

Di's Ndac Che'n Diox Co' Mque' Mate Ye's

*Trè' ndlu' cón che'n rye bin mèn co' ngòc xudgool
Jesucrist axta co'se' ngóol Tad Jesucrist.*

(Lc. 3.23-38)

¹ Loo libr ndxè' nda' cuent cón che'n rye mèn co' ngòc xudgool che'n Jesucrist co' nde bin David co' ngòc rey póla. No nda' loo libr ndxè' cuent le' Jesucrist nac bin che'n tedib mbi' co' ngo ban más pólle'a. Mbi'a ngro' lèe Abraham.

² Abraham ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Isaac. Ngoloa, ngòc Isaac xud thib mbyòo co' ngro' lèe Cob. Le' Cob na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Judá con taamas hues Judá. ³ Le' Judá na, mblo xin' thib xa'got co' ngro' lèe Tamar, xa'got Judá. Mxan Tamar Far no Zar. Ngòc Judá no Tamar xud no xna' Far no Zar. Le' Far na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Esrom. Esrom na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Aram. ⁴ Aram na, ngòc xud Aminadab. Aminadab na, ngòc xud Naasón. Naasón na, ngòc xud Salmón. ⁵ Le' Salmón na, mblo xin' Rahab, xa'got Salmón. Ngóol thib mbyòo co' ngro' lèe Booz. Booz na, mblo xin' Rut, xa'got Booz. Sya, ngóol thib mbyòo co' ngro' lèe Obed. Obed na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Isaí. ⁶ Isaia na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe David co' ngòc rey póla. David co' ngòc reya mque noque' thib xa'got co' ngòc sa'l thib mbi' co' ngro' lèe Uri. Ale mxan xa'gota thib xgan' David. Xgan' Davida

ngro' lèe Salomón. Ale ngòc David con xa'gota xud no xna' Salomón.

⁷ Salomón na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Roboam. Roboam na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Abi. Abi na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe As. ⁸ As na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Josafat. Josafat na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Joram. Joram na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Usi. ⁹ Usi na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Jotam. Jotam na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Acaz. Acaz na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Ezequi. ¹⁰ Ezequi na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Manasés. Manasés na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Amón. Amón na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Josi. ¹¹ Josi na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Jeconi, no xud taamas hues Jeconi, co'se' ngòc tiemp co'se' ngòc mèn naciòn Israel xal moz loo mèn naciòn Babiloñ.

¹² Ngolo nguri'th tiemp co'se' ngòc mèn naciòn Israel xal moz loo mèn naciòn Babiloñ, Jeconi ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Salatiel. Salatiel na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Zorobabel.

¹³ Zorobabel na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Abiud. Abiud na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Eliaquim. Eliaquim na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Azor. ¹⁴ Azor na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Sadoc. Sadoc na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Aquim. Aquim na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Eliud. ¹⁵ Eliud na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Eleazar. Eleazar na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Matán. Matán na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Cob. ¹⁶ Cob na, ngòc xud thib mbyòo co' ngro' lèe Chè. Le' Chè na, ndoole' ngòc

sa'l Mari. Mari na, mxan Jesús co' ne' tedib lèe co' nac Crist.

¹⁷ Loo ryete bin ndxè', tiemp co' mbri'th desde co'se' ngo ban mbi' co' ngro' lèe Abraham axta co'se' ngo ban mbi' co' ngro' lèe David co' ngòc rey póla mdyaa sida bin. Lomisque' ne, tiemp co' mbri'th co'se' ngo ban Davida ngòc taasida bin axta co'se' ngòc mèn nación Israel moz yèe loo mèn nación Babiloñ. Lomisque' ne, tiemp co' mbri'th co'se' mtlo ngòc mèn nación Israel moz yèe loo mèn nación Babiloñ ngòc taasida bin axta co'se' ngóol Crist.

Trè' ndlu' xá mod ngóol Jesucrist.

(Lc. 2.1-7)

¹⁸ Taandxè' mod ngòc con' co'se' ngóol Jesucrist. Thib mza' yòn co' ngro' lèe Mari ngòp trat con thib mbyòo co' ngro' lèe Chè. Ngòc mza' co' lèe Maria xna' Jesucrist. Chè mdoodi's no Mari par selya' Chè con Mari. Per ndoore' selya' Chè con Mari no tyub no Chè Mari, ale gunèe Chè mbe' xin'le' Mari. Per ne'nda'de Chè cuent xá mod mbe' xin' Mari. Mari mquéé loo xin' por con' roo no con' xèn che'n Diox co' ngòc loo Mari por cón che'n Xpii Natú'. ¹⁹ Chè co' ngòcque' xin' sa'l Mari, Chè ngòc thib mbi' nali no thib mbi' nambìi loo Diox. Co'se' gunèe Chè mbe' xin'le' Mari, indlya'ste Chè yecloo Chè loo Mari no quexù' Chè Mari loo xnaa. Ale mbli Chè xtùuz xexte lá' Chè Mari par ne'ta'de mèn cuent le' Chè xexte mblá' Mari. ²⁰ Per láth gue li Chè xtùuz con'a, chàa, ngro' too thib angl co' mtel' Tad Diox loo Chè làth mcal'. Ndxab angl loo Chè':

—Chè, lùu co' nde bin David co' ngòc rey póla, ne'zyebtel no ne'yecloodel no ne'thyontel

càaya'que' Mari par tyub nol Mari xal xin' sa'lpe'l. Tac thib mbedbi' co' tyan Mari co' yi'th yáal yíloa, mbedbi'a mquée loo loo Mari por cón che'n Xpii Natú'. ²¹ Tyan Mari thib mbed. Yíloa, lùu tub lèe mbed Jesús. Tataa ryo' lèe mbed tac mbed tí' no làa mbed mèn co' nac mèn nación mbed loo xquin mèn no loo xtol mèn.

²² Tataa ngòc ryete con'a par mdyaaque' no ngòcque' no ndubque' di's co' gunii Diox por cón che'n thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox. Ndxab mbi'a:

²³ Le' thib mza' yòn quée looque' xin'. Mza'a tyan thib xgan' mza' no ryo' lèe mbeda Emanuel. Di's co' nac di's Emanuel nee di's: Nzole' Diox làth na'.

²⁴ Co'se' ngro' mcal' loo Chè, mbli Chè xal mnibe' angl co' mtel' Tad Diox loo Chè. Mqueltàa no Chè Mari. No mdub no Chè Mari xal xin' sa'lpe' Mari. ²⁵ Per mastale' mqueltàa no Chè Mari no mdub no Chè Mari le'n rye huiz co' mdoo nac xin' Mari, ne'ngàalte Chè Mari axta ngóol ner mbed co' ngòc mbed ndlyo loo Mari. Axta syare' ngòc Mari xa'gotpe' Chè. Ngoloa, mdub lèe Chè mbeda Jesús.

2

Mèn co' anze'f ndxác ngro' liz no làaz par mbi'th too naa mèn Jesucrist co'te' ngóol Jesucrist.

¹ Co'se' ngolo nguri'th plá huiz ngóol Jesús le'n thib yèez co' lèe Belén, yèez co' nac thib yèezya' che'n làaz mèn jude, le'xque' le'n tiempa ngòc thib mbi' co' ngro' lèe Herod rey loo mèn le'n nación Israel. Làth xtau'a, mzin plá mèn co' anze'f ndxác le'n ciuda Jerusalén. Mèna nde par ned ndlyen

huiz. ² Mnibdi's mènà loo mèn ciuda Jerusalén. Ndxab mènà:

—¿Máa mbeto' co' ngóolle'a, à', mbed co' gàc rey loo mèn naciòn Israel? Nu' gunèele' mbèelhui' co' mblu' le' mbed ngóolle'. Mbèelhui'a mbyú' loo loo nu' par ned ndlyen huiz. Cona, nde nu' axta trè' par tyub xib nu' loo mbed no par còo' nu' yéc nu' loo mbed co' gàc reya.

³ Co'se' mbin Herod con ryete mèn ciuda Jerusalén le' mènà mnibdi's máa mbed, ne'ñeede rey Herod cón li rey Herod. Ale mbyàa mbye'th xtùuz rey Herod. Ne'mbe see teede lezo' rey Herod con ryete mèn che'n ciuda Jerusalén. ⁴ Sya, mbli Herod mandad. Ndye'th ryete mèn co' ngòc jef co' más mnibe' loo nguley' no mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn naciòn Israel tiempa. Mnibdi's Herod loo mènà. Ndxab Herod:

—¿Ché' non gu' pá gàc co'te' gáal Crist, à'?

⁵ Mènà mcàb loo Herod. Ndxab mènà:

—Crist gáal le'n yèez Belén co' nac thib yèezya' che'n làaz mèn jude tac tataa ndub di's loo libr co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's co' ndxab:

⁶ Gu' co' nac mèn yèez Belén co' nac thib yèezya' che'n làaz mèn jude, mastale' iñaade gu' xal mèn roo no mèn xèn làth mèn co' ñibe' rye yèezya', per làth gu' gáal thib mbi' co' gàc jef loo gu' co' ñibe', no co' tyoo ner, no co' quenap mèn co' nac mèn naciòn Israel co' nac mèn nacionpe' daa.

⁷ Sya, xexte ngurez rey Herod mèn co' ndxáca par huen huen ñibdi's Herod loo mènà par ta' mènà cuent loo Herod pól mtlo ngòc gunèe mènà mbyú'

loo mbèelhui' loo mènà. ⁸ Ngoloa, mtel' rey Herod mènà par ya mènà par ned le'n yèez Belén. Ndxab rey loo mènà:

—Huàa que tee gu' le'n yèeza. Huen huen ñibdi's gu' cón che'n mbedà loo mèn yèeza. No co'se' yilo zyal gu' mbedà, yi'th ta' gu' cuenta loon par ga too naan mbed, par tyub xiben no cò'en yéquen loo mbed, ne.

⁹⁻¹⁰ Co'se' ngolo mbìn mènà di's co' ndxab rey, mxen mènà ned, nda mènà. Láth ndoo mènà ned, nda mènà par yèez Belén, mbere mbèelhui', mbyú' loo mbèelhui' loo mènà tedib vez, leque mbèelhui' co' mbyú' loo loo mènà co'se' mdoo mènà ned ndoore', nde mènà par ned ndlyen huiz. Co'se' gunèe mèn co' ndxáca mbèelhui'a, anze'f mdyac tìn' lezo' mènà axta plóthe. Le' mbèelhui'a na, xègà xègà nda nerte loo mènà tedib vez axtaque' mblu' mbèelhui' loo mènà co'te' ngo mbed. Sya, xèe ngo too mbèelhui'a gáp yéc yòo co'te' ngo mbed, xgan' Mari. ¹¹ Sya, ngòo mènà loo lue' co'te' ngòc liz mèn co'te' ngo xna' mbed con mbed. Texal gunèe mènà mbed con xna' mbed co' ngro' lèe Mari, ale mdub xib mènà loo mbed no mcòo' mènà yéc mènà loo mbed no ndxab mènà loo Diox:

—¡Ay, Dio's! Mbi' roo no mbi' xèn gác mbed ndxè'.

Ngoloa, mxal' mènà caj mènà co'te' ndxosua' tesor. Angmda'la's mènà tesor càa xna' mbed, co' gác che'npe' mbed yilò. Tesora nac or, no thìb xla' co' ndlyá' xal zen yal', no thìb xla' co' ndlyá' xal perfum co' lèe mirr. ¹² Ngolo mbli mènà con'a, mda' Diox cuent loo mèn co' ndxáca làth mcal' le'n huiza ne'berede mènà leque ned nde mènà par

ne'ri'thte mènà co'te' nac liz rey Herod. Sya, mxen mènà tedib ned, ndyàa mènà par làaz mènà.

Chè no Mari mxon' no mbeto' co' ngro' lèe Jesús par ned le'n nación mèn egipt.

¹³ Co'se' ngolo mxen mèn co' ndxáca ned ndyàa mènà, thib angl che'n Tad Diox mxo'f loo loo Chè làth mcal'. Ndxab angl loo Chè:

—Chè, jer goo che. Leque nal yál' fxen ned. Be' mbed con xna' mbed. Huàa xon' par ned le'n nación mèn egipt. Gòo gu' tya axtaque' lin avis loo gu'. Tac rey Herod ndlya's cua'n mbed par guthxù' Herod mbed.

¹⁴ Sya, ngro' mcal' loo Chè. Ngo che Chè. Ndxab Chè loo Mari:

—Mari, jer goo che. Nda no na' mbed par ned le'n nación mèn egipt nalle'. Mbe' Chè mbed no xna' mbed yál'a. Mxon' no Chè ryop Mari par ned le'n nación mèn egipt. ¹⁵ Ngo ban Chè ryop Mari, co' ngòc xin' sa'l Chè, con mbed le'n nación mèn egipt axta mzin huiz nguth Herod. Ngòc con' ndxè' loo Chè no loo mbed par ngòcque', no par mdyaaque', no par mdubque' di's co' gunii Tad Diox por cón che'n mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox xal nac di's co' ndxab Diox:

—Par ned le'n nación che'n làaz mèn egipt ngo casloo xgan'en. No co'te' ngo casloo xgan'en, mblin par mbere xgan'en, ndye'th xgan'en par ned liz no làaz xgan'en tedib vez.

Herod mnibe' ngua yuth solndad myen'bi' bix le'n yèez Belén.

¹⁶ Co'se' mden' rey Herod ya ne'ngri'thte mèn co' ndxáca liz rey Herod tedib vez, syare' mda' rey

Herod cuent cón che'n mbed no cón che'n mèn le' mèn co' ndxáca mxlis no Herod. Sya, ngocloo tìn' Herod. Ale de xyàn mnibe' Herod loo solndad par ya yuth solndad ryete myen' bix co' nac ante myen'bi' co' nzo ban le'n yèez Belén no le'n rye yèezya' co' ñibe' yèez Belén, myen' bix co' nzo chop lin' par xàn', co' nee di's, xal nda tee tiemp co' mda' mèn co' ndxáca cuent loo Herod par bel'que' yigaa mbed xin' Mari loo solndad làtha. ¹⁷ Axta syare' mdyaa di's no mdubque' di's co' ndxab Jeremi co' mde'th di's co' ndxab Diox, co' mque' Jeremi ye's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

¹⁸ Anze'f thib ruid mbyèn le'n yèez Ramá. Tant thib mèngo'r mdub yen mèn no lezo' mèn no tant mbín' mèn no ngrozèe yath mèn. Ne' tí' yéc no ne' tí' lezo' rye mèngot co' nac mèn nación Israel por mbín' mèngota por cón che'n xgan' bix mèngota. Indlya'ste mèngota tegán mèngota lezo' mèngota no yende mod tegán taamas mèn lezo' mèngota tac ryete myen'bi' bix xgan' mèngota nguth.

¹⁹ Co'se' mzin huiz nguth rey Herod, thib angl co' mtel' Tad Diox mbere mxo'f loo angl loo Chè làth mcal' le'n nación mèn egipt. Ndxab angl loo Chè:

²⁰ —Chè, Diox mtel' daa par gal lin avis lool: Fthop taa rye con' ngue nol. Tac gu' bii no mbed par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn nación Israel. Tac mèn co' mbli purad par guth mèn mbed, mèn nguthle'.

²¹ Sya, co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mthop mtaa Chè rye con' co' ngòc che'n Chè. Sya, ndxab Chè loo Mari:

—Ndyàa no na' mbed par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn naciòn Israel.

²² Láth ndoo Chè ned con Mari no mbed, nda zin Chè le'n yèezya' che'n làaz mèn naciòn Israel, mbìn Chè le' Arquela, xgan' rey Herod, nacle' gob-ernador loo mèn gulàaz Jude lugar che'n Herod, xud Arquela. Sya, mzyeb Chè bii Chè par ned le'n yèezya' co' nac làaz mèn jude. Tya, mbere Diox, mdoodi's no Diox Chè làth mcal' xá mod li Chè. Ngoloa, mxen Chè ned con Mari co' nac xa'got Chè no con mbed co' nac Jesús. Ndyàa Chè le'n thìb yèez chu'th co' nac yèezya' che'n làaz mèn galile.

²³ Per ya que mzinle' Chè con Mari no mbed, ngòo ban Chè con Mari no mbed le'n thìb yèez co' lèe Nazaret. Tataa ngòca loo Chè no loo Mari par ngòcque' di's, no mdyaaque' di's, no mdubque' di's co' gunii mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox le' mbed co' hue' lèe Jesús hue' tedib lèe co' lèe Jesús nazaren.

3

Juàn Bautist mblo yalbàn loo mèn co'te' nagán tiempa.

(Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28)

¹ Le'n tiemp co' ngo ban Jesús le'n yèez Nazaret, le'n tiempa mblo Juàn Bautist yalbàn loo mèn co'te' nagán, co'te' nac yèezya' che'n làaz mèn jude. Mblo Juàn Bautist yalbàn loo mèn. ² Mbez Juàn Bautist co'se' ngo Juàn yalbàn loo mèn:

—Blàa gu' yéc gu' no blàa gu' lezo' gu'. No fse' gu' xtùuz gu' no mod co' ndxàp gu' loo Diox. Tac tiemp co' mbly'a's Diox ñibe' Diox loo gu' loo cón che'n Diox nde zin' gaxle'.

³ Cón che'n Juàna ngòc di's co' mque' Sayi ye's, di's co' ndxab Diox loo Sayi. Taandxè' mbez di's loo ye's:

Ndxèn thib di's che'n thib mbi' co' mbez yèe cabii co'te' nagán co'se' ngo mbi' yalbàn. Mbez mbi': Bli nab gu' gu' loo cón che'n con' ndac. Fse' gu' ryethe mod ye'rsin' co' ndxàp gu' loo Diox par gác nab gu' co'se' yi'th ñibe' Tad Diox gu' loo gu'.

⁴ Xab Juàn co' mdoc Juàn nayà' con yis yid camell. Lomisque', cinch co' ngo le'n Juàn naxtoxcua' con yid má'. Lua' Juàn no xít Juàn ngòc mbiistoo no mzin huan. ⁵ Co'se' mtlo Juàn mblo Juàn yalbàn, sya, ndxi'th mèn ciuda Jerusalén, no ryete mèn yèezya' co' nac làaz mèn jude, no ryete mèn co' nac mèn yèezya' co' nziri' gax ro yó'be' Jordán, loo Juàn par gòn mèna di's co' mbez Juàn no co' nde'th Juàn. ⁶ Le' sya, texal ndxelo mxo'f dol mèna no ngo ro mèna cón che'n xquin mèna no cón che'n xtol mèna loo Juàn, ndli Juàn bautizar mèna le'n yó'be' Jordán.

⁷ Látha, ñèe Juàn nde huax mèn co' nac mèn xley' farise no co' nac mèn xley' saduce loo Juàn. Mèna nde loo Juàn par li Juàn bautizar mèna. Sya, ndxab Juàn loo mèna:

—¡Aa mèn xley' farise, no mèn xley' saduce, mèn co' nayi' co' nac xal mbel' co' lèe huid! Leque gu' ndlu' loo xtàa gu' nado' nac gu'. Per par le'n lezo' gu' nzo con' ye'rsin'. ¿Chó mblu' loo gu' par lyá' gu' loo con' ye'rsin' co' gác loo gu' co'se' gác tiemp co'se' yecloo Diox loo gu' axta plóthe, à'? ⁸ Nabe'ste fque tee ban gu' loo mèn no nabe'ste gòp gu' mod loo mèn par lu' gu' loo mèn le' gu', lìcque', ngulàale'

yéc no ngulàale' lezo' gu' loo Diox cón che'n con' ye'rsin' co' ndli gu'. ⁹ Ne' ne' li gu' xtùuz le'n lezo' gu' no ne' ne' gab gu' loo lezo' gu' anze'f ntac naca loo Diox le' Abraham nac xudgool gu'. Tac daa ngue nii loo gu': Diox, lìcque', gác li par bix loo quèè ndxè' no gác quèè ndxè' mèn co' naban co' nac binpe' che'n Abraham. ¹⁰ Nde niin thib con' loo gu', ne: Le'i ndxàcle' loo gu' nalle' nde zin' gaxle' co' xà' Diox gu' par cobii Diox gu' le'n ye'rbii thidtene xal co'se' ncho' mèn thib xan' yaa xlè co' inda'de xlè ndac par co mèn yaa xlèa loo quèi. ¹¹ Lìcpe' ba'i, na ndli bautizar gu' con nít par ndxàca thib mustr loo mèn co' ndlu' loo mèn le' gu' ngulàale' yéc no ngulàale' lezo' gu' no mse'le' gu' mod co' ngòp gu' loo Diox. Per nalle' ndele' thib mbi' co' yi'th loo gu' yilo lin bautizar mèn. Mbi'a li bautizar gu' co'se' lyàa Xpii Natú' loo gu' co' gác xal thib quèi no thib bèel. Mbi'a ndxàp más con' la's nii mbi' no la's ya' mbi' leque daa. No ne' por chu'th ne'ta'den par mbi'a. No axta ne' libid co' ngue nii mbi', indxàalte daa par làan libid nii mbi'. ¹² Li mbi' thib con' loo mèn, ne, xal co'se' nzole' pal ya' thib mbi' par toocua' mbi' nzob triu par quis mbi' nzob triu mbi'. Yiloa co' xà' mbi' nzob triu loo yix nzob triu. Yiloa na, cosua' mbi' nzob triu. Le' yix co' yende chó juisa na, tec mbi' loo quèi co' ne'yu'de thidtene. Tataa li mbi', co' yi'th loo gu' yiloa, loo mèn co' tyal yila's loo mbi'a par ryo xà' mèn loo mèn co' ne'tyalte yila's loo mbi'a.

*Juàn mbli bautizar Jesús.
(Mr. 1.9-11; Lc. 3.21-22)*

¹³ Le'n huiz co' ngue go Juàn yalbàn, Jesús ngro' par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile. Ngua Jesús par ned ro yó'be' Jordán co'te' ngo Juàn par mbli Juàn bautizar Jesús le'n yó'be' Jordán.

¹⁴ Ndxab Jesús loo Juàn li Juàn bautizar Jesús. Per co'se' mbìn Juàn li Juàn bautizar Jesús, ne'ndalte Juàn li Juàn bautizar Jesús. Ndxab Juàn loo Jesús:

—U' ndxàal li bautizar daa, Tad. ¿Xá mod ndlya's U' ale daa li bautizar U', yey?

¹⁵ Ndxab Jesús loo Juàn:

—Lìcque' nac di's co' ngolo guneel ba'. Yende cón niín lool. Per mastale' nden'l ndxàal lin bautizar lùu, bli co' ñibe'en lool. Bli bautizar daa tac taandxè'que' ndxàal li na' par tyaaque', no gàcque', no tyubque' di's xal mnibe' Diox par gàca.

Syare', mdyal Juàn. Mbli Juàn bautizar Jesús.

¹⁶ Per texal ngulàa Jesús le'n nít par ngòc bautizar Jesús le'n nít, no ngro' Jesús le'n nít, chàa, mxyal' loo bé'. Látha, gunèe Jesús Xpii Natú' che'n Diox co' ñaa xal thìb palomxtil' hora co' nde làa loo bé' loo Jesús. Sangmbyan' Xpii Natú' loo Jesús. No ngo no Xpii Natú' Jesús thidtene. ¹⁷ Leque hora, mbyèn thìb di's loo bé' co' ndxab:

—Mbi' ba' nac xgan' daa co' anze'f ngudloon no lezon. Por cón che'n mbi' ba' anze'f ndyac tín' lezon.

4

Mebizya mbly'a's andoo Jesús cua'n Jesús xquin Jesús no xtol Jesús.

(Mr. 1.12-13; Lc. 4.1-13)

¹ Ngoloa, mbli Xpii Natú' che'n Diox mxen Jesús ned. Nda Jesús thìb lugar co'te' nagán par coby'a'

Mebizya Jesús no li Mebizya preb thìb con' loo Jesús par ñee Mebizya ñeene' ché' tli Jesús co' gab Mebizya loo Jesús. Mebizya mbly'a's andoo Jesús cua'n Jesús xquin Jesús no xtol Jesús.

² Le'n rye huiza, xlat Jesús. Ne'nghuade Jesús le'n cho' huiz no le'n cho' yál'. Ngoloa, anze'f mblyan' Jesús. ³ Látha, ngua Mebizya loo Jesús par ñee Mebizya ñeene' ché' tli Jesús co' gab Mebizya loo Jesús tac Mebizya nanee le' Jesús ndlyan'. Ndxab Mebizya loo Jesús:

—Chele' lùu, lìcque', nac xgan'pe' Diox, bnibe' loo quèe ndxè' gác quèe ndxè' pan par hual.

⁴ Jesús mcàb loo Mebizya. Ndxab Jesús:

—Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: Iante con pan cue ban mèn loo izlyo'. Ndxè'leque', mèn cue ban loo izlyo' ndxè' por cón che'n ryete di's co' gunii Diox loo mèn.

⁵ Ngoloa, mbe' Mebizya Jesús le'n ciuda Jerusalén co' nac ciuda natú' che'n Diox. Mbli Mebizya par mquée Jesús yéc templ co'te' nac más gáp. ⁶ Tya, ndxab Mebizya loo Jesús:

—Chele' lùu nacque' xgan'pe' Diox, lyazen que'l thìb brinc trè' axta loo yòo. Tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Yub Diox ñibe' loo angl che'n Diox par quenap angl lùu. Angl te'f ya' angl par lyàal ya' angl par ne'lyàadel loo quèe no ne'huí'de ladl loo quèe.

⁷ Jesús mcàb loo Mebizya. Ndxab Jesús:

—Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez: Ne'lidel preb no ne'coby'a'del Tad co' nac Tad Diox lùu par ñeel ñeene' ché' teti Tad Diox lùu por cón che'n con' ye'rsin' co' ngue lil.

⁸ Ngoloa, mbe' Mebizya Jesús loo thìb yii roo. Mblu' Mebizya ryete naciòn co' nziri' dib athu loo izlyo' loo Jesús. Mblu' Mebizya ryethe con' co' nac con' roo no con' xèn che'n rye naciòn co' nziri' dib athu loo izlyo' loo Jesús, ne. ⁹ Ndxab Mebizya loo Jesús:

—Ryete con' ba' tan càal par gàca che'npe'l chele' lùu tyub xib loon no cò'l yécl loon.

¹⁰ Le' sya, ndxab Jesús loo Mebizya:

—Biiche thìb lad loon, Mebizya. Byàa. Tac ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez: Ante loo Dioxpe' lùu tyub xibl no cò'l yécl no ante loo Dioxpe' lùu lil sirv.

¹¹ Sya, xexte mxen Mebizya ned. Ndyàa Mebizya. Mblá' Mebizya Jesús. Ngoloa, mzin angl che'n Diox loo Jesús. Mbli angl mandad loo Jesús.

Jesús mtlo mxo'fzin' zin' co' nde xo'fzin' Jesús le'n yèezya' co' nac gulàaz mèn galile.

(Mr. 1.14-15; Lc. 4.14-15)

¹² Leque le'n huiza, mbìn Jesús le' Juàn Bautist ngue lezi'f. Mbere Jesús, ndyàa Jesús par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile. ¹³ Tya, sangnguri'th Jesús yèez Nazaret. Ne'mbedte Jesús le'n yèez Nazaret. Ndxle'leque', ngua ban Jesús le'n yèez co' lèe Capernaum co' nac thìb yèez co' nziri' gax ro lagun, lagun co' nziri' loo xyòn mèn galile co'te' nazal' xyòn mèn che'n làaz mèn zabalón, no co'te' nazal' xyòn mèn che'n làaz mèn neftalí. ¹⁴ Tataa ngòc con'a loo Jesús par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' mque' Sayi ye's, Sayi co' mde'th di's che'n Diox. Sayi ndxab:

¹⁵ Co'se' yi'th Crist, Crist ya que tee par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn zabulón, no par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn neftalí, no par ned co' nsyo ro nítto' co' nda tedib lad ro yó'be' Jordán. No ya que tee Crist par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn galile co'te' nzo ban huax mèn co' inacte mèn nación Israel.

¹⁶ Mèn co' nzo ban par neda, mènna ngure li con' co' mcàb loo mènna loo cón che'n Diox xal mèn co' ngure loo yál'cuau. Diox mbli par mdyub xnìi yéc mènna no par mdyub xnìi lezo' mènna por cón che'n Crist. No ryethe mèn co' alithe nzi ban loo con' co' ncàb yalguth loo mènna, Diox ntenìi yéc mènna no ntenìi Diox lezo' mènna por cón che'n Crist.

¹⁷ Axta syare' mtlo Jesús, mblo Jesús yalbàn loo mènna tya. Mbez Jesús loo mèn par neda:

—Gulàa yéc gu' no gulàa lezo' gu'. Fse' gu' xtùuz gu' no mod co' ndxàp gu' loo Diox. Tac tiemp co' ndlya's Diox ñibe' Diox loo gu', tiempa mzinle' loo gu'.

Jesús ndxab loo thap mbi' co' ndyen mbèel: Ftoo nque gu' xísen. Ya' gu' nda na'.

(Mr. 1.16-20; Lc. 5.1-11)

¹⁸ Láth nda riid Jesús ro lagun co' nziri' loo xyòn che'n mèn galile, gunèe Jesús chop mbi' co' ndxàc hues. Thìb mbi' ngro' lèe Mon Pedr. Le' tedib mbi'a na, ngro' lèe Ndech. Nzi gobii ryop hues mbi' yex le'n nít loo lagun par yigaa mbèel loo ryop hues mbi' tac ryop hues mbi' ndyen mbèel. ¹⁹ Sya, ndxab Jesús loo Pedr no loo Ndech:

—Ya' gu' nda na'. Ftoo nque gu' xísen. Daa li le' ryop gu' gàc mbi' co' lu' loo mèn cón che'n Diox par

yòo mèn loo cón che'n Diox xal ndxàc co'se' ndyen gu' mbèel con yex gu'.

²⁰ Co'se' mbìn ryop hues mbi' tataa ndxab Jesús, mblá' ryop hues mbi' yex. Nda nque ryop hues mbi' xís Jesús.

²¹ Gundee Jesús taandxepte más delant, gunèe Jesús taachop mbi' co' ndxàcguè' hues. Thib mbi' ngro' lèe Cob. Tedib mbi' ngro' lèe Juàn. Ryop hues mbi'a ndxàc xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Zebede. Nzo ryop hues mbi' le'n thib yòoyaa con xud mbi'. Ngue go bdè' ryop hues mbi' yex le'n yòoyaa con xud mbi'. Jesús ngurez ryop hues mbi'a. Ndxab Jesús:

—Ftoo nque gu' xísen. Ya' gu' nda na', ey.

²² Leque hora mblá' myen' yòoyaa con xud myen'. Nda nque myen' xís Jesús.

Jesús ngue lu' huax mèn.

(Lc. 6.17-19)

²³ Be' taa be' taa nda tee lu' Jesús mèn le'n rye yèezya' che'n làaz mèn galile. Ngue lu' Jesús mèn le'n sinagog mèn co' nziri' rye lugar co'te' mque tee Jesús. Ngo Jesús yalbàn. Mbez Jesús loo mèn cón che'n di's ndac cón che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. No mteyac Jesús mèn, mèn co' mque no chol yíiz le'n rye yèezya' ned mque tee Jesús. ²⁴ Láth mque tee Jesús par neda, anze'f thib mèn yèezya' che'n làaz mèn sir mbìn cón che'n Jesús. Mbi'th no mènna ryete mèn yíiz co' nzo par neda, mèn co' ndyac len chol yíiz, no mèn co' mden' chol yalnè, no rye mèn co' mque no chol mbii che'n xpíi meexù', no mèn co' mque no yíiz enferesi, no mèn co' mque no yíiz mbii co' nac yíiz bech. Mteyac

Jesús ryete mèn yíiza. ²⁵ Mdoò nque huax mèn yèezya' che'n làaz mèn galile, no mèn yèezya' che'n làaz mèn decápolis, no mèn che'n ciuda Jerusalén, no mèn yèezya' che'n làaz mèn jude, no mèn rye yèezya' co' nziri' par ned ndlyen huiz, ned nziri' yó'be' Jordán, xís Jesús.

5

Jesús mdub loo thib yii par mblo Jesús yalbàn loo mèn.

¹ Co'se' gunèe Jesús anze'f thib mènley' nziri' con Jesús, Jesús mquée loo thib yii co' ndub tya. Mdub Jesús loo yíia. Le' myen' xin' mté'th Jesús na, thidte mqueltàa, ngure myen' dib vuelt loo Jesús. ² Mtlo Jesús, mbly' Jesús myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen' taandxè':

*Jesús ngue lu' cón che'n chop ned mèn.
(Lc. 6.20-23)*

³ —Huen nda mèn, mèn, co' nden' le'n lezo' nac mènà mèn be'the loo Diox no co' nden' le'n lezo' yende mod li mènà con' ndac co' ndxòo lezo' Diox. Tac Diox co' ñibe'pe' loo mènà ndli par ndxàc con' ndac loo mènà.

⁴ Huen nda mèn co' nzi xi yéc no co' nzi xi lezo' tac Diox tegánque' lezo' mènà.

⁵ Huen nda mèn nado' co' inacte mèn nate's no co' inacte mèn naxal', mèn co' ndoo xal' lezo', tac gác che'npe' mènà loo izlyo' co' ngòc con' co' mcàbgòn Diox càa mènà.

⁶ Huen nda mèn co' ndyub yo'f lezo' no co' anze'f ndlyà's que tee nali mènà loo Diox xal' mèn co' ndlyan' no co' ndxec lezo' tac Diox lyath no mènà

que tee nali mènà loo xtàa mènà no que tee nali mènà loo Diox.

⁷ Huen nda mèn co' ndlyat lezo' ñèe hues xtàa tac Diox lyatque' lezo' ñèe Diox mènà.

⁸ Huen nda mèn co' ndxàp mod par li mèn sirv loo Diox thib lì yéc mèn no thib lì lezo' mèn tac mènà hui'que' loo Diox.

⁹ Huen nda mèn co' ndli mbe nagàl lezo' hues xtàa mèn no ndli mènà ndxu' ndxàl lezo' hues xtàa mèn co' nziri' con nado' di's nado' cuent tac Diox mbez no ngòoque' Diox cuent le' mènà nacque' xin' Diox.

¹⁰ Huen nda mèn co' ndyub ngu's mèn por mod co' nac mod ndac co' nzi tee ban mènà tac loo mènà tyalque' Diox no ta' Diox lugar yòo mènà loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mènà.

¹¹ Huen nda gu', myen', co'se' aseli mèn ta' mèn xyàn lezo' gu', no li mèn ngòc nguàal con' loo gu', no ñèe mèn chol di's ye'rsin' loo gu' por cón chenen no maste. ¹² Fxo'f nde' fxo'f ndla' lezo' gu' no gure gu' guyith guxiis tac con' roo no con' xèn gác co' ta' Diox càa gu' loo bé' yilóa. Cona, ngue niin loo gu': Fxec gu' loo con' ndxàc loo gu' tac tatua'que' mque tee mdub ngu's mèn prob mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, mèn co' mque tee ban póla ndoore' co'se' gáal gu'.

Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús: Gu' nac xal ted. No nac gu' xal xnii loo mèn loo izlyo'.

(Mr. 9.50; Lc. 14.34-35)

¹³ Tolo ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús: Nde niin thib con' loo gu': Neeque' gu' le' ted ndli par ne'yiza'de chol nít yèth o bé'l' co' ngo mèn ted loo, ¿lé'? Chele' teda alithe nzo'f di's nac ted co'

inaziide par ne'yiza'de con' co' ngo mèn ted, sya, ya yende cón ntac ted. No cobii mèn ted par loo tub mèn loo ted. Tataa mod, ne, gu' nzo làth mèn co' alithe nque tee ban loo chol con' ye'rsin' par càba loo mènà le' mènà ne'tolode cua'n mod gàc mènà mèn ye'rsin' axta plóthe. Per chele' gu' ne'que tee ban ndacte loo mèn ye'rsin'a, càba le' mènà tolo li con' ye'rsin' axta plóthe no yende cón ntac gu' loo Diox. Sya, gàca loo gu' co' xà' Diox gu' loo zin' che'n Diox xal co'se' mblobii mèn teda.

¹⁴ Lomisque' ne, gu' nac xal xnii loo mèn ye'rsin' loo izlyo'. Neeque' gu' no nda'que' gu' cuent le' thib ciuda co' nziri' gáp loo thib yii yende mod ga's loo mèn. Thidteneque' ndxú' ciudaa loo mèn.

¹⁵ Ne' ne' co mèn xnii thib lampr no yiloa tau' mèn loo lampr con thib cajón. Ndxé'leque', quetal mèn lampr gáp par tenii lampr loo mèn co' nzo le'n nyòo liz mèn. ¹⁶ Cona, ngue niin loo gu': Tataaque' bli gu' no fque tee ban ndac gu' loo mèn, gu' co', licque', nac xal xnii loo mèn ye'rsin' loo izlyo' par hui' mèn no ta' mèn cuent loo ryethe con' ndac co' ndli gu'. Co'se' ñèe mèn le' gu' ndlique' con' ndac, le' sya, mènà tolo li gàc con' guryath no con' guryèn loo Diox xud gu' por cón che'n gu' làth mèn.

Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

¹⁷ Ne'lide gu' xtùuz no ne' ne' yila's gu' le' daa ndal par techeen no ton'en ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ne'ngalten par ton'en ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ne' ne' ngalen par techeen di's co' gunii mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox póla. Ne'ngalten par techeen no ton'en cón che'n leya

no cón che'n di'sa. Ndxé'leque', ndalen par lipe'en ryethe con' cón nee di'spe' cón che'n ley no di's co' mde'th mèn co' ndxab Diox póla. ¹⁸ Tac, lìcpe' ba'i, na ngue nii lo gu': Láth be' nziri' bé' co' nac loo bé' no izlyo', ne'biichede nec thib letr no nec thib yalnibe' ne'zye'de no ne' ne' bix loo co' nac cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn axtaque' gâcque', no tyaaque', no tyubque' di's ryete con' co' mdoo lezo' Diox gâc por cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. ¹⁹ Cona, ngue niin loo gu': Le' mèn co' tè'b no ne'lide mèn cas di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés ndxè', co' nac yalñibe' co' nac más be'the, no chele' mènà ndlu' loo taamas mèn leque con' ndli mènà, Diox co' cuent le' mènà nac más mèn be'the loo rye mèn co' ñibe' Diox. Per mèn co' ndyubdi's loo ryethe di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no ndlu' mènà loo xtàa mènà li xtàa mènà xalque' ndli mènà, le' sya, co' Diox cuent gâc mènà mèn roo no mèn xèn loo taamas mèn loo cón che'n co'te' ñibe' Diox loo mèn. ²⁰ Daa ngue nii loo gu': Chele' gu' ne'que tee ban ndacte thib yalnaban co' nac thib yalnaban más ndac leque mod co' nzi tee ban mèn co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel, no mod co' nzi tee ban mèn co' nac mèn xley' farise, le' sya, thidteneque' ne'gâcte loo gu' yòo gu' co'te' ñibe' Diox par ñibe' Diox loo gu'.

Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n mèn co' ndxecloo ñèe xtàa.

(Lc. 12.57-59)

²¹ Gu' nanee no nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal ngòc di's co' mblu' mèn mod che'n mèn loo xtàa mèn làth di's co' ndub loo ley co' mxo'f

Moisés loo mèn pólle'a: Ne'guthte gu' xtàa gu'. Tac chele' chol mèn guth chol hues xtàa mèn, cón che'n mènna tub rez thib juez. ²² Per daa ngue nii loo gu': Chol mèn co' angnziri' ndxàc nayi' no ndxòo xyàn lezo' mènna ñèe mènna hues xtàa mènna, cón che'n mènna ndxàal tub rez thib juez. Lomisque' ne, chol mèn co' nque di's con xtàa mèn, sya, cón che'n mènna ndxàal tyub rez loo mèn co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, no co' ñibe', loo mèn nación Israel. No chol mèn co' gab loo hues xtàa mènna le' mènna nac mèn naxèn no mèn nasan no mèn yéc brel, mènna nzo ryes yòo ye'rbiil co'te' ndxetoo bèel no quìi.

²³ Más de cona, ngue niin con' ndxè' loo gu': Chele' chó gu' nzi yoo làth gu', no láth nzi yoo gu'a, hue' gu' gòn gu' no ofrend gu' par ta' gu'i loo cón che'n Diox no cuec gu' ofrend gu' co' nac gòn loo mes, no axta syare' te' lezo' gu' le' hues gu' no xtàa gu' ndxecloo ñèe gu', ²⁴ sya, lá' gu' ofrend gu'a loo mes par ner ya gu', ya tàl gu' loo di's no loo cuent loo chol hues gu' no loo chol xtàa gu' co' ndxàc con' ye'rsin' loo. Sya, bere gu', ye'th gu' co'te' ndoo mes. No gab gu' loo Diox: Ofrend nu' ndxè', Tad Diox.

²⁵ Tolo ngue niin loo gu', ne: Chele' chol mèn co' ngyoo no gu' ya ta' part cón che'n gu' loo juez, bli gu' par tyoodi's ryop gu' mènna ned nda gu' ñeene' xá mod li gu' no xá mod gàc cón che'n gu' par ne'quexù'de mènna gu' loo juez ó loo xcal. Yiloo na, ta' juez o xcal gu' loo xa' co' nac tinient o mayor. Le' tinient o mayor na, co gu' lezi'f. ²⁶ Licpe' ba'i, daa nii loo gu': Tya nzo gu'. Ne'ryo'de gu' lezi'f axtaque' zib gu' tmi co' nac mult gu'. Sya, co' juez o xcal gu' lezi'f.

Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n mèn co' ndli yalburrid.

²⁷ Lomisque' ne, nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal ngòc di's no cuent co' mblu' mèn mod che'n mèn loo xtàa mèn làth di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn póla co' mbez: Ne'lide gu' yalburrid. ²⁸ Per daa ngue nii loo gu': Chol mèn co' ndyub yo'f lezo' ngüi' mènna loo thib xa'got par gàal mènna xa'gota, mblile' mènna yalburrid le'n lezo' mènna con xa'gota.

²⁹ Lomisque' ne, angab na'i: Chele' gu' ndli cuent no nden' gu' le' ngudloo gu' co' nac ladli, licque', nac co' ndli par cua'n gu' xquin gu' no xtol gu', más huen blo' gu' ngudloo gu' thib lad loo gu'. Tac más huen gàca loo gu' yende sa ngudloo gu' leque tyactii dib lad gu' loo quii no loo bèel le'n ye'rbiil. ³⁰ No chele' gu' ndli cuent le' ya' gu', licque', nac co' ndli par cua'n gu' xquin gu', más huen fcho' gu' ya' gu' no blobii gu' ya' gu' thib lad loo gu'. Le' sya, más huen gàca loo gu' yende sa ya' gu' co' nac thib part che'n lad gu' leque lyàa dib lad gu' le'n ye'rbiil. Por cona, thidtene ne'cua'nte gu' xquin gu' no xtol gu' par ne'yòode gu' le'n ye'rbiil.

Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n mèn co' ndlá' xin' sa'l.

(Mt. 19.9; Mr. 10.11-12; Lc. 16.18)

³¹ Tolo ndxab Jesús loo mènna:

—Nonque' gu' no naneeque' gu' xal nac di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn póla le' chol mèn co' mbez lá'xù' mènna xin' sa'l leque mènna, ta' mènna ye's co' lèe act co' ta' cuent no co' lu' le' mènna mblá'xù' xin' sa'l. ³² Per daa ngue nii loo gu':

Chele' thib mbi' lá'xù' xin' sa'lpe' mbi' no ingue lide xin' sa'l mbi' yalburriid, le' sya, leque mbi' ngue li par mbez mèn le' xin' sa'l mbi' ngue li yalburrid mastale' ingue lide xa'i. No mèn co' selya' con xa'got co' mblá'xù' sa'la ndoore', xa'bi'a ngue li yalburrid con xa'gota, ne.

Jesús ngue lu' loo mèn ne'te'thte mèn lèe Diox anxle'.

³³ Más de cona, nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal mbez di's co' ndub loo libr co' ngòc ley co' mxo'f Moisés loo mèn póla co' mbez: Ne'lá'de gu' no ne'yathla'ste gu' li gu' co' mcàbgòn gu' li gu' co'se' mde'th gu' lèe Diox loo mèn par li gu' chol con'. ³⁴ Per daa ngue nii loo gu': Nec thib mod no nec tedib mod ne'te'thte gu' lèe Diox. Nec thib mod no nec tedib mod ne'te'thte gu', co' nee di's, nac lèe bé', xal ndli taamas mèn tac loo bé' nac co'te' nzo Diox. ³⁵ Ne' ne' te'th gu', co' nee di's, nac lèe izlyo' xal ndli taamas mèn. Tac izlyo' nac loo Diox xal co'se' ndli nii mèn descans loo thib banc. Ne' ne' te'th gu', co' nee di's, nac lèe ciuda Jerusalén xal ndli taamas mèn. Tac ciuda Jerusalén nac lizpe' no làazpe' che'n rey roo no che'n rey xèn co' nac yub daa co' nac Crist. ³⁶ Ne' ne' te'th gu', co' nee di's, nac lèe yéc gu' xal ndli taamas mèn. Tac gu' ne'gácte toxcua' nec thib yis yéc gu', co' nac yis guch no co' nac yis nagat par yan'a thidtene tataa. ³⁷ Más huen guuz gu': Neece, o guuz gu': Tyè'. Tac ryete di's co' mbez mèn co' nac masre' di's loo con' mbezen ndxè', ale ndli mèn con'a por cón che'n Mebizya.

*Jesús ngue lu' loo mèn cón che'n mèn co' ngo xtàa cón ndli no xtàa mèn mèn.
(Lc. 6.29-30)*

³⁸ Más de cona, nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal mbez di's co' ndub loo libr co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn póla: Chele' chó mèn cue yoo no teza' thìb mbi' thìb ngudloo xtàa mbi', mèn teza' thìb ngudloo mbi' co' mteza' ngudloo xtàa mbi'a, ne. Lomisque' ne, chele' chó mèn cue yoo no co' yèe thìb mbi' thìb quele xtàa mbi', lomisque' mod, co' mèn thìb quele mbi' co' mblo' quele xtàa mbi'a. ³⁹ Per daa ngue nii loo gu': Fxec gu' loo chol con' ye'rsin' co' li no mèn hues xtàa gu' gu'. Chele' chol mèn co' lya's quis thìb lad rloo gu', fte'b gu' tedib lad rloo gu' loo mènà par quis mènà tedib lad rloo gu', ne. ⁴⁰ No chele' chol mèn ndlya's li de mandar gu' no ale ndlya's mènà teche mènà camis gu', fta' gu' chamar gu' hue' mènà, ne. ⁴¹ Lomisque' ne, chele' chol mèn ndlya's ñibe'xù' mènà loo gu' par hue' gu' yó' co' nac che'npe' mèn xís gu' casque' son kilometr, be' gu'i xís gu' taason kilometr. ⁴² No chol mèn co' ña'b ro chol con' loo gu', fta' gu' con' càa mènà. No chol mèn co' lya's teche gu' con' loo mèn, fteche gu'i loo mènà no ne'cà'de gu'i loo mènà.

*Jesús ngue lu' xá mod más huen que' lezo' mèn ñèe mèn xtàa mèn co' nac ngolo ngola's che'n mèn.
(Lc. 6.27-28, 32-36)*

⁴³ Más de cona, nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xal ngòc di's co' mblu' mèn loo xtàa mèn xal mbez di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn póla: Fque' lezo' gu' gunèe gu' mèn co' ndxàc amiu gu'. Le' mèn co' nac ngolo ngola's che'n gu' na,

gocloo gu' gunèe gu' mènà. ⁴⁴ Per daa ngue nii loo gu': Fque' lezo' gu' gunèe gu' mèn co' nac ngolo ngola's che'n gu'. Nado' di's nado' cuent tyoodi's no gu' mèn co' ñii yèe ñii tii cón che'n gu'. Bli gu' con' ndac loo mèn co' ndxòo xyàn lezo' ñèe gu'. Gurez gu' Diox cón che'n mèn co' angnziri' ndli ngòc nguàal con' loo gu' no ndub ngu's mèn gu', ne. ⁴⁵ Chele' gu' li tataa, lìcpe' ba'i, gac gu' xin' xud gu' Diox co' nzo loo bé'. Tac Diox xud gu'a ndli le' huiz ntenìi loo mèn ye'rsin' no loo mèn ndac. No ndli xud gu' Diox ndlyàa yuu loo mèn co' nac mèn nalì no mèn nambìi loo Diox no loo mèn ye'rsin'. ⁴⁶ Tac chele' gu' ante nque' lezo' ñèe gu' mèn co' nque' lezo' ñèe gu', ¿ché' ndyac gu' ngue li gu' con' ndac loo Diox sya, cà'? Ingue lide gu' con' ndac loo Diox, ey. Tac axta mèn co' ndli cobrar tmi cón che'n contribución ndli tataa. Ante nque' lezo' mènà ñèe mènà mèn co' nque' lezo' ñèe leque mènà. ⁴⁷ No chele' gu' nii Diox ante loo mèn gulàazpe' gu', ¿chó con' ndac ndli gu' loo Diox co'se' ndli gu' tataa, sya? Yende chó con' ndac ndli gu' loo Diox chele' gu' ngue li tataa, ey. Tac leque con'a ndli mèn co' inactive mèn nación Israel. ¡Aa, gu' mèn izlyo'! ⁴⁸ Gòc gu' mèn nalì no gòc gu' mèn nambìi co', lìcque', nque' lezo' ñèe hues xtàa xal nac xud gu' Diox co' nzo loo bé', Diox co' nac Diox nalì no Diox nambìi. Tac xud gu' Diox nque'que' lezo' ñèe alux mèn.

6

Jesús ndlu' loo mèn xá mod li mèn con' ndac loo xtàa mèn.

¹ Tolo mblu' Jesús loo mèn. Mbez Jesús:

—Nabe'ste fque tee ban ndac gu' loo Diox. Ne'gàcte gu' arid mèn nate's par hui' chol mèn co' ndxác hues xtàa gu' loo con' ndli gu'. Tac chele' gu' li tataa, sya, tataa mod ndye's gu'. Le' sya, xud gu' co' nzo loo bé' ne'lide par gáp gu' cón che'n gu' loo xud gu' Diox. ² Ngue niin loo gu', ne: Ne'tubte gu' arid ruid loo mèn par cuez mèn trompet loo mèn xal ndli mèn co' anze'f ntembìi ro no co' anze'f ntembìi xti's le'n sinagog no le'n yèez par ned ndxè' par ned ba'. Ale tataa ndli mèna par gab chol mèn: Susque' huen nac mèn ba', yoo. Lìcpe' ba'i, daa ngue nii loo gu': Por gust co' nda' mèn lezo' mèn, ale leque mèn ndli par guneei loo mèn. No yende chó con' co' gác che'n mèn gáp mèn loo Diox. ³ Per co'se' ta' gu' gòn càa mèn prob, bli gu' par ne' mèn co' ndxác amiu gu' ne'ta'de cuent pló cón nac co' nda' gu' gòn. ⁴ Más huen xexte fta' gu' gòn càa prob mèn. Le' sya, xud gu' Diox co' nzo loo bé', co' ngue hui' loo gu'a, li par tolo anggác con' ndac loo gu'.

*Jesús ngue lu' xá mod cuez mèn Diox.
(Lc. 11.2-4)*

⁵ Tolo mblu' Jesús mèn. Ndxab Jesús:

—Co'se' cuez gu' Diox, ne'gàcte gu' xal mèn co' ntembìi ro no xal mèn co' ntembìi xti's. Mèn anze'f ndyubla's cuez Diox, ndoo ga' mèn le'n sinagog. Mèn ndyubla's ndyoo ga' pál squin ned, ne, par cuez mèn Diox par hui' no ñaa hues xtàa mèn loo mèn. Lìcpe' ba'i, daa ngue nii loo gu': Con mod co' ndxáp mèn, leque mèn mbli guneei loo mèn. No tataa mod yende chó con' co' gác che'n mèn gáp mèn loo Diox. ⁶ Per co'se' cuez gu'

Diox, gòo gu' le'n nyòo co'te' ndxàt gu' no ftau' gu' ro ryo'. Gurez gu' Diox xud gu' co' nzo loo gu' le'n cuart co'te' ndxàt gu'. Xud gu' Diox co' ngue hui' xexte loo gu', xud gu' Diox li par gàc con' ndac loo gu' loo xnaa.

⁷ Co'se' cuez gu' Diox, ne'cuezte gu' lèe Diox goze goze con leque di's co' mbez gu' co' intacte xal ndli mèn co' inacte mèn nación Israel. Tac ndli mènà xtùuz por di's co' mbez mènà goze goze no maste tataa mod más ndxòn Diox ro mènà co'se' tataa mbez mènà loo Diox. Per ilicte con'a. ⁸ Ne'gàcte gu' lalque' xal mènà, tá, tac xud gu' Diox naneequé' no nonque' cópe' nquin gu' ndoore' co'se' ña'b gu' con'a loo xud gu' Diox. ⁹ Cona, ngue niin loo gu' taandxè' mod cuez gu' Diox:

Diox xud nu', co' nzo loo bé', ndlya's nu' no ña'b nu' loo U' le' mèn ta' cuent no ten' mèn thidte U' nac Diox natú'pe'. ¹⁰ Nu' mbez loo U' no ña'b nu' loo U' le' U' ñibe'pe' loo mèn dib athu loo izlyo'. No gàca xal nee lezo' U' loo izlyo' ndxè' xalque' ndxàc co' nee lezo' U' loo bé'. ¹¹ Fta' U' lua' nu' no xít nu' co' hua nu' nalze no taamas con' co' naquinque' nu' atate huiz. ¹² Fton' U' xquin nu' no xtol nu' xal nteri'th ntecan' nu' xèn xyàn co' ndli hues xtàa nu' loo nu'. ¹³ Ne'lá'ya'de U' nu' par aseli nu' cua'n nu' xquin nu' no xtol nu' loo U'. Ndxé'leque', blàa U' nu' loo ryethe con' ye'rsin'. Tac U' ñibe' loo ryethe con'. No ndxàp U' ryethe con' roo no ryethe con' xèn la's nii U' no la's ya' U'. No che'npe' U' nac ryethe con' roo no con' xèn le'n lín' co' ntlo, no le'n lín' co' ndxelo, no le'n lín' co' ne'lith node thidtene. Taandxè' gàca.

¹⁴ Tac chele' gu' nteri'th no ntecan' chol xen no

xyàn co' ndli chol mèn hues xtàa gu' loo gu', le' sya, xud gu' Diox co' nzo loo bé' ton'que' xquin gu' no xtol gu' co' ncu'a'n gu'. ¹⁵ Per chele' gu' ne'teri'thte no ne'tecan'te chol xen no xyàn co' ndli hues xtàa gu' loo gu', ne' xud gu' co' nzo loo bé' ne'ton'te xtol gu' no xquin gu' co' ncu'a'n gu'.

Jesús ngue lu' loo mèn xá mod li mèn co'se' cue xlat mèn.

¹⁶ Co'se' lya's gu' cue xlat gu' por ndxep tiemp, ne'lu'de gu' loo mèn le' gu' nzi xi lezo' xal ndli mèn co' ntembìi ro no mèn co' ntembìi xti's. Tac mènà asendli ndlu' mènà loo mèn le' mènà nxi lezo'. No nse' mènà rloo mènà par hui' taamas mèn le' mènà nzi xlat. Lìcpe' ba'i, daa ngue nii loo gu': Gust co' nda' mènà lezo' mènà, con'a ndli tyathe guneei loo mènà loo Diox. No yende chó cón co' gac che'n mènà gáp mènà loo Diox. ¹⁷ Per gu', co'se' cue xlat gu', blo gu' chu'th aceit yéc gu' no ftee gu' bèu yéc gu'. No ftech gu' rloo gu' par ne'lu'de gu' gu' loo mèn nzi xlat gu' xal ndli mèn co' ntembìi ro no co' ntembìi xti's ¹⁸ par tataa mod ne'ten'te lezo' mèn le' gu' nzi xlat. Ndx'e'leque', ante xud gu' Diox co' nzo no gu' non no nanee cón che'n gu'. Sya, xud gu' Diox li anggac con' ndac loo gu'.

Jesús ngue bez loo mèn más huen gáp mèn con' ndac loo bé'.

(Lc. 12.33-34)

¹⁹ Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Ne'gath lyuxte gu' par que no gu' yalgon' gu' loo izlyo' ndxè', co'te' ndxeza' yalgon', no co'te' ndlyux yalgon', no co'te' nquée mxìl yalgon', no co'te' mquée mbèd yalgon', no co'te' ndli huan' huan' yalgon'.

²⁰ Más huen, fcua'n gu' mod no bli gu' par gáp gu' yalgon' loo bé' co'te' ne'quéede mxil yalgon', no ne'huade mbèd yalgon', no co'te' yende cón li par yiza' yalgon', no co'te' ne'li huan'te huan' yalgon'.

²¹ Tac chele' gu' anze'f nque' lezo' ñèe yalgon', sya, li gu' cuent yalgon'a nac lezo' gu' no ngudloo gu' por anze'f ndyac gu' ñèe gu' yalgon'a. Le' con' co' más nac cón che'n Diox na, thib lad nque' gu' con' co' nac cón che'n Diox.

*Con ngudloo mèn ngüi' mèn ned ndyee mèn par ne'yizi'fte mèn no par ne'yiga'ste mèn ned ndyee mèn.
(Lc. 11.34-36)*

²² Con ngudloo mèn ngüi' mèn chol con', ¿lé? Per chele' mèn indyubte yo'f lezo' loo con' ngüi' mèn, mastale' ngüi' mèn loo chol con' ngüi' mèn, no chele' mèn inda'de lugar li mèn con' ye'rsin' por cón che'n con' co' ngüi' mèn, sya, nambique' ndoo mèn no huen nque tee mèn loo Diox. Sya, ne' ne' inac ngudloo mèn co' ncuau'n xquin mèn loo mèn. ²³ Per ndxe'leque', chele' mèn thib líte ndli xtùuz no nden' mèn le'n lezo' mèn ante li mèn con' ye'rsin' por ngüi' mèn loo con' con ngudloo mèn par gác che'n mèn cón che'n yalgon' che'n izlyo' ndxè', mèn thidtene ncuau yéc no ncuau loo par ne'ñeede mèn chó ro yila's mèn co'se' tyoodi's mèn. Ne'ñeede lezo' mèn cón che'n xá mod ndxàal que tee ban ndac mèn. No thidtene nanguib mèn.

*Yende mod yòo mèn loo cón che'n Diox co'se' más ndxath ndlyux mèn ñèe mèn tmi.
(Lc. 16.13)*

²⁴ Cona, ngue niin loo gu' tedib vez: Yende chó moz nzo co' li zin' loo chop patrón. Tac chele' moz

li preb li moz zin' loo chop patrón, sya, yòo xyàn lezo' moz ñèe moz thib patrón. Le' tedib patrón na, más huen tyac lezo' moz ñèe moz patrona. O bien, más altant tyoo moz loo thib patrón. Le' loo tedib patrón na, yecloo moz. Cona, ngue niin loo gu': Yende mod li mèn sirv loo Diox chele' mèn más ndxath ndlyux loo cón che'n yalgon' che'n izlyo' ndxè'.

Diox nquenap mèn co' nac xin' Diox. No ndli Diox par que no mèn con' naquin mèn thib huiz tedib huiz. (Lc. 12.22-31)

²⁵ Niin loo gu', ne, ey: Ne'tyóode gu' no ne'gath lyuxte gu' par gab gu' loo lezo' gu' pá ned ya gu' zin' par que no gu' cón hua gu' no cón gu gu'. Ne' ne' tyóo gu' par gab gu' loo lezo' gu' pá ned tyee centav par tyu' xab gu' co' goc gu'. ¿Ché' ndli gu' cuent ante par hua mèn nzi ban mèn loo izlyo' ndxè', cà'? No ¿ché' ndli gu' cuent más ntac xab mèn leque ladpe' mèn, cà'? Yende xàa. ²⁶ Hui' gu' loo mbin bé' co' nxobii loo mbii. No bli gu' xtùuz cón che'n mbin. Mbin ingode bin. Ne' ne' inthop mbin cosech. Ne' ne' ingosua' mbin cosech. Mastale' tataa ndxàca loo mbin, xud gu' Diox co' nzo loo bé' neeque' xá mod huua xud gu' Diox mbin. Ale'que' gu' más ntac leque mbin. ¿Pà ne' huua Diox gu' xal nguaa Diox mbin! ²⁷ ¿Chó thib gu' co' nziri' trè' co' más ndxath ndlyux gác gu' zib gu' mase taarol metr loo gu' par yol' gu' taachu'tha? Yende xàa, ¿lé'?

²⁸ ¿Chonon susque' ndyóo gu' cón che'n xab gu' co' nquin gu', à'? Hui' gu' loo ye' madalen co' nzo'f yii den xal ndryoo ye' madalen. Ne' ne' indli ye' madalen zin'. Ne' ne' inzìi ye' madalen dó. ²⁹ Per

na ngue nii loo gu': Ne' Salomón co' ngòc rey póla ne'ngoc xabte xal ye' madalen, mastale' mque no Salomón huax xab Salomón co' nabe's natoxcua'.
³⁰ Chele' Diox tataa ndli mdoc xab yii den no yé' huize' tec mèn huana le'n rdii liz mèn, ale'que' loo gu' ne' li Diox más co' ndac xal huana. ¡Aa mèn izlyo' co' pente ndxela's loon! ³¹ Por cona, ngue niin loo gu': Ne'tyóode gu' no ne'gath lyuxte gu' par gab gu': ¿Pá ned tyee co' hua na'? ¿Pá ned tyee co' gu' na' yé' huize', yoo? No ¿pá ned tyee centav par tyu' xab na' yé' huize', ne? ³² Ne'lide gu' tataa tac mèn co' nziri' dib athu loo izlyo' co' inacte mèn nación Israel, mèn ncu'a'n no ndyóo mèn cón che'n ryethe con'a. Per xud gu' Diox co' nzo loo bé' nonque' no naneeque' le' gu' naquinque' ryete con'a. ³³ Con' co' ngue niin loo gu' ndxè' nac nerleque' con' ndxàal li gu': Fta' gu' lugar ñibe'pe' Diox loo gu'. No fcua'n gu' mod que tee ban lì gu' xal ndxòo lezo' Diox li gu'. Chele' gu' tataa li, sya, Diox li par que no gu' ryethe taamas con' co' nquin gu'. ³⁴ Por cona, ngue niin loo gu', ne: Ne'tyóode gu' no ne'gath lyuxte gu' nalle' cón che'n con' co' hua gu' no con' co' gu' gu' no con' co' nquin gu' yé' huize'. Ne'gabte gu' loo xtàa gu': Huen ngua na' nalze. Mzyal thib le' rol lua' na' par nduhua na' no xít na' co' gu' na'. Per ¿yé', à'? ¿Cón hua na' no cón gu' na'? Anxle' mbez gu' tataa. ¿Chonon anze'f ndyóo gu' cón che'n con' co' gac loo gu' yé' huize', à'? Nzoque' huax con' co' nac cón che'n con' co' ndxàc loo gu' nalle' par tyóo gu' no par gath lyux gu' nalle', ey.

7

*Jesús ngue lu': Ne'hui'de mèn no ne'ñaade mèn loo
cón che'n cón ndli xtàa mèn.
(Lc. 6.37-38, 41-42)*

¹ Ne'hui'de gu' no ne'ñaade gu' loo con' ndli taamas mèn par quexù' gu' mènna. Tac chele' gu' tataa tolo li, le' sya, Diox tub rez cón che'n gu' par quexù' Diox gu' yé' huize', ne. ² Tac Diox tub rez cón che'n gu' co'se' gàc huiza par tetij Diox gu' xalque' ngüi' gu' no ñaa gu' loo taamas mèn par quexù' gu' mènna. Xalque' nac mod co' ndxàp gu' con taamas mèn, tataaque' li no Diox gu' co'se' tub rez Diox cón che'n gu'. ³ ¿Xá mod más ngüi' gu' loo thib le' chu'th yix co' nzo ngudloo hues xtàa gu' leque hui' gu' loo yix co' más naroo co' nzo ngudloo gu', co' nee di's, ale más ngüi' gu' loo ndxepete con' ye'rsin' co' ndli hues xtàa gu' no ingüi'de gu' loo huax con' ye'rsin' co' ndlipe' gu', à'? ⁴ No ¿xá mod ale ndli gu' ryes mbez gu' loo hues xtàa gu': Hues, led cuante. Bla' go'en thib le' yix chu'th co' nzo ngudlool ba'. No inda'de gu' cuent cón che'n yix co' nac más naroo co' nzo ngudloo gu' ba', à'? ⁵ Aa, que ndxác gu' ntembì gu' ro gu' no ntembì gu' xti's gu', ndee gu'. Ner blo' gu' yix co' nac más naroo co' nzo ngudloo gu' ba'. Le' yiloo na, gu' nee xá mod co' gu' yix chu'th co' nzo ngudloo hues xtàa gu' ba', co' nee di's, blá' gu'. Ya ne'tolode li gu' huax con' ye'rsin' co' ndli gu'. Sya, tataa mod gàp gu' razon co'x gu' loo xtàa gu' cón che'n ndxepete con' ye'rsin' co' ngue li hues xtàa gu'.

⁶ Ne'tolode ta' gu' cuent no te'th gu' cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn co' nac mèn nayi' no loo

mèn ye'rsin' tac ne'stolque', chàa, gac nayi' mènà loo gu' xal mbac nayi'. No ne'stolque' xiis no mènà cón che'n di's ndaca xal ndli nguch co'se' ndla's xi nguch con' ndxuhua nguch. No ndlo ndub nguch loo con' ndxuhua nguch.

Jesús mbez: Bna'b gu' con' loo Diox. Bli gu' xal mèn co' ngue cua'n thib con' nquin mèn. Bli gu' xal mèn co' nte's puert par xal' mèn puert par yòo mèn co'se' cues gu' Diox no co'se' ña'b gu' con' loo Diox.

(Lc. 11.9-13; 6.31)

⁷ Cona, ngue niin loo gu': Co'se' cues gu' Diox, gurez gu' Diox taandxè' mod xal ndli mèn co' ña'b con' loo xtàa mèn. Le' sya, Diox li par que no gu' con' co' ña'b gu'a. No co'se' cues gu' Diox, bli gu' loo Diox xal ndli mèn co'se' mtuhuan mèn thib con' ntac. Yiloo, noo noo ncua'n mèn con' mdyuhuaana axta zyal con'a loo mèn. Le' sya, tataa mod li Diox par ta' Diox con' ña'b gu' loo Diox càa gu'. No co'se' cues gu' Diox, bli gu' xal mèn co' nte's ryo' liz mèn axtaque' xal' mèn ryo' par yòo gu'. Tataa mod, li Diox que no gu' con' co' ña'b gu' loo Diox. ⁸ Tac mèn cò' tolo mbez Diox, dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn, Diox li cas mènà. Lyath no Diox mènà no xal' Diox ned no xal' Diox yó' loo mènà par que no mènà con' co' tolo ña'b mènà loo Diox.

⁹ ¿Ché' nzo chó gu' co' nac gundan loo xin' gu', angab na'i, chele' xin' gu' ña'b con' hua xin' gu' loo gu', ché' tòo valor loo gu' no ché' tli gu' ryes ta' gu' thib le' quèe càa xin' gu' lugar de ta' gu' pan càa xin' gu' co'se' ña'b xin' gu' pan loo gu' par hua xin' gu', à'? ¹⁰ Lomisque' ne, ¿ché' tòo valor loo gu' no ché' tli gu' ryes ta' gu' thib mbel' càa xin' gu' co'se' ndlya's xin' gu' hua xin' gu' thib mbèel, cà'? Ne'lide

gu' ryes li gu' tataa, ¿lé'? ¹¹ Mastale' nac gu' gundan más naxin no gundan ye'rsin' loo xin' gu', per gu' lyatque' lezo' ñèe gu' xin' gu'. No ta' gu' con' ndac co' ña'b xin' gu' loo gu', ¿lé'? Ale'que' xud gu' Diox co' nzo loo bé' ne' ta' con' ndac loo mèn co' ña'ba loo xud gu' Diox, co' nee di's, loo mèn co', licque', ndxela's loo Diox.

¹² Gu' ndlya's le' chol mèn gáp mod loo gu' loo ryethe con', ¿lé'? Lomisque', ngue niin loo gu': Gòp gu' mod loo chol mèn thidtene, que naca ndxàp mèn mod loo gu', que naca indxàpte mèn mod loo gu'. Con' ndxè' nac di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn póla. No naca leque di's co' mque' mèn co' mde'th cón che'n co' ndxab Diox ye's loo libr póla.

Mèn co' ndxòo loo cón che'n Diox, mèn ndli xal co'se' ndxòo mèn ro thib puert naya.

(Lc. 13.24)

¹³⁻¹⁴ Non gu' no naneeque' gu' nzo puert naya no nzo ned naya. Nagàn naca yòo mèn ro puerta no nagàn naca tyee mèn neda, ¿lé'? Lomisque' ne, nzo puert naxèn no nzo huax ned naxèn. Inagànte yòo mèn ro puerta no inagànte tyee mèn neda, ¿lé'? Mod co' ndxàp mèn loo Diox co' ndli le' mènà ndryo xà' loo Diox thidtene co'se' gath mènà, moda nac xal co'se' ndxòo mèn ro puert naxèn no xal co'se' ndyee mèn ned naxèn. Huax mèn ndli tataa. Inagànte li mèn tataa. Per mod co' ndxàp mèn par nalite yòo mènà loo Diox loo bé' co'se' gath mènà, moda nac xal co'se' ndxòo mèn ro puert naya no xal co'se' ndyee mèn ned naya. Añenti gác mèn li mèn con'a. Ndxèpte mèn ndxàp moda par yòo mènà loo Diox loo bé'. No nagàn tín' naca par li mèn tataa.

Mèn ndac no mèn ye'rsin', mènà ndxàc be' xal yaa xlè co' nda' xlè ndac no xal yaa xlè co' nda' xlè ye'rsin'.

(Lc. 6.43-44)

¹⁵ Anderhuen gu'. Leque gu' quenap gu' loo mèn co' mbez ndyoodi's mènà cón che'n Diox per yalgutyè'i. Mènà yi'th loo gu'. No gáp mènà mod nado'. Ndxàc mènà loo gu' xal mbacxil'. Per le'n lezo' mènà nzo con' ye'rsin'. No li mènà xtùuz ye'rsin. Gàc mènà mèn nayi' xal mquè'th. ¹⁶ Gu' ta' cuent cón che'n mènà por con' co' li mènà. Tarte gòn mèn làa mèn ngud' uv loo chol yaa yis, ¿lé'? Ne' ne' tar gòn mèn làa mèn ngudyuug loo yaa yis cordonsant, ¿lé'? ¹⁷ Tataa nac mod co' ndxàp mèn xal yaa xlè. Ryete yaa huen nda' xlè huen. Le' yaa xlè co' nac yaa xlè ye'rsin' na, nda' xlè ye'rsin'. ¹⁸ Yende mod ta' yaa xlè, co' nac yaa xlè ndac, xlè ye'rsin'. Ne' ne' yen mod ta' yaa xlè, co' nac yaa xlè ye'rsin', xlè ndac. ¹⁹ Ryete yaa xlè co' inda'de xlè ndac, cho' mèn yaa xlèa no co mèn yaa xlè ye'rsin'a rdii. ²⁰ Por cona, por mod co' ndxàp mèn, libe' gu' mèn. No ta' gu' cuent xá nac mèn.

Iryede mèn izlyo' yòo loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mènà.

(Lc. 13.25-27)

²¹ Iryede mèn co' mbez: Tad, loon, tyal mènà ta' mènà lugar ñibe'pe' xuden Diox loo mènà. Ndxè'leque', mèn co' ndli xal neepe' lezo' xuden Diox co' nzo loo bé', mènà tyalque' ñibe'pe' xuden Diox loo mènà. ²² Huax mèn ñee loon, co'se' gác huiz co'se' tub rez Diox cón che'n mènà: Tad, ¿ché' ne'nde'thte nu' di's por cón che'n lèè U'? No ¿ché'

impor lède U' mblo' nu' meexù'? No ¿ché' impor lède U' mbli nu' huax yalguzye', à'? Neeque' U' no nonque' U' mbli nu' i, Tad.

²³ Per ndxe'leque', huiza càben loo mènà: Thidteneque' ne'needen gu' no indlibeden gu'. Biiche xà' gu' loon. Huàa gu' thib lad, gu' co' más ngòo lezo' mbli gu' con' ye'rsin'.

Trè' ndlu' cón che'n chop loo liz mèn co' mdyox-cua'.

(Lc. 6.47-49; Mr. 1.22)

²⁴ Chol mèn co' ndxònque' di's co' mbezen no ndli mènà xal ñibe'en loo mènà, daa tetac cón che'n mènà xal thib mbi' co' altant ndyoo naa loo rsin'pe' mbi'. Mbi'a mxít te'f liz mbi' loo quèe co'te' maciz nac loo yòo. ²⁵ Ngoloa, ngulàa yùu. Ngro' nít yòo. No mxyo'f mbii. No ngo zi'f nít yòo loo yòo cal co' nac liz mbi'a. Per ne'ngobiide yó'be' yòo cala tac ndub yòo cala loo quèe co'te' maciz loo yòo. Thiba con' ndxè'.

²⁶ Le' tediba na, chol mèn co' ndxòn di's co' ndyoodizen, no indlide mèn xal ñibe'en, mènà lalque' nac xal thib mbi' naad no thib mbi' tont co' mxít te'f yòo cal liz mbi' loo yuux. ²⁷ Ngoloa, ngulàa yùu. No ngro' nít yòo. No mxyo'f mbii. No ngo zi'f nít yòo yó'be'a loo yòo cal. No mblyau yòo cala. Por lult, thidtene mblyux yòo cala.

²⁸ Co'se' ngolo mdoodi's Jesús di'sa, ryete mèn co' nzi yòn di'sa, ante mbui' mènà no ante gunaa mènà cón che'n di's co' gue lu' Jesús loo mèn. ²⁹ Tac ndlu' Jesús mènà xal thib mbi' co' ndxàp con' roo no con' xèn la's nii mbi' no la's ya' mbi'. No indlu'de Jesús loo mènà xal ndlu' mèn co' nac maistr co'

ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel.

8

Jesús mteyac thib mbi' co' mque no yíz ndxa's co' nac thib yíz co' ntega's no co' nteyèe yid lad mèn.

(Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16)

¹ Co'se' nde làa tùub Jesús loo yii co'te' ngua tub Jesús, anze'f thib mèn ndoo nque xís Jesús. ² Làth mènà ngo thib mbi' co' ndyac thib yíz ndxa's, yíz co' nteyèe yid lad mbi'. Mbii gax mbi' loo Jesús. Mdub xib mbi' loo Jesús. No mcòo' mbi' yéc mbi' loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Tad, chele' U' lyat lezo' ñèe U' daa, nzoque' mod teyac U' daa. Fteyac U' daa. No ftebbii U' laden, Tad.

³ Sya, mbuàal Jesús lad mbi'. Ndxab Jesús:

—Ndlyat lezon ñèenl. Teyaquenl no tembbiin ladl.

Ngolo ndxab Jesús di'sa, ale chàa, ngro xbiiz lad mbi'. No mbembii mbi' loo yíza. ⁴ Le' sya, ndxab Jesús loo mbi'a:

—Hui' nexa. Yende chó loo gabtel cón che'n con' co' mbli nonl ba', ndee. Ante ndlyazen huàa lu'l loo nguley'. No huàa ta'l ofrend co' mnibe' Moisés ta' mèn co' mbyac loo yíz ba' par ta' mèn cuent no non mèn le' lùu mbyacle' loo yíz ba'.

Jesús mteyac thib mbyòo co' ngòc xgan' thib mbi' co' ngòc capitán che'n gobiern co' ndub ciuda Rom.

(Lc. 7.1-10)

⁵ Texal ngòo Jesús yèez Capernaum, mbi'th thib capitán co' ñibe' thib ayo solndad loo Jesús. Nalyat

gunii capitán di's loo Jesús. ⁶ Taandxè' ndxab capitán loo Jesús:

—Tad, moz daa nax. Ngue tequech mbii moz daa. No ya ne'xecte moz tant thìb yalnè nden' moz por mbiia axta nax tingle' liz moz daa.

⁷ Ndxab Jesús loo mbi'a:

—Neeca, nal gan par teyaquen mbíiz.

⁸ Sya, mcàb capitán loo Jesús. Ndxab capitán:

—Tad, indxàalte daa par yòo U' le'n nyòo lizen. Más huen, ante ñibe' U' loo yíiz. Daa ndxelasque' biiche yíiz loo moz daa. ⁹ Tac leque daa nda cuent naquin tyubdizen loo temas mèn co' ñibe' loon xal ñibe' mèn loon. No lomisque' nde nixon', ngue non solndad co' ñibe'en loo. Co'se' ñibe'en loo thìb solndad par ya solndad thìb mandad, solndad ya. No co'se' ñibe'en loo tedib solndad par yi'th solndad loon, solndad yi'th loon. No co'se' ñibe'en loo thìb moz daa par ya li moz daa thìb zin' loon, moz ya lii.

¹⁰ Co'se' mbìn Jesús di'sa, ante mbui' Jesús no ante gunaa Jesús. Ndxab Jesús loo mèn co' ngure no Jesús:

—Lìca, na nii loo gu': Ne' làth rye mèn nación Israel tarte zyál' daa nec thìb mèn no tarte nèn nec thìb mbi' co' anze'f ndxela's loon xal mbi' ba'. ¹¹ Daa ngue nii loo gu': Huax mèn co' in-acte mèn nación Israel, mèn ryo' par ned ndlyen huiz no par ned mbix huiz par yi'th queltàa no mèn Abraham no Isaac no Cob loo cón che'n Diox co'te' ñibe'pe' Diox loo mèn par tyac lezo' mèn axta plóthe. ¹² Per cón che'n mèn nación Israel co' ndxab Diox no co' gunii Diox le' mèn yòo co'te' ñibe'pe' Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn, ale

ndxe'leque', co' xà' Diox mèna thib lad loo Diox co'te' nac yál'cuau co'te' nzyalque' mèna tith cue mèna loo Diox. Tya, gón' mèna axta plóthe no hua le mèna axta plóthe.

¹³ Sya, mbere Jesús, ndxab Jesús loo capitana:

—Byàa, ey. Texalque' nac co' ndxela'sl no co' nda'l cuent loon nacl, tataaque' gàca lool.

No ale leque hora mbyac moz capitana.

Jesús mteyac xna'zap Pedr co' nax loo xlé'.

(Mr. 1.29-31; Lc. 4.38-39)

¹⁴ Ngoloa, ngua Jesús liz Pedr. Gunèe Jesús nax xna'zap Pedr loo xlé'. ¹⁵ Per ale ante mxo'f Jesús ya' Jesús lad xna'zap Pedr, ngro xlé' xna'zap Pedr. Sya, ngo che xna'zap Pedr. Mbli xna'zap Pedr mandad loo mèna. No mbli xna'zap Pedr cas mèna.

Jesús mteyac huax mèn yíiz.

(Mr. 1.32-34; Lc. 4.40-41)

¹⁶ Co'se' mzyèle' izlyo' huiza, mbi'th no mèn huax mèn yíiz co' mque no mbii che'n xpíi ye'rsin' loo Jesús. Ante guníi Jesús loo xpíi ye'rsin'a, ngro xpíi ye'rsin'a loo rye mèn yíiza. No mteyac Jesús ryete mèn yíiz co' mque no chol yíiz. ¹⁷ Tataa mbli Jesús par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' guníi Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox. Sayi ndxab:

Yub xa' mteche ryethe yíiz na' co' mden' na' no co' mque no na'. No mden' xa' ryethe yalnè cón che'n na' lad xa'.

Trè' ndlu' cón che'n mèn co' mblya's tyoo nque xís Jesús.

(Lc. 9.57-62)

¹⁸ Látha, co'se' gunèe Jesús anze'f thib mènley' nziri' dib vuilt loo Jesús, mnibe' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús par ya riid no Jesús myen' xin' mté'th Jesús loo yòoyaa tedib lad ro lagun. ¹⁹ Láth ndoore' tyee Jesús, mzin thib mbi' co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn naciòn Israel loo Jesús. Ndxab mbi'a loo Jesús:

—Maistr, no daa ndlyaz ga non U' pál co'te' ya U'.

²⁰ Mcàb Jesús loo mbi'. Ndxab Jesús:

—Hui' nexa. Mbe'th ngue no quèe lyo' co'te' ndxàt mbe'th. Le' mbin bé' na, ngue no xyòn mbin co'te' ndxàt mbin, ne. Per daa, co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, ingue noden thib lugar co' nac che'npe'en co'te' guixen chu'th yéquen par ryo xcuen chu'th laden, co' nee di's, tegaan chu'th xísen par lin descans.

²¹ Látha, tedib myen' xin' mté'th Jesús ndxab loo Jesús:

—Tad, daa lyaz ner ta' U' permis loon par ga casen thebol xuden. Yiloa, sya, nda na'.

²² Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo mbi' xin' mté'th Jesús:

—Mèn co' ne'tyalte yila's loo cón chenen, mèna nac xal mèn nguth loon. La'a ca's mèna thebol xud lùu ba'. Le' lùu na, ftoò nque xísen. Ya' nda na'.

Jesús mbli nguled mbii. No mbli Jesús xèe ngure ol níttó'.

(Mr. 4.35-41; Lc. 8.22-25)

²³ Ngoloa, ngòo Jesús loo thib yòoyaa con myen' xin' mté'th Jesús. ²⁴ Láth ngue tetee myen' yòoyaa loo lagun, ngro' thib mbiidó' loo lagun axta mxít too mbii nít loo lagun. No mblo mbii nít le'n

yòoyaa. Per ndxe'leque', láth ndxàc con'a, ante mde mcal' Jesús. Nax yàt Jesús le'n yòoyaa. ²⁵ Sya, yende izlyo' ngua myen' xin' mté'th Jesús co'te' nax Jesús. Mblo' myen' mcal' loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, jer goo che U'. Blo' U' mcal' loo U'. Hui' U' ñeene' xá mod li U' par lyá' na' loo con' ryes. Yòoyaa na' ngue dep le'n nít.

²⁶ Mcàb Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—¡Aa, mèn izlyo'! Susque' nzyeb gu', yey. Ndx-
epte ndxela's gu'. No ndxepte ndxàp gu' yalxla's
loo Diox, ¿lé'?

Sya, ngo che Jesús. Ale ante gunii Jesús loo mbiidó'a no ante gunii Jesús loo nít. Xèegà nguled mxyo'f mbiidó'a. No xèegà nguled ndxetoo nít che'n nítto' loo lagun. ²⁷ Sya, ryete mèn co' ngua no Jesús, ante mbui' no ante gunaa mèn loo con' ngòc. Ndxab mèn:

—¿Chó mbi' nac mbi' ba'? ¿Chonon tua'te ndxab mbi'? No ale xèegà nguled nxyo'f mbii. No xèegà nguled ndxetoo nít loo lagun.

Trè' ndlu' cón che'n chop mbi' yíz che'n làaz mèn gadar co' mquéé mbii ye'rsin' co' ngòc mbii che'n xpíi meexù'.

(Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39)

²⁸ Co'se' ngolo mzin Jesús tedib lad ro lagun co' nac che'n làaz mèn gadar, ngro' chop xa'bi' le'n panteón loo Jesús. Ryop xa'bi'a mque no mbii che'n xpíi ye'rsin'. No anze'f nayi' tín' ngòc ryop xa'bi'a. Axta ne' ne' yen mod riid chol mèn par neda. ²⁹ Cabii ngure bez ryop xa'bi'a loo Jesús. Ndxab xa'bi'a loo Jesús:

—¿Chonon nde U' co'te' nzo nu', à', Jesús, xgan'pe' Diox? ¿Ché' nde U' par tetì U' nu' ndoore' gàc tiemp co'se' tetì Diox nu', cà'?

³⁰ Leque hora, gaxte tya nzi tee yuhua thìb partid nguch. ³¹ Sya, mbii che'n xpìi ye'rsin'a mbli par nalyat ndxab ryop mbi'a loo Jesús:

—Chele' U' co' nu' trè', bla' U' yòo nu' loo partid nguch co' nzi tee go'.

³² Sya, ndxab Jesús loo xpìi ye'rsin'a:

—Gro' gu'. Huàa yòo gu' loo nguch, tá.

Hora ngro xpìi ye'rsin'a loo ryop xa'bi'a. Ngua yòo xpìi ye'rsin'a loo partid nguch. Ngoloa ale ryete ngucha mquée mbii. Ale mbyùub nguch lad yìi co'te' nzi tee yuhua nguch. Ngulàa ryete ngucha axta le'n lagun. Nguap nguch nít. Ale nguth ryete nguch.

³³ Le' mèn co' ngue quenap ngucha na, ale mque' mènà carre. Ngua ta' mènà cuent loo mèn làth yèez ryete con' co' ngòca, tant mzyeb mènà. No mda' mènà cuent con' ngòc loo ryop xa'bi' co' mquée mbii che'n xpìi ye'rsin'a loo mèn làth yèez. ³⁴ Sya, ryete mèn yèeza ngro'. Mbi'th mènà co'te' nzo Jesús. Texal gunèe mènà Jesús, ale mna'b mènà di's loo Jesús. Ndxab mènà:

—Más huen gro' trè'. Byàa ned, ndeel.

9

*Jesús mteyac thìb mbi' co' mque no yíz bech.
(Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26)*

¹ Sya, ngòo Jesús loo thìb yòoyaa. Mdoo Jesús loo nít loo lagun. Mbii Jesús tya axta ngro xo'f Jesús tedib lad ro lagun. Mzin Jesús yèez co'te' nac

làazpe' Jesús. ² Láth nzo Jesús tya, mzin no mèn thìb mbi' co' mtequech mbii loo Jesús. Nzo'f mbi' loo thìb cami nde no mèn mbi' loo Jesús. Co'se' gunèe Jesús le' mènà, lìcque', ndxela's loo Jesús no ngòp mènà yalxla's loo Jesús, ndxab Jesús loo mbi' yíiza:

—Huen blo lezo'l, ndee, xgan'. No gòp yalxla's loon. Xquin lùu no xtol lùu mdyon'le'.

³ Per làth mèn co' nziri' loo Jesús, ngo ndxep mèn co' ngòc maistr co' mblu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. Mènà ndxab loo lezo' mènà: Lìcpe' ba'i, mbi' ba' ñii yèe ñii tìi cón che'n Diox no ngue nii mbi' ba' ngòc nguàal con' cón che'n Diox, cara. ⁴ Per Jesús nonque' no naneeque' Jesús con' co' nzi li mènà xtùuz le'n lezo' mènà. Ndxab Jesús loo mènà:

—¿Chonon susque' nazab ngue li gu' xtùuz, à'? ⁵ ¿Xá nee gu'? ¿Cón más inagànte nac, ndyac gu', par gaben loo mbi' ba'? ¿Ché' más inagànte gaben: Xquin lùu no xtol lùu mdyon'le' o ché' más inagànte gaben: Goo che. Fxen ned. Byàa, cà'? ⁶ Per hui' gu' nexa. Daa lu' loo gu' le' daa, co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, daa ndxàp con' roo no con' xèn la's niin no la's yan loo izlyo' par ton'en xquin mèn no xtol mèn loo izlyo'.

Sya, mbere Jesús ndxab Jesús loo mbi' co' mtequech mbii:

—Goo che. Fthùuz dáa co' ngo'thl. Bye' dáa. No tee càal ned. Byàa par lizl.

⁷ Sya, ale ngo too mbi' co' mtequech mbiia. Mxen mbi' ned. Ndyàa mbi' par liz mbi'. ⁸ Co'se' gunèe mèn co' nziri' no Jesús mbli Jesús con'a, mzyeb tìn' mèn. Ngurez mènà Diox. Ndxab mènà:

¡Ay, Dio's! U' ndli ndxàp mbi' ba' con' roo con' xèn la's nii mbi' no la's ya' mbi' par ndli mbi' con' roo no con' xèn loo mèn loo izlyo'.

Jesús ndxab loo thib mbi' co' lèe Mate, co' nac daa co' ngue que' ye's ndxè': Ftoo nque xisen. Ya' nda na'. (Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32)

⁹ Co'se' mbere Jesús, ngro' Jesús yèez co'te' nac làazpe' Jesús, láth nda riid Jesús par neda, gunèe Jesús ndub thib mbi', co' lèe Mate, loo mes co'te' ndyee thix mèn tmi cón che'n contribución. Ndxab Jesús loo mbi'a:

—Goo too. Ya' nda na'.

Mate ngo too. Nda no Mate Jesús.

¹⁰ Ngòc thib con' thib vez. Ngua thuhua Jesús liz Mate. Láth ndub yuhua Jesús loo mes, mzin huax mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución no plá mèn co' ngòc mèn ye'rsin'. Thidte mdub mèn loo mes con Jesús no con myen' xin' mté'th Jesús. ¹¹ Co'se' ñèe mèn co' nac mèn xley' farise con'a, ndxab mènna loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Chonon nzi yuhua no maistr gu' mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución no mèn co' ncu'a'n xquin no co' ndxàp xtol ba', à'?

¹² Co'se' mbìn Jesús di'sa, Jesús ndxab loo mèn xley' farise:

—Mèn co' nden' yende chó yíiz ndyac mèn no mèn co' nden' huen nzo lezo' mèn, mènna ndyac inquinte mènna doctor. Per ndxe'leque', mèn co' nden' ndyac len mènna, mènna nonque' naquinque' mènna doctor. ¹³ Byàa gu'. No huen huen té'th gu' ñèene' cón nee di's di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' ngue niin loo gu' ndxè' co' mbez:

Ndlyazen le' gu' lyat lezo' ñèè gu' hues xtàa gu'.
No indlyasten guth gu' má' no xo gu' ren má'
loon par teri'then no tecan'en cón che'n xquin
gu' no cón che'n xtol gu'.

Tac ne'ngalten par gòn mèn ron no par yila's
mèn loon, mèn co' nden' nac mènà mèn nali par
lyàa yéc mènà no lyàa lezo' mènà. Ndxé'leque',
ndalen par gòn mèn ron no par yila's mèn loon,
mèn co' non no mèn co' nda' cuent nac mènà mèn
co' ncua'n xtol no mèn co' ncua'n xquin, par lyàa
yéc mènà no lyàa lezo' mènà par zye' mod co' ndxáp
mènà.

*Trè' ndlu' le' myen' xin' mté'th Juàn Bautist
mnibdi's loo Jesús chonon imbe xlatte myen' xin'
mté'th Jesús.*

(Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39)

¹⁴ Látha, note myen' xin' mté'th Juàn Bautist,
ngro' nxon', mbi'th myen' loo Jesús. Ndxab myen'
loo Jesús:

—¿Chonon nu', no mèn xley' farise, mbe xlat
huax vez per myen' xin' mté'th U' ba' imbe xlatte,
à', Tad?

¹⁵ Ndxab Jesús loo myen'a:

—Nde niin thib con' loo gu': ¿Ché' xec mèn co'
ndxác convid, mèn co' nda lyath no thib mbyòo co'
selya', par cue xi lezo' mènà par ne'huade mènà
co'se' ñèè mènà nzo mbyòo co' selya' no nzo con'
co' hua mèn, cà'? Yende mod cue xi lezo' mènà par
cue xlat mènà tataa, ¿lé'? Hui' gu' nexa. Mènà cue
xi lezo' par cue xlat mènà co'se' nguri'thle' yalhua
liz mbyòo no ndyàa mbyòo co' mselya'.

¹⁶ Ne' ne' yen chó mèn'got nzo co' co' bdè' thib le'
lar' cub loo thib lar'can' gox tac lar' cub co' yo bdè'

lar'can' goxa bech. Le' sya, lar' cub, co' ngo bdè' lar'can' goxa, li par ryed yèè lar'can' goxa. No yiloo más nazab ñaa lar'can' gox chele'i naroo ryed.

¹⁷ Tolo ndxab Jesús loo mènà:

Yende chó mèn nzo co' co mezcál co' diz ngro' palenc le'n thib garrafón gox co' nalé'le', ne, ¿lé'? Tac chele' mèn co mezcál co' diz ngro' palenc le'n thib garrafón gox co' nalé'le', le' sya, le'le' lyé' garrafón goxa no xyo mezcála. Ngòc perdid ryop con'a. Por cona, más huen co mèn mezcál co' diz ngro' palenc le'n thib garrafón cub. Sya, tataa mod nabe'ste quenap mèn ryop con'a.

Trè' ndlu' cón che'n thib mza', rsap thib mbi' co' lèè Jair, no cón che'n thib xa'got co' mbuàal xab Jesús. (Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56)

¹⁸ Láth be' ngue toodi's no Jesús mèn, mbii gax thib mbi' co' nac jef che'n mèn nación Israel loo Jesús. Mdub xib mbi' loo Jesús. No mcò' mbi' yéc mbi' loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

—Tad, rsap daa ngolole' nguth. ¿Ché' tli U' favor ya U' lizen? Lyazen ante xo'f U' ya' U' lad mza'. Mza' ryo xbanque'.

¹⁹ Sya, mxen Jesús ned con myen' xin' mté'th Jesús. Nda no Jesús mbi' co' nac jefa par liz mbi'.

²⁰ Per láth ndoo Jesús ned, nda no Jesús mbi'a con taamas mèn, xi'th mènà ngo thib xa'got. Xa'gota ndxàcle' si' fchop lín' ndyac xa' yíiz ndlyath ren. Mbii gax xa'gota par ned xís Jesús par gàal xa'gota ro xab Jesús. ²¹ Tac xa'gota mbli xtùuz le'n lezo' xa'gota. Ndxab xa'gota loo lezo' xa'gota: Chele' daa ante gàal ro xab Jesús, yac daa. Tataa mbli xa'gota. No, chàà, mbyac xa'gota loo yíiz xa'.

22 Co'be'xque' ngòc con'a loo xa'gota, Jesús mbere par ned xís Jesús. Gunèe Jesús xa'gota. Ndxab Jesús loo xa'gota:

—Rsap, huen blo lezo'l no ftac lezo'l, ndee. Lùu mbyacle' tac ngola'sque'l loo cón chenen.

Leque hora, sandante mbyac xa'gota.

23 Co'se' mzin Jesús liz mbi' co' nac jefa, ndxòn Jesús le' musc ndxol' bàanle' par ryo bàan mza' co' ngutha liz mza' par ya ca's mèn mza'. No ñèe Jesús ndxòo ndryo' mèn le'n nyòo par ndlas yál' mèn mza' no ndyoodi's no mèn mza'. 24 Ndxab Jesús loo mèn co' nzo le'n nyòoa:

—Bli gu' favor, blá' gu' mza'. No biiche gu' thìb lad loo mza'. Part cón chenen, mza' ne'ngathte. Na ngüi' loo mza' xal thìb mza' co' nax yàt.

Le' sya, ale le'le' mxìis no rye mèn co' nzo liz mza' co' ngutha Jesús tac non mèna nguthque' mza'.

25 Texal ngolo ngro' ryete mèna par fuer, Jesús ngòo le'n nyòo co'te' nzo'f mza'. Mxen Jesús ya' mza'. No mbli Jesús ngo che mza'. 26 Syase, por derech, mxyo'f lèe mxyo'f xti's Jesús por cón che'n con' co' mbli Jesús loo mza'a le'n ryete yèezya' co' nziri' par neda.

Jesús mdub xnii ngudloo chop mbi' co' ngòc mbi' sieu.

27 Texal ngro' Jesús liz mbi' co' ngòc jefa, mdoo nque chop xa'bi' sieu xís Jesús. Cabii mbez ryop xa'bi' sieua loo Jesús:

—Gulat lezo' U' gunèe U' nu', U' co' nde bin David co' ngòc rey póla.

Per Jesús ne'nglide cas ryop xa'bi' sieua. Xa'bi' sieua tolo mdoo nque xís Jesús.

28 Co'se' ngòo Jesús liz mèn co'te' nguled Jesús yèez Capernaum, ryop xa'bi' sieua mbii gax loo Jesús. Jesús mnibdi's loo ryop xa'bi' sieua:

—¿Ché' ndxela's gu' le' daa gác li par hui' gu', cà'?

Ryop xa'bi' sieu mcàb:

—Aa, Tad. Ndxela'sque' nu'i.

29 Le' sya, ante mbuàal Jesús ngudloo ryop xa'bi' sieua. No ndxab Jesús loo ryop xa'bi' sieua:

—Gàca loo gu' xalque' ndxela's gu' loon, ndee gu'.

30 Sya, chàa, ndxe'sleque' mbui' ryop xa'bi' sieua. Ngoloa, negadi's mnibe' Jesús loo ryop xa'bi' sieua. Ndxab Jesús:

—Yende chó loo gabte gu' cón che'n con' mbli non gu'.

31 Per ndxe'leque', pente mbii ryop xa'bi' sieua, cón che'n con' mbli Jesús loo ryop xa'bi' co' ngòc sieua loo mèn co' nac mèn ryete yèezya' co' nziri' par neda.

Jesús mbli mdoodi's thib mbi' mud.

32 Sete ngolo mbii ryop xa'bi' sieua, mbi'th no taandxep mèn thib mbi' mud co' mque no thib xpíi ye'rsin' loo Jesús. 33 Texal ngolo xec mbli Jesús par ngro xpíi ye'rsin' loo mbi' muda, ndxe'sleque' mdoodi's mbi'. Le' mèn co' nziri' no Jesús na, ante mbui' mèn no ante gunaa mèn loo mbi' muda. Ndxab mèn:

—Dib tiemp co' nziri' mèn nación Israel tarte ñee mèn gác con' co' ngòc loo mbi' mud ba', cara.

34 Per mèn che'n xley' farise ale mbez:

—Por cón che'n leque xa' co' nac jef che'n xpíi meexù' ngo' Jesús xpíi meexù' loo mèn.

Jesús mblyat lezo' ñèe Jesús mèn.

³⁵ Ngolo nguri'th con'a, mque tee Jesús le'n rye yèezya' no rye ranch par neda. Mque tee lu' Jesús mèn rye lugar co'te' nqueltàa mèn co'te' ndub sin-agog mèn par neda. Mblo Jesús yalbàn no mde'th Jesús cón che'n di's ndac xá mod ndlya's Diox ñibe'pe Diox loo mèn. Làth xtau'a, mteyac Jesús mèn co'mque no chol yilíiz no ryete mèn nayíiz le'n rye yèezya'a. ³⁶ Co'se' gunèe Jesús prob mènà, anze'f mblyat lezo' Jesús gunèe Jesús mènà tac anze'f nzi xi lezo' mènà. No yende chó gust nziri' mènà. No más de cona, alithe nzi ban mènà. Ngòc mènà xal mbacxil' co'ingue node pastor. ³⁷ Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Lìcpe' ba'i, anze'f huax mèn nzo co' ndxàal gòn cón che'n di's ndac par lyá' mèn loo ryethe co' nac con' ryes xal co'se' ndláp mèn cosech par ne'yiza'de cosech no par ne'tyuhuante cosech. Per yende huax mèn co' ya te'th no co' ya lo yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn. ³⁸ Cona, ngue niin loo gu': Gurez gu' Tad Diox no guuz gu' loo Tad Diox tel' Tad Diox mèn par ya te'th mèn no par ya lo mèn yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn xal co'se' tel' thib patrón moz par ya láp moz cosech patrón tac Tad Diox nac patrón loo mèn.

10

Jesús mcui si' fchop myen' co'ya no Jesús.

(Mr. 3.13-19; Lc. 6.12-16)

¹ Ngolo tataa mdoodi's Jesús loo mèn, ngurez Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Nalle' lin loo gu' par gác gu' co' gu' xpíi ye'rsin' loo mèn, no par teyac gu' mèn co' ngue no chol yilíz, no par teyac gu' ryete mèn yíz ned ya que tee gu'.

² Taandxè' lèe ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús, myen' co' mtel' Jesús co' mbe' di's che'n Jesús loo mèn no co' mde'th di's che'n Jesús loo mèn. Nerleque' myen' co' mcui Jesús ngòc Mon co' ne' tedib lèe Pedr. Mcui Jesús Ndech, ne, co' nac huespe' Pedr. Xísa nde nque Cob no Juàn, huespe' Cob. Ryop hues mbi'a ngòc xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Zebede. ³ Xísa nde nque Lip. Nde nque Bartol. Nde nque Max. No nde nque Mate co' mbli cobrar cón che'n contribución, co' nac daa. Xísa nde nque tedib mbi' co' lèe Cob, ne. Mbi'a ngòc xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Alfe. Xísa nde nque Lebe co' ne' tedib lèe Tade. ⁴ Xísa nde nque tedib mbi' co' lèe Mon. Mona nac thib mbi' co' mqueltàa no thib ned mèn, mèn co' ngro' lèe partid cananist. Xísa nde nque Jud Iscariot co' mcua'n mod mda'xù' Jesús loo mèn ye'rsin' yilóa.

Jesús ngue tel' myen' xin' mté'th Jesús par ya te'th myen' no ya lo myen' yalbàn loo mèn.

(Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6)

⁵ Jesús mtel' ryete si' fchop myen'a. Mnibe' Jesús loo myen'a. Ndxab Jesús:

—Ne'yade gu' làaz mèn co' inacte mèn nación Israel. Ne' ne' yòo gu' co'te' nac làaz mèn nación Samari. ⁶ Más huen huàa gu' loo mèn co' nac mèn nación Israel tac mènà nziri' xal mbacxil' co' nzi tee tuhan. ⁷ Huàa te'th gu' no blo gu' yalbàn no gab gu' loo mènà le' tiemp co' tlo ñibe'pe' Diox loo

mèn ndxàcle' loo mènà. ⁸ Fteyac gu' mèn co' ndyac yíiz ndxa's co' nteyèe yid lad no mèn co' ndyac chol yilíiz. Blo xban gu' mèn nguth. Lomisque', blo' gu' rye xpíi ye'rsin' loo rye mèn co' ngue no xpíi ye'rsin'. Ne'nguixte gu' nec thib centav loon por mdan lugar gác gu' li gu' con' co' ngue ñibe'en loo gu' ndxè'. Por cona, co'se' yilo li gu' ryete con' co' ngue ñibe'en loo gu' ndxè' loo mèn, ne'líde gu' cobrar nec thib centav loo mènà.

⁹ Co'se' yòo gu' ned ya gu', tua'te gu' ya gu'. Ne'hue'de gu' pes or. Ne' ne' hue' gu' pes plat. Ne' ne' hue' gu' centav cobr. ¹⁰ Ne' ne' hue' gu' morral gu' co'te' co gu' che'n gu'. Ne' ne' hue' gu' chop ned xab gu' par goc gu'. Ne' ne' hue' gu' chop ned yilid. Ne' ne' co gu' mached ya' gu' co'se' tyee gu'. Tac liz mèn co'te' zin gu' co'te' co gu' yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn, mènà ta' con' nquin gu'. Gàc con' ndxè' loo gu' xal ndxàca loo mèn co' ndyee zin' par li mènà gan con' nquin mènà.

¹¹ Co'se' zin gu' le'n chol ciuda o le'n chol yèez bix co'te' yòo gu', ner cua'n gu' mèn co' gáp confians con gu'. Yan' gu' liz mènà axtaque' ryo' gu', bii gu' le'n yèeza no ciudaa. ¹² Texal yòo gu' liz mènà, gunii gu' Diox loo mèn guliza. No gab gu' loo mènà: Nagàl blo gu' lezo' gu' loo alux con'. ¹³ Chele' mèn guliza nac mèn ndac co' ndli cuent ndxàalque' yòo gu' làth mènà, tolo cue rye nda mènà no rye ndye'th mènà por cón che'n gu'. Nacque'le' mèn guliza nac mèn co' ndli xtùuz indxàalte yòo gu' liz mènà, sya, gab gu' loo mènà: Huena, amiu, yan' cón che'n gu' co' ndli gu' ba' loo Diox co'se' tub rez Diox cón che'n gu'. ¹⁴ No chol mèn co' ne'ta'de lugar yòo gu' liz mèn no làaz mèn par cued gu' làaz mèn plá huiz no ne'

ne' ta' mèn lugar gòn mèn di's co' co gu' yalbàn, gro' gu' liz mènà no làaz mènà. No bzib gu' yòoya's co' ndoo nii gu', co' nee di's, yan' cón che'n con' mbli no mènà gu' loo Diox. ¹⁵ No tolo tyub quìi tyub bèel lezo' mèn ciudaa no mèn yèeza axta co'se' gac huiz co'se' tub rez Diox cón che'n mènà. Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Co'se' gac huiz co'se' tub rez Diox cón che'n mènà, más nè gac yaltii co' gac loo mènà huiza leque yaltii co' gac loo mèn ciuda Sodom no loo mèn ciuda Gomor.

Jesús ngue toodi's no myen' le' mèn tub ngu's myen'. No li mèn ngòc nguàal con' loo myen'.

¹⁶ Hui' gu' nexa. Na ngue tel' gu' loo mèn nayi'. Ya gu' loo mènà xal mbacxil' co' yub mbii loo mbée loo mènà. Nalas gure gu' loo mèn yèez no loo mèn ciuda co'te' yòo gu' xal nalas mbel' co'se' ñee mbel' mèn par xyon' mbel'. No gòc nado' gu' loo mènà xal palomxtil'. ¹⁷ Anderhuen gu'. Chó Diox chó nee gu'. Nee gu' xá nda gu'. Tac loo mèn co'te' ya gu'a, mènà ta'xù' gu' loo mèn co' nxo'f zin' loo cón che'n sinagog mèn. No hue' mènà gu' par tin mènà gu' co'te' nac sinagog che'n mènà. ¹⁸ No axta hue' mènà gu' loo mèn co' nac gobernador no loo mèn co' nac rey ante por cón chenen no maste. No co'se' tataa mod gac con'a loo gu', más dibaxla's tyoodi's gu' no ta' gu' cuent cón chenen loo mènà no loo mèn dib athu loo izlyo', mèn co' inacte mèn nación Israel. ¹⁹ Co'se' ta'xù' mènà gu' loo mènà, ne'tyóode gu' arid cón gab gu' no cón tyoodi's gu' hora. Tac leque hora Diox li yub di's ye'th yéc gu' par gac gu' càb gu' loo mènà. ²⁰ Tac inacte gu' co' ñii hora no co' tyoodi's hora. Ndxle'leque', Diox xud gu' li, por cón che'n

Xpii Natú' che'n Diox, par gác gu' càb gu' loo mènà hora.

²¹ Huiza, leque myen' co' ndxàc hues ta'xù' hues myen' loo mèn par guth mènà hues myen'. Lomisque' ne, leque mèn co' nac gundan ta'xù' xgan' loo mènà par guth mènà myen' co' nac xgan' gundana. Lomisque' ne, myen' co' nacle' xgan' gundan bixyath contra gundan co' nac gundan loo myen'. No axta guthxù' myen' gundan co' nac xud myen'. ²² No ale yòo xyàn lezo' ryete mèn dib athu loo izlyo' ñèe mèn gu' ante por cón chenen no maste. Per mèn co' thidteneque' mbli nèe no nxec yèe mènà axta gath mènà, mènà lyá'que' thidtene loo con' ryes. ²³ Co'se' tlo mèn, tyoo nque mèn xís gu' par tub ngu's mèn gu' le'n thib ciuda, fxon' gu' le'n tedib ciuda. Tac, lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Le' daa, co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xal ndxáal chol mèn, daa gal nque xís gu' ndoore' yilo que tee gu' le'n dib nación che'n mèn nación Israel.

²⁴ Fte' lezo' gu' con' ndxè: Nec thib myen' co' nac myen' xin' mté'th thib maistr, ne'ta'de myen'a con xtùuz co' ndli maistr no xtùuz co' ndli myen'. Lomisque' ne, nec thib moz co' ndli zin' con patrón, ne'ta'de moza con xtùuz co' ndli patrón moz con xtùuz co' ndli moz. ²⁵ Más huen blec lezo' gu' gác gu' mèn co' gác xin' mté'th daa. No gác gu' xal daa co' nac maistr gu' no li gu' xal ndlin. Lomisque' ne, blec lezo' gu' gác gu' xal thib moz co' lalque' nac xal patrón moz, co' nee di's, nac yub daa. Lomisque' ne, chele' mèn mbez loon le' daa co' nac xal thib gundan co' ñibe' liz gundan, le' daa lèe Beelzebú co' nac jef che'n meexù', ale'que' loo gu' co' nac xal xin' mbi'a ne' gab mèn masre' con' axta plóthe, ¿lé'?

*Jesús mnibdi's chó loo más ndxàal zyeb mèn.
(Lc. 12.2-9)*

²⁶ Por cona, ngue niin loo gu': Ne'zyebte gu' ñèe gu' mèn co' tataa li no gu'. Tac yende nec thib con' co' nzo casloo co' ne'ryo xo'fte. No yende nec thib con' co' xexte ndxàc loo yál'cuau co' ne'yathte no co' ne'yènte. ²⁷ Ryete con' co' ngue tan cuent loo gu' xexte ndxè', guuz gu'i loo mèn alanleque' loo xnaa. No di's co' ngue niin loo gu' xexte ndxè', cabii fte'th gu' di's ndxè' no negadi's blo gu' yalbàn cón che'n di's ndxè' par gòn ryete mènna di's ndxè'. ²⁸ Ne'zyebte gu' ñèe gu' mèn co' ndxuth bél'yòo lad mèn. Mènna ne'lìde gan guth alm no xpìi xtàa mèn. Ndxè'leque', bzeb gu' gunèe gu' Diox co' ndxác cobii alm mèn no xpìi mèn le'n ye'rbìil co' nac loo bèel no loo quì ngolo nguth mèn.

²⁹ ¿Ché' intho'de mèn chop mbin bix co' lèe mbyé' por si' centav, cà'? Ntho' mèn mbin tataa, ¿lé'? Mastale' ndli mèn cuent yende cón ntac mbin co' lèe mbyé' loo mèn, per ne' ne' gath mbina chele' Diox ne'lá'ya'de mbina gath mbina. ³⁰ No axta yis co' ndoo yéc gu', Diox naneeque' no nonque' Diox plá yis ndoo yéc gu'. ³¹ Por cona, ngue niin loo gu', ey: Ne'zyebte gu' ñèe gu' mènna. Le' gu' masque' ntac leque ryethe mbin co' lèe mbyé'.

*Trè' ndlu' cón che'n mèn co' mda' cuent cón che'n
Jesucrist loo xtàa mèn.*

(Lc. 12.8-9)

³² Chol mèn co' co ro cón chenen no co xo'f mèn cón chenen loo xtàa mèn co' nziri' loo izlyo', daa, ne, go xo'f no go ron cón che'n mènna loo xuden Diox co' nzo loo bé'. ³³ No chol mèn co' cà di's cón

chenen loo xtàa mèn co' nziri' loo izlyo', daa, ne, cà di's cón che'n mènà loo xuden Diox co' nzo loo bé'.

*Por cón che'n Jesús ndxàc chop ned mèn.
(Lc. 12.51-53; 14.26-27)*

³⁴ Ne'lide gu' xtùuz le' daa ndal par lin cue mèn rye nda mèn no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn loo izlyo'. ¡Tyè'! Ndxè'leque', ndalen par lin yitoo di's làth mèn por cón chenen. ³⁵ Tac daa ndal par lin yitoo di's loo mèn con xud mèn liz mèn. No lin par yitoo di's loo thib mza' con xna' mza' liz mèn. No lin par yitoo di's loo thib guxiix con xna'zap guxiix co'te' ya mza' guxiix liz mèn por cón chenen no maste. ³⁶ No ale tataa mod leque mèn guliza gac ngolo ngola's loo xtàa mèn guliza.

³⁷ Más de cona, ngue niin con' ndxè' loo gu': Le' mèn co' más nque' lezo' ñèe xud no mèn co' más nque' lezo' ñèe xna' leque que' lezo' mènà ñèe mènà daa, indxàalte mènà yò mènà loo cón chenen. Lomisque', mèn co' más nque' lezo' ñèe xgan' no rsap leque que' lezo' mènà ñèe mènà daa, indxàalte mènà yò mènà loo cón chenen. ³⁸ Chele' chó gu' lya's que tee noque' daa ned ngue tee'en, atate huiz bli gu' xtùuz co' huenleque' ñeene' ché' txec gu' par tyoo nque gu' xisen co'se' li mèn ngòc nguàal con' loo gu' por cón chenen. Tac mèn co' yò loo cón chenen, mèn ye'rsin' tethonque' mènà xalque' ntethon solndad che'n ciuda Rom mèn co'se' ñibe' yèe solndad loo mèn hue' mèn cruzpe' mèn ndoore' que' solndad mènà loo cruz par guth solndad mènà. ³⁹ Tac mèn co' ante ndoo lezo' ndxath ndxey' no ndxath ndlyux mèn par que no mèn che'npe' mèn loo izlyo' ndxè', loo mènà

ne'ta'de Diox lugar yòo ban no mènà Diox thidtene. Per mèn co' lá' ryethe con' co' nac ya'ndac che'npe' mèn co' gác li mèn gan loo izlyo' ndxè' por cón chenen, loo mènà ta' Diox lugar par yòo ban no mènà Diox thidtene.

*Jesús ndxab loo mèn: Mèn co' li con' ndac loo gu',
ngue cón che'n mènà loo Diox.*

(Mr. 9.41)

⁴⁰ Mèn co' ta' lugar yòo no gu' mèn liz mèn no làaz mèn, mènà ta' lugar yòo non mènà. Le' mèn co' ta' lugar no tyal mèn yòo non mèn, mènà ta' lugar no tyal mènà yòo no mènà xuden Diox co' mtel' daa. ⁴¹ Mèn co' ta' lugar yòo mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox liz mèn no làaz mèn por nac mènà mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, loo mènà li Diox leque con' ndac co' li Diox loo mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, ne. Lomisque' ne, mèn co' ta' lugar yòo thib mbi' nali no thib mbi' nambii liz mèn no làaz mèn tac non mèn nac mbi' mbi' nali no mbi' nambii, loo mènà li Diox leque con' ndac co' li mèn loo mèn co' nac mèn nali no mèn nambii. ⁴² Lomisque' ne, chol mèn co' ta' thib xii nitdòp loo chol mèn prob par gu mèn proba por nac mèn proba mèn co' nac xin' mté'th daa, no por ndyoo nque mèn proba xisen, licpe' ba'i, na nii loo gu': Loo mènà li Diox anggàc huax con' ndac xalque' ndli Diox loo mèn co' nac xin' mté'th daa.

11

*Juàn Bautist mtel' chop myen' xin' mté'th Juàn par
mnibdi's myen' thib con' loo Jesús.*

(Lc. 7.18-35)

1 Co'se' ngolo mnibe' Jesús loo myen' no mdoodi's no Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús, mxen Jesús ned. Nda Jesús par ned làaz myen' par lu' Jesús no co Jesús yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn par ned nda myen'.

2 Nde nxon', le'pe' ngue Juàn Bautist lezi'f le'n huiza, mbìn Juàn cón che'n co' ngue tee li Jesús. Sya, mtel' Juàn chop myen' xin' mté'th Juàn loo Jesús³ par ya nibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—¿Ché' U' nac Crist co' ndxath yi'tha o ché' más huen cued nu' yi'th tedib xa' co' nacpe' Crist, cà'?

4 Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo myen':

—Byàa gu'. No fta' gu' cuent loo Juàn cón che'n con' co' gunèele' gu' no cón che'n con' co' mbìnle' gu'.⁵ Guuz gu' loo Juàn: Mèn sieu ngüi'. Mèn coj mdyoxcua' nii. No ndyee mèn coj. Mèn co' ndyac yíiz ndxa's lad, co' ndxèe yid lad, ndxac no ndxembii mèna. Mèn cué' ndxòn di's. Mèn nguth, ale, ndryo xban. Le' loo chol mèn prob no loo mèn naxèn co' ndyac yaltii na, ndxàthle' no ndxènle' cón che'n di's ndac co' ndlu' cón che'n Diox.⁶ Huen nda mèn co' ne'tyoo xà'de lezo' no mèn co' ne'ten'te arid ngòc nguàal con' por cón chenen.

7 Co'se' mbii myen' xin' mté'th Juàn Bautist loo Jesús, mtlo Jesús, mdoodi's Jesús cón che'n Juàn Bautist loo mèn co' nziri'. Ndxab Jesús loo mèna:

—Co'se' ngua tee hui' gu' Juàn co'te' nagána, ¿ché' ngua tee hui' gu' thib xan' nixxtil' co' ngol' mbii, cà'? Yende xàa.⁸ Lomisque' ne, niin loo gu': ¿Chó loo ngua tee hui' gu'? ¿Ché' ngua tee hui' gu' thib mbi' co' noc thib ned lar' huen, cà'? Gu' nonque' no naneeque' gu' le' mèn co' ndxoc anabte lar' huen,

mèna mbe liz rey, ¿lé? ⁹ ¿Xá nee gu'? ¿Chó loo ngua tee hui' gu', sya? ¿Ché' ngua tee hui' gu' thib mbi' co' nde'th di's co' ndxab Diox, sya, cà'? Aa, lìcpe' ba'i. Gu' ngua tee hui' thib mbi' co' más ñaare' loo mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox. ¹⁰ Cón che'n Juàn Bautist nac di's co' ndub loo libr co' nac xti'sdiox co' ndxab:

Na tel' ner thib mbi' co' ya te'th ner di's ndac ndxè' lool. No lu' mbi' cón che'n lùu loo mèn par li mèn xtùuz no par tyoodi's no mèn lezo' mèn ndoore' co'se' galen loo mèn.

¹¹ Na nii loo gu': Làth rye mèn co' ngóol xàn' nii xna' mèn no xàn' nii xud mèn, tarte gáal thib mbi' co' nde'th di's co' ndxab Diox co' más ñaare' leque Juàn Bautist. Mastale' tataa naca, desde nalle' par delant, mèn co' nac más be'the co' ngue ta' lugar ñibe'pe' Diox loo mèn, más huen nda mèna loo Diox leque Juàn Bautist. Tac Diox co xo'f más con' ndac cón che'n Diox loo mèna leque con' co' mblo xo'f Diox loo Juàn Bautist cón che'n Diox.

¹² Tac axta co'se' ngòc tiemp co'se' mtlo Juàn Bautist, mde'th Juàn Bautist no mblo Juàn Bautist yalbàn cón che'n di's ndac, no axta huiz nalze mbyath mbyèn cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. No ryete mèn co' mbìn di'sa nguátbèe par mbli mèna co' nzote mod li mèna par yòo mèna loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna. ¹³ Tac ryete mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co' mque' ye's co' nac xti's Diox, no loo libr co' ngòc ley co' mnibe' Diox co' mxo'f Moisés loo mèn ndyoodi's no nda' cuent cón che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn ndoore' gác tiemp co'se' yi'th Juàn Bautist. ¹⁴ Chele' gu'

yila's di's co' ngue niin loo gu' ndxè', gola's gu' le' Juàn Bautist nac Lii co' mbyath yi'th, Lii co' mde'th di's co' ndxab Diox póla. ¹⁵ Chele' gu' nden' cón nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè', fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'. No gola's gu' di'sa.

¹⁶ ¿Xá nee gu'? ¿Con chó con' tetaquen mèn co' nzi ban tiemp ndxè', à'? Ndyaquen le' mèn co' nzi ban tiemp ndxè' nac xal myen' bix co' mbe nguith loo xbi'. No mbez yèe myen' bixa loo xtàa myen'. Mbez myen': ¹⁷ Nu' mbil' dii loo flaut no ale ne'ngol' niide gu'. Mbil' ro bàan nu' no ale ne'ngón'te gu' con nu'. Tataaque' nac mèn. ¹⁸ Per na nii loo gu': Co'se' mbi'th Juàn Bautist, ne'ngàcte tataa loo Juàn. Tac Juàn ne'nghuade no ne'ngude Juàn axta plóthe mbly'a's Juàn xal nac mod co' ndxuhua chol mèn. No ale mbez gu' cón che'n Juàn: Xpii meexù' ngue tee no Juàn. ¹⁹ Ngoloa, ndalen, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xal ndxáal chol mèn. Daa ndxuhua. Daa ndxu. Per co'se' ñèe gu' tataa ndxuhuan no tataa ndxun, ale mbez gu': Susque' ndxuhuacho' mbi' ba', yoo. No ale mbez gu': Susque' ndxòo lezo' mbi' ndxu mbi' vin. No ale mbez gu': Ndxàc amiu mbi' con mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución no con mèn co' ndxàp xtol. Mastale' tataa mbez gu' nac daa, daa nii loo gu': Yende chó mport nzo lezon cón che'n con' ndli gu' xtùuz cón che'n Juàn no cón chenen tac mèn co' ndxácpe', mèn nonque' no naneeque' mèn le' con' co' ngue li Diox por cón che'n Juàn no por cón chenen nac con' ndac co' ncàb loo co' ndxác ryop nu' Juàn.

Trè' ndlu' cón che'n mèn rye yèez co' ne'ndalte

ngòn cón che'n Jesús.

(Lc. 10.13-15)

²⁰ Sya, mtlo Jesús, mbyoo Jesús rye mèn co' nac che'n rye yèez co'te' mblile' Jesús huax yalguzye' tac ne'nglàade yéc mènà no ne'nglàade lezo' mènà. Ndxab Jesús loo mènà:

²¹ —Ay, prob gu' izlyo', mèn yèez Corazín. Ay, prob gu' izlyo', mèn yèez Betsaid. Tac chele' le'n yèez Tir no le'n yèez Sidón ngàc ryethe yalguzye' ndxè' xal ndxàca loo gu' nalle', mènà nglàa yéc no nglàa lezo' mènà, no ngoc mènà lar' lut por cón che'n yalnaxi co' ngòc loo mènà. ²² Por cona, daa ngue nii loo gu', mèn yèez Corazín no mèn yèez Betsaid: Le' loo mèn yèez Tir no loo mèn yèez Sidón más xhuite gàc yaltii le'n huiz co'se' tub rez Diox cón che'n mènà leque co'se' tub rez Diox cón che'n gu'. ²³ No gu', mèn yèez Capernaum co' nac mèn nate's no mèn naxal', ¿ché' ngue li gu' cuent no ché' nden' gu' le'n lezo' gu' le' gu' ndoo lite yòo loo bé', cà'? Yende xàa. Ndxè'leque', gu' ndoo lite lyàa loo quì no loo bèel co'te' lyàa mèn co' ndryo xà' loo cón che'n Diox. Tac chele' loo mèn yèeza ngàc rye loothe yalguzye' co' ngòc loo gu'a, mèn yèeza ngyan'que' axta huiza no axta huiz nalze. ²⁴ Por cona, daa ngue nii loo gu', mèn yèez Capernaum: Co'se' gàc huiz co'se' tub rez Diox cón che'n mèn, más nè gàc yaltii loo gu' leque loo mèn co' ngure ban ned nziri' yèez Sodom.

Jesús mbez loo mèn: Gòo gu' loo cón chenen no daa li yo nagàl lezo' gu' no tí' lezo' gu'.

(Lc. 10.21-22)

²⁵ Le'n huiza ndxab Jesús loo Diox:

—Diox quix U', Pay, U' co' ñibe'pe' loo alux con' loo bé' no loo izlyo'. U' mtau' yéc mèn no lezo' mèn, mèn co' mbez anze'f ndxác no mèn co' mbez nden' di's par ne'ten'te mènna di's no par ne'ta'de mènna cuent cón che'n ryop na'. Ndxé'leque', U' mblo xo'f cón che'n na' loo mèn co' nau' loo nau' yéc xal loo myen' bix. ²⁶ Tataaque' mbli U', Pay, tac tataa mblya's U' li U'i.

²⁷ Mbere Jesús, ndxab Jesús loo mènna tedib vez:

—Ngue niin con' ndxè' loo gu', ne: Mda'le' xuden ryethe con' ndxàp xuden la's nii xuden no la's ya' xuden loon thidte vez. Lìcpe' ba'i, yende chó mèn tarte libe' daa. No tarte ta' mèn cuent cón chenen, daa co' nac xgan' xuden Diox. Ante Diox co' nac xuden ndlibe'que' daa. No, lìcpe' ba'i, yende chó mèn nzo co' ndlibe'que' xuden Diox. Ante daa, co' nac xgan' xuden Diox, ndliben xuden Diox. No loo mèn co' ndlyazen go xo'fque'en cón che'n xuden Diox, mènna mté'thque' no nda'que' mènna cuent cón che'n xuden Diox.

²⁸ Ndxab Jesús loo mènna, ne:

—Gòo gu' loo cón chenen no gola's gu' loon, gu' co' anze'f nxi lezo' por chol yaltii co' ndxác loo gu'. Daa li par cue see tee lezo' gu' no par tí' lezo' gu' loo ryethe con'. ²⁹ Tac daa nac mbi' nado'. No indye'ste daa. Ne' ne' inxal' daa. Por cona, guee niin loo gu': Ftubdi's gu' loon no bìn gu' di's co' guee niin loo gu' ndxè'. No bli gu'i xal guee ñibe'ena loo gu' xal ndxàca loo thib ned ngon co'se' nxo'f xuan' ngon yuug xís yen ngon. Fté'th gu' co' nac cón chenen. Chele' gu' yòo loo cón chenen no yila's gu' loon xal guee niina loo gu' ndxè', por derech, cue see tee lezo' gu' loo ryethe con'. ³⁰ Tac

con' co' ñibe'en loo mèn co' ndxòo loo cón chenen par li mèn, inactive con'a arid nagàn par li mèn. Ne' ne inaca xal thib yó' co' anze'f né' par hue' mèn yó'a xís mèn. Ndxé'leque', naca thib con' par tí' lezo' mèn no yo nagàl lezo' mèn.

12

Myen' xin' mté'th Jesús mcho' bacdò che'n nzob triu huiz co' ngòc huiz descans tiempa.

(Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5)

¹ Leque le'n huiza, thib huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa, Jesús nda riid con myen' xin' mté'th Jesús co'te' nax thib le' yòo co'te' nzo'f ña' triu. Le' myen' xin' mté'th Jesús na, mblyan'. Ale mtlo myen', mcho' myen' triu. No mblobya' myen' triu la's ya' myen' par ngro' nzob triu par hua myen'. ² Làth mèn co' ndoo nque xís Jesús ngo ndxep mèn xley' farise. Co'se' ñèe mèn xley' farise ndli myen' con'a, ndxab mèn xley' farisea loo Jesús:

—Hui' nexa, mbi'. Myen' xin' mté'th lùu ngue li zin' co' indxàalte li myen' huiz sabd co' nac huiz descans, cara.

³ Jesús ndxab loo mèn xley' farise:

—Aa, ¿ché' tarte lab gu' loo libr no ché' tarte ta' gu' cuent cón che'n con' co' mbli David co' ngòc rey póla thib vez co'se' mblyan' David con mèn co' ngure no David tiempa, cà'? ⁴ David ngòo le'n templ. No ale mxen David pan co' ngòc pan natú' loo Diox co' mbec mèn loo mes. Indxàalte David nghua David pana con mèn. Tac pana, ante nguley', co' ndxòo le'n templ che'n Diox, ndxàp permis ndxuhua pana tiempa. ⁵ ¿Ché' tarte lab gu'

loo libr, co' ngòc ley co' mnibe' Diox mxo'f Moisés loo mèn, le' rye nguley' co' ndxòo templ indlide descans huiz descans no mxo'f zin' nguley' le'n templ huiz descans, cà'? No non gu' le' con' co' ndli nguley'a incàbte con'a xquin nguley' no xtol nguley', ¿lé'? ⁶Ngue niin loo gu': Trè' nzo thib mbi' co' nac más mbi' roo mbi' xèn leque templ, co' nee di's, mbi'a nac yub daa. No con' ndlin inacte co' ngue cuanen xquin daa no xtol daa xal ndli gu' cuent. ⁷Gu' tarte ten' no tarte yaa'd di's loo gu' cón nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè':

Daa ndlyaz le' gu' lyat lezo' ñèe gu' hues xtàa gu'. No indlyasten le' gu' tolo guth má' par quix gu' cón che'n xtol gu' loo Diox por ren má' co' nxo gu' loo izlyo'.

Le' sya, chele' gu' non no ta' gu' cuent cón nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè', axta ne' ne' quexù' gu' daa, daa co' ingue cua'nte xquin no xtol. ⁸Daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', daa ñibe' loo mèn no niin loo mèn cón li mèn huiz sabd. Tac Diox mbli ndxàpen con' la's niin no la's yan par ñibe'en loo mèn cón li mèn huiz sabd.

Trè' ndlu' cón che'n thib mbi' co' mque no sa ya' biiz.

(Mr. 3.1-6; Lc. 6.6-11)

⁹Ngoloa, mbii Jesús tya. Ngòo Jesús le'n thib sinagog che'n mènna. ¹⁰Làth mènna ngo thib mbi' co' nayíiz sa ya'. Ya' mbi'a yende mod huin. No yende mod ga'. Sya, asembli mènna, mnibdi's mènna loo Jesús cón che'n mbi'a par cua'n mènna mod quexù' mènna Jesús. Ndxab mènna loo Jesús:

—Mbi', ¿ché' nzo mod teyac mèn thib mèn yíiz nalze co' nac huiz descans, à'?

¹¹ Mcàb Jesús loo mènà. Ndxab Jesús:

—¿Ché' nzo chó thib gu' co' nzo làth gu' ndxè', angab na'i, chele' gu' ngue no thib mbacxil' no ngob che mbacxil'a le'n thib tó' le'xque' huiz sabd co' nac huiz descans, ché' ne'co'de gu' mbacxil'a le'n tó', sya, cà'? ¹² Ale'que' thib mbi' ne' intac más leque thib mbacxil'. Cona, ngue niin loo gu': Ndxàalque' li mèn con' ndac loo mèn huiz sabd co' nac huiz descans.

¹³ Ngolo ndxab Jesús di'sa loo mènà, ndxab Jesús loo mbi' yíiza:

—Ftega' ya'l, ey.

Co'se' mtega' mbi' ya' mbi', mbyac ya' mbi' xalque' taasa lad ya' mbi' co' nac ya' huen mbi'.

¹⁴ Sya, ngro' mèn xley' farise. Mdoodi's mènà con xtàa mènà xá mod guthxù' mènà Jesús.

Di's co' mde'th Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox cón che'n Jesús.

¹⁵ Co'se' mden' lezo' Jesús con' ndlya's mènà li no mènà Jesús, mbii Jesús tya. No anze'f thib mèn mdoo nque xís Jesús. Làth xtau'a, mteyac Jesús mèn yíiz co' nde làth mènà. ¹⁶ Mnibe' Jesús loo mènà yende chó loo gabte mènà chó nac Jesús. ¹⁷ Tataa mnibe' Jesús loo mènà par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' mde'th Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox. Sayi ndxab:

¹⁸ Mbi' ndxè' nac mbi' co' nxo'f zin' zin' cón chenen. Daa mcui mbi' ndxè'. Mbi' ndxè' anze'f lezon ngudloon. No cón che'n con' ndli mbi' ndxè' anze'f ndyac tín' lezon. Daa làa Xpii Natú' co' nac Xpiipe' daa loo mbi' co' nxo'f zin' zin' cón

chenen. Te'th mbi' no lu' mbi' loo mèn dib athu loo izlyo' le' daa nalì no nambii tub rezen cón che'n rye mèn. ¹⁹ Ne'yoo di'ste mbi' con nec thib mèn. Ne' ne' te'th mbi' cón che'n mbi' ayen di's ayen cuent loo mèn. Ne' ne' yo mèn co' gòn di's co' gab mbi' ayen di's ayen cuent ned riid mbi'. ²⁰ Ne' ne' qui's mbi' co' nxo'f zin' zin' cón chenen thib xan' nixxtil' co' ndoo gon' no co' ndoo rec par gas nixxtil'a. Ne' ne' teche mbi'a bxec loo mech che'n lintern co' pente ndoo yol axta co'se' gac huiz co'se' thib lite ñibe' mbi' co' nxo'f zin' zin' cón chenen loo mèn dib athu loo izlyo'. Ne'lide mbi'a con'a tant nado' mbi'a. ²¹ No loo mbi' co' nxo'f zin' zin' cón chenen cue quee lezo' mèn co' nac mèn dib athu loo izlyo', mèn co' inactive mèn nación Israel.

Mèn xley' farise mquexù' mque' fals Jesús le' Jesús ndxàp con' la's nii Jesús no con' la's ya' Jesús co' nac che'n meexù'.

(Mr. 3.19-30; Lc. 11.14-23; 12.10)

²² Ngolo mdoodi's Jesús di'sa, mbi'th no mèn thib mbi' sieu co' mque no thib mbii ye'rsin' che'n meexù'. Nde nxon', mud mbi', ne. Jesús mteyac mbi'. Ngoloa, ndxe'sleque' mdoodi's mbi' no mbui' mbi'. ²³ Co'se' ñèè mèn co' nziri' loo Jesús le' Jesús mbli con'a, ante mbui' mènà no ante gunaa mènà. Mbez mènà:

—¿Ché' mbi' ba' co' mbez mèn nac xgan' David co' ngòc rey póla, cà'?

²⁴ Co'se' mbìn mèn xley' farise tataa gunii mènà no mdoodi's mènà cón che'n Jesús, ndxab mèn xley' farise loo mènà:

—Mbi' ba' ngo' xpíi ye'rsin' ante por ryethe con' roo no con' xèn co' nzo la's nii no co' nzo la's ya' che'n xa' co' lèe Beelzebú co' nac jef che'n rye xpíi ye'rsin'.

²⁵ Per Jesús mda' cuent no mden' lezo' Jesús xal nac xtùuz mèna. Ndxab Jesús loo mèna:

—Nde niin thìb con' loo gu', mèn xley' farise: Ryete mèn co' nxo'f zin' no gobiern loo cón che'n gobiern, chele' mèna ndxàc chop ned mèn no leque mèna bixyath contra xtàa mèn, leque mèn guth xtàa axta telux mèna xtàa mèn. Le' sya, tataa mod gobierna lyux. Lomisque' ne, chele' mèn che'n thìb yèez o thìb ned mèn guliz co' ndxàc famil ndxàc chop ned no bixyath mèna contra xtàa mèna, no bixyath mèn guliz co' ndxàc familia contra mèn guliz por mbe yoo mèna, pues mèna ne'xecte loo con'a axta lyux mèn yèeza no axta lyux mèn co' ndxàc mèn guliza, ne. ²⁶ Cona, ngue niin loo gu': Lomisque' mod ndxàca loo Mebizya, ne. Tac chele' Mebizya tlo li par gàc mèn mèn nado' loo izlyo', ¿xá mod ryo' loo co' ndlya's Mebizya li mèn, sya? Yende moda, ¿lé'? ²⁷ Gu' mbez le' daa ngo' xpíi ye'rsin' loo mèn por cón che'n con' roo no con' xèn co' nzo la's nii no co' nzo la's ya' che'n xa' co' lèe Beelzebú, ¿lé'? Chele' daa tataa ndli, ¿chó nda' yalnibe' loo mèn co' ndxòo lad che'n gu' par ngo' mèna xpíi ye'rsin' loo mèn co' mque no xpíi ye'rsin', sya? Cona, ngue niin loo gu': Leque mèn co' ndyoo nque xís gu'a nda' cuent no ngo xo'f mèna cón che'n gu', ale nquée mbii yéc gu', no ndxos xtùuz gu', no ne' ne' inda' gu' cuent cón mbez gu' co'se' ndli gu' xtùuz cón chenen. ²⁸ Ndxle'leque', daa ngo' xpíi ye'rsin' loo mèn por cón che'n Xpíi Natú' che'n

Diox. No con' ndlin loo mènà ndlu' loo mèn par ta' mèn cuent no non mèn mzinle' tiemp co' ngue ñibe'pe' Diox loo mèn làth gu'.

²⁹ Guneé gu' loon: ¿Xá mod gác yòo chol mèn liz thib mbi' tín' co' anze'f nayi' par li huan' mènà con' co' nac che'n mbi'a chele' mèn ne'tyente mbi' par ner quedó' mèn mbi'? Chele' mèn ante tataa gác li loo mbi', le' sya, nzoque' mod li huan' mènà che'n mbi' co' ndxàp mbi'.

³⁰ Mèn co' inda'de lad chenen, mènà nac ngolo ngola's loon. Lomisque' ne, mèn co' inquietàa node daa par lyath no mèn daa par gon taamas mèn loo cón che'n Diox, ale ndxe'leque', le'le' ndli mènà ndryò xà' taamas mèn loo cón che'n Diox.

³¹ Cona, ngue niin loo gu': Nzoque' mod tyon' rye xtol mèn no xquin mèn co' mcua'n mèn. No nzoque' mod tyon' rye di's co' ñii yèè ñii tii mèn cón che'n Diox. Per chele' chol mèn ñii yèè ñii tii cón che'n Xpii Natú', mènà, por derech, thidteneque' ne'tyon'te xtol no xquin. ³² Chol mèn co' ñii yèè ñii tii cón chenen, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, nzoque' mod tyon' xtol no xquin mènà chele' mènà ña'ba loo Diox ton' Diox xtol mènà. Per chele' chol mèn ñii yèè ñii tii cón che'n Xpii Natú', mènà, por derech, thidteneque' ne'tyon'te xtol no xquin mèn, que naca naban mèn loo izlyo' ndxè', que naca yòo ban mèn tedib izlyo' co' cue yilóa.

Trè' ndlu' cón che'n chop ned mèn. Mènà nac xal thib yaa xlè ndac co' nda' xlè huen no xal thib yaa xlè ye'rsin' co' nda' xlè ye'rsin'.

(Lc. 6.43-45)

³³ Angab na'i, chele' gu' too thib xan' yaa xlè co' ta' xlè ndac, yaa xlèa ta' xlè ndac. No chele' gu' too thib xan' yaa xlè ye'rsin', yaa xlèa ta' xlè ye'rsin'. Sya, mèn libe' no ta' mèn cuent cón che'n yaa xlèa por thib loo thib loo xlè co' nda' yaa xlèa. Tataa ndxàc be' mèn, ne. ³⁴ ;Aa mèn ye'rsin' co' nac xal mbel' co' lèe huid! ¿Xá mod gác gu' tyoodi's gu' con' ndac co'se' angcual nac gu' mèn ye'rsin', à'? Yende mod tyoodi's gu' con' ndac. Tac di's co' alithe ndyoodi's chol mèn, di'sa nac di's co' alithe ndye'th xtùuz mèn co' ndyro' ndlyen' lezo' mèn par tyoodi's mèn.

³⁵ Tolo ndxab Jesús loo mèna:

—Nde niin tedib con' loo gu': Mèn co' nac mèn ndac, mèna ndxòo lezo' ndyoodi's con' ndac. Tac con' ndac co' ndyoodi's mèna nac di's co' ndyro' le'n lezo' mèna. Le' mèn co' nac mèn ye'rsin' na, mèna ndxòo lezo' ndyoodi's con' ye'rsin'. Tac con' ye'rsin' co' ndyoodi's mèna, lomisque', ndyro' le'n lezo' mèna. ³⁶ Más de cona, niin loo gu': Ryete di's co' alithe ndyoodi's mèn, cón che'n leque di'sa ta' mèn cuent loo Diox co'se' gác huiz co' tub rez Diox cón che'n mèn loo mèn. ³⁷ Tac leque di's co' tyoodi's gu' no co' ta' gu' cuent huiza, leque di'sa co xo'f gu' par ñeene' chó mèn nac gu', ¿ché' nac gu' mèn ndac no mèn nali o ché' nac gu' mèn co' ncu'a'n xquin no xtól par thidtene quexù' Diox gu' no tetì Diox gu'?

Mèn ye'rsin' ña'b loo Jesús li Jesús thib señ co' hui' mèn loo co' gác thib yalguzye'.

(Mr. 8.12; Lc. 11.29-32)

³⁸ Sya, plá mèn xley' farise no plá mèn co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ndxab mèna loo Jesús:

—Maistr, nu' ndlya's ñèe le' lùu li thìb con' co' gàc thìb yalguzye' loo nu'.

³⁹ Jesús mcàb loo mèna. Ndxab Jesús:

—¿Mèn co' ngolo ngolux ñibe' loon par lin thìb con' co' nac yalguzye', cà'? Yende xàa. Ya yende chó más yalguzye' gàc loo mèn ba'. Ndxex'leque', thìb señ co' hui' mèn ba' gàc loo mèn xal señ co' ngòc loo Jonás co' mde'th di's co' ndxab Diox póla.

⁴⁰ Tac texal ngo Jonás le'n xti' thìb mbèel roo, co' mtoxcua' Diox, le'n son huiz no le'n son yál', tataa daa ne, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, daa go le'n bá' le'n son huiz no le'n son yál'. ⁴¹ Tolo niin loo gu': Mèn ciuda Nínive co' ngure ban póla ryo' too loo mèn, co'se' gàc huiz co' tub rez Diox cón che'n ryethe mèn co' nzi ban tiemp ndxè', par quexù' mèn ciuda Nínive mèn co' nzi ban tiemp ndxè'. Tac mèn ciuda Nínive ngulàa yéc no ngulàa lezo' loo xtol mèn no loo xquin mèn no mzye' mod co' ngòp mèna co'se' mde'th Jonás no mblo Jonás yalbàn cón che'n di's ndac che'npe' Diox loo mèna. No nalle' na nii loo gu': Trè' nzo thìb mbi' loo gu', co' nac daa, co' nac más mbi' roo mbi' xèn leque Jonás. ⁴² Lomisque' ne, thìb xa'got co' ngòc rein loo nación co' ngure par ned sur tiempa, xa'gota, ne, ryo' too loo mèn co'se' gàc huiz co' tub rez Diox cón che'n mèn co' nziri' tiemp ndxè' par tolo quexù' xa'gota mèn co' nziri' tiemp ndxè' loo Diox. Tac xa'gota ngro' làaz xa' co' ngureri' tedib lad ro izlyo' co'te' ngòc más tith tiempa par mbi'th yòn xa'gota

di's co' ngòc di's co' ngóc Salomón co' ngòc rey tiempa. No nalle' na nii loo gu': Trè' nzo thib mbi', co' nac daa, co' nac más mbi' roo mbi' xèn leque Salomón.

Trè' ndlu' cón che'n thib xpíi ye'rsin' co' mbere, mzin loo mbi' co'te' ngro xpíi ye'rsin'.

(Lc. 11.24-26)

⁴³ Niin tedib con' loo gu', ne: Co'se' ndryo' thib xpíi ye'rsin' loo thib mèn, xpíia ngro'. No nda que tee xpíia co'te' nagán par cua'n xpíi co'te' yòo xpíi par li xpíi descans. Per co'se' ñee xpíi yende pá yòo xpíi, ndli xpíi xtùuz. ⁴⁴ No mbez xpíi loo lezo' xpíi: ¿Cón lin? Capas daa, beren, ndyàan loo mbi' co'te' ngro'ena. Per co'se' mbere xpíia, ndye'th xpíi loo mbi', ñèe xpíi mbi'a xal thib liz mèn co' nítleque' mblyo'f no co' mblyath no co' nabe'ste ñaa. ⁴⁵ Sya, bere xpíia, ya xpíia, ya xi xpíi taagaz xpíi co' nac más xpíi ye'rsin' leque xpíia. Sya, yòo rye xpíia loo prob mbi'a. Le' sya, por lult más nazab tyen mbii mbi'a no quée mbii loo mbi'a leque co'se' ner vez ngòo xpíi loo mbi'a. Tataa gàca loo mèn co' nac bin ye'rsin' co' nziri' tiemp ndxè'.

Xna' Jesús, no myen' huespe' Jesús, ngua toodi's no Jesús.

(Mr. 3.31-35; Lc. 8.19-21)

⁴⁶ Jesús tatabe' ndoo toodi's loo mèn co' nziri' loo Jesús co'se' mzin xna' Jesús no myen' huespe' Jesús gax co'te' ngo Jesús. Ne'ngòode xa'. Par fuer no maste ngure xa'. Mblya's xa' toodi's no xa' Jesús.

⁴⁷ Sya, thib xa' co' ndoo xì'tha xexte ndxab loo Jesús:

—Xna' U' no myen' huespe' U' nzi fuer ba'. No ndlya's xa' tyoodi's no xa' U', Tad.

48 Per ndxe'leque', Jesús mcàb loo xa' co' mbli avis loo Jesús. Ndxab Jesús:

—¿Ché' ndlya'sl niin lool chó mèn, lìcque', nac xal xnan no chó mèn, lìcque', nac xal huesen, cà'? Na nii lool chó nac xal xnan no chó nac xal huesen.

49 Sya, mbli' Jesús myen' xin' mté'th Jesús loo xa'a no loo mèn co' nziri'a. Ndxab Jesús:

—Myen' ba' nac xal xnan no myen' ba' nac xal huespe'en, ne, ey. 50 Tac chol mèn co' ndli xal nee lezo' xuden Díox co' nzo loo bé' no xal ndlya's xuden Díox, mènà nac xal huesen. Mènà nac xal ftanen. No nac mènà xal xnan.

13

Jesús mtetac di's loo mèn xal ndxàca loo thib mbi' co'se' ngo mbi' bin.

(Mr. 4.1-9; Lc. 8.4-8)

1 Leque huiza ngro' Jesús liz thib mbi' co'te' ngo Jesús. Ngua tub Jesús ro thib lagun co' nziri' tya.

2 Huiza, anze'f thib mèn mqueltàa co'te' mdub Jesús. Sya, ngo too Jesús. Ngua tub Jesús le'n thib yòoyaa loo lagun. Le' mènà na, ngure loo yux ro lagun loo Jesús. 3 Sya, mtlo Jesús. Alithe mtetac Jesús huax con' loo mènà. Ndxab Jesús loo mènà:

—Nde niin thib con' loo gu': Ngo thib mbi' co' ngo bin. 4 Mbi' ngro', ngua lo mbi' bin. Láth nge go mbi' bina, ngulàa ndxep bin ro ned. Ngoloa, mbi'th mbin bé'. Mblo' mbin biz bina loo yòo. Nduhua mbin biz bina. 5 Le' taandxep biz bina na, ngulàa loo yòo quèe co'te' xite yòo nzi'f loo quèe. Setilte ngulen biz bina tac inacha'de nzi'f yòo loo quèea. 6 Per co'se' mtlo mdín bée biz bina, ale mtec mso' bée biz bina tac yende arid xcop loo yòo co'te'

ngulen biz bina tac yende pá ned xon' no lyàa lox biz bina. Ale mbiiz bina. ⁷ Le' taandxep biz bina na, ngulàa le'n huan. No más mbryoo mxyèn huan leque biz bina. Ale mblyus biz bina nzo biz bina le'n huan. ⁸ Le' taandxep biz bina na, ngulàa loo yòo be'f. Biz bina mda' thib cosech ndac. Chó biz bina mda' thib ayo nzob. Chó biz bina mda' ayon nzob. Chó biz bina mda' gal psi' nzob tac huenque' ngòc cosech che'n biz bina loo yòoa. ⁹ Chele' gu' nden' cón nee di's ndxè', fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'. No fta' gu' cuent cón nee di's di's co' ngue niin loo gu' ndxè'.

Trè' ndlu' cón mbli mtetac Jesús di's loo mèn.

(Mr. 4.10-12; Lc. 8.9-10)

¹⁰ Sya, mbii gax myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, ¿chonon tatua' ndyoodi's U' loo mèn ba' con di's co' alithe mtetac U' ba', à'?

¹¹ Jesús mcàb loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Loo mènà, tataa mdyoodizen tac mènà indxaa'dte di's. Ne' ne' gác mènà ta' mènà cuent cón che'n di's co' ndlu'en loo mèn. Per part cón che'n gu', Diox ngue li le' gu' nda' cuent cón che'n mod co' be' nacasloo xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn, Diox co' ndub loo bé'. ¹² Lomisque' ne, mèn co' ngue no con', tolo que no mènà más con' axtaque' que no mènà huax con'. Per ndxe'leque', mèn co' ingue node con', ale tyuhuan mènà ndxepte con' ngue no mènà. Con'a nee di's, tolo gòn mèn no tolo ta' mènà cuent cón che'n con' co' nac cón che'n Diox. Per mèn co' indxaa'dte di's no co' inda'de cuent cón che'n Diox no mèn co'

indyalte tolo gòn cón che'n Diox, loo mènà Diox li tolo yau' xtùuz mènà no tolo yau' lezo' mènà loo cón che'n Diox. ¹³ Cona, ndyoodizen loo mènà con di's co' alithe ntetaquen tac mènà ngue li cuent ngue hui' ndac mènà no ndxòn ndac mènà loo cón chenen. No ndli mènà cuent ndxòn ndac mènà di's co' ndlu' cón chenen. Per ndxe'leque', nac mènà xal mèn co' ne'ñeede cón ngue hui' mènà loo cón chenen. Lomisque', nac mènà xal mèn co' inda' ndacte cuent cón chenen. Ndxàca tataa loo mènà tac indxaa'dte di's co' ndyoodizen yéc mèn. Ne' ne' inda' mènà cuent cón ngue lin. ¹⁴ No nalle' ndxàcque' con' loo mènà xal nac di's co' ndxab Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox. Ndxab Sayi:

Lìcpe' ba'i, mèn gòn di's co' tyoodizen. Per ne'yaa'dte mènà di'sa. Lìcpe' ba'i, mèn hui' loo con' lin. Per ne'ta'de mèn cuent cón ngue lin. ¹⁵ Tac lezo' mènà no xtùuz mènà ngòc naad no ngòc nguud. Anze'f nazab ndxòn mènà di's no nden' mènà di's co' ndyoodizen. Loo cón che'n Diox nac mènà xal mèn sieu. No nac mènà xal mèn co' nathath ngüi' loo cón che'n Diox. Ale ryethe con'a ndxàc loo mènà par ne'ta'de mènà cuent no par ne'gònte mènà cón che'n Diox ne' ne' yaa'd di'sa le'n xtùuz mènà no le'n lezo' mènà. Rye con'a ncàb loo mènà par ne'tyalte mènà lyàa yéc mènà no lyàa lezo' mènà. Ne' ne' tyal mènà par zye' mod co' ndxàp mènà par telá'en mènà loo con' ryes.

Cona, tataa ndxàca loo mènà xal gunii Sayi cón che'n mènà póla.

¹⁶ Huen nda gu', ey, tac gu' ngüi'que' no ndxònque' gu' co' huen huen cón che'n Diox. No

ndxaa'dque' gu' di's co' ngue niin loo gu' le'n xtùuz gu' no le'n lezo' gu'. ¹⁷ Lìcpe' ba'i, na niì loo gu':

—Huax mèn co' ngo póla, mèn co' ngòc mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox no taamas mèn co' ngòc mèn ndac, anze'f mblya's mènà ngüi' mènà loo con' co' ngüi' gu' nalle'. Per ne'ngàcte gan ngüi' mènà con' ndxè'. Lomisque'ne, mblya's mènà ngòn mènà cón che'n con' co' ndxòn gu' nalle'. Per ne'ngàcte gan ngòn mènà cón che'n con' co' ndxòn gu' nalle'.

Jesús ngue go xo'floo mèn cón nee di's co' mtetac Jesús loo mèn.

(Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15)

¹⁸ Bìn gu' di's co' tan cuent loo gu' nalle' co' alithe mtetaquen loo gu'a, co' nee di's, cón che'n thìb mbi' co' mblo biz bina. ¹⁹ Di's co' guniin loo gu'a nac con' ndxè': Mèn co' ndxòn di's co' nac di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn, no indxaa'dte di'sa le'n lezo' mènà, ne' ne' inda' mèn cuent cón che'n di'sa, mènà nac xal biz bin co' ngulàa ro ned. Tac co'se' ndxi'th Mebizya loo mènà, ndli Mebizya loo mènà par ne'ten'te mènà no par setilte yathla's mènà cón che'n di's ndac co' mbìn mènà no co' ngulàa le'n xtùuz mènà no co' ngulàa le'n lezo' mènà. ²⁰ Le' biz bin co' ngulàa loo yòo quèea na, nac xal mèn co' ndxòn cón che'n di's ndaca. No co'se' ndxòn mènà cón che'n di's ndaca, ndyac tín' lezo' mèn ndxòn mèn cón che'n di'sa. ²¹ Per yiloo pláte huiz ndxàc ndxòn mènà cón che'n di's ndaca, ndxàca loo mèn xal biz bin co' ngulàa loo yòo quèea. Biz bina ne'ngxecte por yende co'te' lyàa lox biz bina no yende pá xon' lox biz bina. Tac co'se' ndxàc ngòc nguàal con' loo mènà no co'se' ndyub ngu's mèn

prob mèna por cón che'n di's ndac, le' sya, xexxe ndlá' mèna. Ya indlya'ste mèna tolo gòn mèna cón che'n di's ndac che'n Diox tac ngo tac lezo' mèna loo con'a. ²² Le' biz bin co' ngulàa le'n huana na, ndlu' loo na' cón che'n mèn co' ndxòn cón che'n di's ndac. Per mèna más nde yath ñèe yalgon' co' nthop mèn loo izlyo' ndxè'. Le' sya, yalgon' co' ndxàp mèn loo izlyo' ndxè', por yalgon'a leque mèna nquedii mèna par ndxau' yéc mèn no ndxau' lezo' mèn loo cón che'n Diox. Por cona, incàb ndacte nec thib con' ndac loo mèna loo cón che'n Diox. ²³ Le' biz bin co' ngulàa loo yòo be'fa na, ndlu' loo na' cón che'n mèn co' ndxaa'd cón che'n di's ndac co' ngulàa le'n xtùuz mèn no le'n lezo' mèn. Le' sya, mèna ndli par ndxòn taamas mèn cón che'n di's ndac no par yòo taamas mèn loo cón che'n Diox. Tataa mod nac mèna xal biz bin co' nda' thib cosech ndac, co' nee di's, chó biz bin nda' thib ayo xlè. Chó biz bin nda' ayon xlè. Chó biz bin nda' gal psi' xlè.

Jesús ngue tetac cón che'n ña' triu huan co' ngulen le'n ña' triu.

²⁴ Jesús ndxab loo mèna:

—Nde tetaquen tedib con' loo gu': Con' co' ndxàc par ñibe'pe' Diox loo mèn nac xal nac di's co' nde niin loo gu' ndxè'. Thib mbi' ngro', ngua lo mbi' biz bin co' nac nzob bin triu ndac loo xyòn mbi'.

²⁵ Per co'se' ryete mèn guliz mbi' co' ngòc xuan' yòoa mxen mcal', ngòo tedib mbi' co' ngòc ngolo ngola's mbi'a loo xyòn mbi'a. Ngua lobii mbi' biz nzob bin triu huan co' ñaa xalque' ñaa nzob bin triua loo xyòn mbi'. Ngoloa, ndyàa mbi' co' ngòc ngolo ngola's mbi'a. ²⁶ Per co'se' ngulen nzob bin triua, no mbryoo mxyèna, no mtlo ngos bacdò ña'

triuu, axta syare', thidte gunaa ña' triuu con biz huan co' ngua lobii mbi'a loo xyòn tedib mbi'a.
²⁷ Sya, ngua nee moza loo mbi' co' ngòc patrón moz. Ndxab moz loo mbi':

—Tad, chele' U' ngua lo ante nzob bin triu ndac loo xyòn U', ¿pá ned ngro' biz huan co' ñaa xal ñaa triu le'n ña' sya, Tad? ¿Xá mod ngulen biz bina le'n ña', ne, Tad? ²⁸ Patrón mcàb loo moz. Ndxab patrón:

—Nzo chó mbi' co' ndxecloo ñèe daa ngua li con'a loo xyònen.

Sya, mnibdi's moz loo patrón. Ndxab moz:

—¿Ché' ndlya's U' ya quib nu' huan co' ñaa xal ñaa ña', cà'?

²⁹ Per patrón ndxab loo moza:

—Aa'a. La' tee nzo'fa. Ne'ya quibtel huana le'n ña'. Tac chele' lùu quib huana, nzo ryes quib lùu ña', ne. ³⁰ La'a thidte ryoo triu huana con ña' triu más huen axta co'se' gác tiemp lyáp ña'. Sya, por derech, tel'en moz co' ya li zin' par quib moz huan ye'rsin'a no, yiloo, tedó' moz huana por manoj par tec moz huana loo quìi. Le' nzob triu ndaca na, cosua' moz le'n sac co'se' yilo láp moz triu ndaca.

Jesús ngue tetac loo mèn cón che'n xal nac biz mostaz.

(Mr. 4.30-32; Lc. 13.18-19)

³¹ Mtetac Jesús tedib di's loo mèn. Ndxab Jesús:

—Nde niin tedib con' loo gu': Mod co' tlo queltàa mèn co' tyal par tlo Diox, ñibe'pe' Diox loo mèn nac xal thìb biz bin bix che'n mostaz co' mblo thìb mbi' bin loo xyòn mbi'. ³² No, lìcpe' ba'i, biz bin mostaza nac thìb biz bin más bix loo rye loothe biz bin co' nzo. Per co'se' ndlyen biz bin mostaza no

ndryooi, ndxàca thib xan' huan co' más ndryoo no nxyèn le'n ña' mèn. No ndxàca casque' xal thib xan' yaa co'te' ndlyàa mbin bé' par ntoxcua' mbin xyòn mbin loo ram yaaa.

Jesús ngue tetac loo mèn cón che'n xá mod nac dii levadur.

(Lr. 13.20-21)

³³ Diox co' ngue tlo ñibe' loo mèn, nerleque' mtlo Diox, ñibe' Diox loo nagabte mèn no más. No xègà xègà tolo yar' mèn co' ngue ñibe' Diox loo axta nzoque' mèn dib athu loo izlyo', mèn co' ñibe' Diox loo. Cón che'n mènà nac xal ndxep dii levadur co' ndyen thib xa'got par ncos xa' diia con son kil harin. No con le' laate diia tyub bes son kil harina.

Jesús ndyoodi's loo mèn co' nac antub di's co' mtetac Jesús loo mèn.

(Mr. 4.33-34)

³⁴ Ryete con'a mdoodi's no Jesús mèn co' mqueltàa loo Jesús co' ngòc di's co' mtetac Jesús loo mèn. Asembli Jesús ante mtetac Jesús di's loo mèn. ³⁵ Tataa ngòc co' mbli Jesús par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' gunii thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox, co'se' mque' mbi'a ye's loo thib libr, di's co' mbez:

Daa tyoodiz con mèn ante con di's co' tetaquen loo mèn. Daa tyoodiz no mèn no tan cuent loo mèn cón che'n con' co' nacasloo axta co'se' mbli Diox ngure izlyo' no mblec Diox izlyo' no axta nalle'.

Jesús ngue go xo'f no ngue ta' Jesús cuent cón che'n triu huan co' ngulen làth nzob triu.

³⁶ Ngolo gunii Jesús Diox loo mèn co' mqueltàa loo Jesús ro laguna, mbii Jesús tya. Ngòo Jesús liz thìb mbi' co' ndub gaxte tya. Liz mbi'a mqueltàa ryete myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, blo xo'f U' di's co' mtetac U' cón che'n huan ye'rsin' co' ñaa xal ñaa triu loo nu' co' ngo no co' ngulen loo xyòn mbi'a.

³⁷ Jesús mcàb loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen'a:

—Xa' co' ngo nzob bin ndac co' nac triu, xa'a nac daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn. ³⁸ No con' co' nee di's co'te' nac xyòn mbi'a co'te' ngo bina, con'a ndlu' loo na' nac izlyo' ndxè'. Le' nzob bina na, ndlu' loo na' nac mèn co' Diox, lìcque', ñibe'pe' loo. Le' triu huan ye'rsin' co' ngulen le'n ña' triua na, ndlu' loo na' nac mèn co' nac che'npe' Mebizya. ³⁹ Le' xa' co' nac ngolo ngola's co' mblo bin ye'rsin'a na, ndlu' loo na' nac yub Mebizya. Le' co'se' ngolo ngòc cosecha na, con'a ndlu' co'se' lyux no co'se' lith no izlyo' ndxè'. Le' mèn co' thop cosecha na, ndlu' loo na' nac angl co' yi'th thop mèn huen no mèn ye'rsin' co'se' lith no no lyux izlyo'. ⁴⁰ Xalque' mthop moz triu huan ye'rsin' co' ñaa xal ñaa ña'a par tec moz huana loo quìi, tataa gàca loo mèn, ne, co'se' lith no no lyux izlyo' ndxè'. ⁴¹ Daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn, daa tel' angl daa co'se' gac tiempa par yi'th thop angl rye mèn ye'rsin' co' ndli par ncua'n taamas mèn xtol mèn no chol mèn co' ncua'n xquin no xtol, ne. ⁴² Co angl rye mèn ye'rsin'a le'n ye'rbiiil co'te' nzo quìi no bèel. Tya, gón' mèna no hua le mèna. ⁴³ Sya, mèn co'

mdyal, mèn co' mbli co' mnibe'pe' Diox loo mèn, loo mènà quée xnii xal co'se' ndxa'x xnii huiz co'se' gac tiemp co' ñibe'pe' Diox xud gu' loo ryethe con'. Gu' co' nden' co' nee di's co' ngue niin loo gu' ndxè', fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'. No gola's gu' loo di's co' ngue niin loo gu' ndxè'.

Jesús ngue tetac loo mèn cón che'n tmi co' nzo yòo.

⁴⁴ Tolo ndxab Jesús loo mènà: Nde tetaquen tedib con' loo gu': Con' co' nden' mèn no ndyac lezo' mèn cón che'n Diox, mèn co' tlo yila's loo Diox tac Diox mdyal yòo mèn loo cón che'n Diox, nac thib con' ndac tín' xal co'se' mzyal thib mbi' tmi co' nzo casloo loo xyòn thib xtàa mbi'. Per co'se' mzyal mbi' tmi co' nzo casloo loo xyòn xtàa mbi'a, ale mbere mbi', mtau' mbi' loo tmia tya tedib vez. No de tant ndyac lezo' mbi' co'se' mzyal mbi' tmi loo xyòn tedib mbi', ale mbere mbi', ndye'th mbi', mtho' mbi' rye con' ndxàp mbi' par ti' mbi' xyòn mènà loo mèn co' nac che'n yòoa.

Jesús ngue tetac loo mèn cón che'n perl co' anze'f ntac.

⁴⁵ Mèn co' ñibe'pe' Diox loo nac xal thib mbi' co' ndyee viaj co' ngue tee cua'n perl co' anze'f náp ntac. ⁴⁶ Co'se' mzyal mbi' perl co' anze'f náp ntac, mbere mbi', ndye'th mbi' par liz mbi' par tho' mbi' rye con' ndxàp mbi' par ryo' tmi loo con' ndxàp mbi'. Sya, bere mbi', ya mbi' par ti' mbi' perl co' anze'f ntac. Tataa mod nden' mèn co' ndyal ñibe'pe' Diox loo mèn tac anze'f thib con' ndac no con' huen ndli Diox loo mènà tataa.

Jesús ngue tetac loo mèn xal co'se' ndxegaa chop loo mbèel le'n yex.

⁴⁷ Mèn nde'th no ngo mèn yalbàn cón che'n di's ndac xá mod ndlyà's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. Huax mèn nqueltàa no mèn co' ngòo loo cón che'n Diox xal ndxàca co'se' ngobii mèn thib yex le'n níttó'. No co'se' ndlyàa yexa le'n níttó', ndxegaa huax loo mbèel le'n yex. ⁴⁸ No co'se' ndxegaa huax loo mbèel le'n yex, le' sya, mèn co' ndyèn mbèel ngo' yex par ro play. Tya, ndyub mènà par noo noo co' mènà mbèel ye'rsin'. No ngobii mèn mbèel ye'rsin'a thib lad. Le' mbèel co' nac mbèel huena na, mbèela ngòo mèn le'n thib cardor. ⁴⁹ Tataaque' gàca co'se' zin huiz no zin ze co'se' ñibe' Diox lyux izlyo' no lith no izlyo'. Sya, ryo' angl. No co' xà' angl mèn ye'rsin' làth mèn nali no làth mèn nambii. ⁵⁰ Co angl mèn ye'rsin'a le'n ye'rbiiil co'te' ndxetoo bèel no quii. Tya, gón' mènà no hua le mènà tant nè naca, ndyac mènà.

Trè' ndlu' Jesús cón che'n thib mbi' co' mcui con' cub làth con' gox.

⁵¹ Sya, mnibdi's Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Ché' ndxaa'd ryethe di's ndxè' le'n quèe yéc gu' no le'n lezo' gu', à'?

Myen' xin' mté'th Jesús ndxab:

—Aa, Tad. Ndxaa'dque' di's ba' le'n quèe yéc nu' no le'n lezo' nu'.

⁵² Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Co'se' huen huen mté'th thib mbi' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no yiloa mtlo mbi', huen huen mté'th mbi'a cón che'n xá mod ñibe'pe' Diox loo mèn nalle', ndxàc loo mbi'a xal loo thib

patrón co' ngo' con' cub no con' gox le'n cuart co'te' ngoesua' patrona rye con' ndac che'n patrón.

*Jesús ngòo yèez Nazaret co' nac làaz Jesús.
(Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30)*

⁵³ Co'se' ngolo mda' Jesús cuent cón nee di's di's co' angmtetac Jesús loo mèn, mbii Jesús tya. Ndyàa Jesús par làaz Jesús. ⁵⁴ Co'se' mzin Jesús làaz Jesús, tya mtlo Jesús, mbli' Jesús mèn co'te' ndub sinagog che'n mèn gulàaz Jesús. Le' rye mèn co' mqueltàa le'n sinagoga na, ante ngüi' mènà no ante ñaa mènà loo Jesús. No mbez mènà loo xtàa mènà:

—¿Pá ngua té'th mbi' ba' rye con' co' ndxác mbi' no xá mod susque' ndxác mbi' ba' ndli mbi' yalguzye' co' ndli mbi' ba', ne? ⁵⁵ Na' nanee le' mbi' ba' nac xgan' Chè carpinter. No nac mbi' xgan' Mari. Nanee na' le' mbi' ba' ndxác hues Cob, hues Chè, hues Mon, no hues Jud. ⁵⁶ No myen'got co' nac fta'n mbi' ba' nzo ban làth na' trè'. ¿Xá mod susque' ndxác mbi' ba' ndli mbi' ryete yalguzye' co' ndli mbi' ba'? No sate ndlu're' mbi' taamas con' ndli mbi' loo mèn, yey. ⁵⁷ Por xtùuz co' mbli mènà cón che'n Jesús no cón che'n mèn guliz Jesús, ale tataa mod leque mènà mbli par ngo tac lezo' mènà con Jesús. No mden' mènà ngòc nguàal di's cón che'n Jesús. Sya, ndxab Jesús loo mènà:

—Huax mèn ndli ndyu' thib mbi' co' nde'th di's co' ndxab Diox. No ndli mèn cas mbi'a. Per mèn co' nac mèn gulizpe' mbi'a no mèn co' nac mèn gulàazpe' mbi'a, jpà li mènà cas mbi'a!

⁵⁸ Con'a mbli ya ne'ntolode ngli Jesús huax yalguzye' tya tac mènà ne'ndalte ngala's cón che'n con' ndli Jesús.

14

Trè' ndlu' cón che'n xá mod mbeth mèn Juàn Bautist.

(Mr. 6.14-29; Lc. 9.7-9)

¹ Leque le'n huiza mbìn thìb mbi' co' ngro' lèe Herod, co' mnibe' loo mèn co' nac mèn gulàaz che'n mèn galile tiempa, cón che'n Jesús. ² Sya, ndxab Herod loo mèn co' ngòc moz Herod co' ngo no Herod:

—Peser Juàn Bautist nac mbi'a. Thìb descuid pá ngro xban Juàn làth mèn nguth cona ndxàp mbi'a con' la's nii mbi' no la's ya' mbi' par ndli mbi' chol yalguzye'.

³ Tataa ndxab Herod loo mèn co' nqueltàa no Herod. Tac Herod neeque' le' Herod mnibe' loo solndad ya tedó' solndad nii Juàn Bautist con thìb caden le'n lezi'f ante por cón che'n thìb xa'got co' ngro' lèe Herodi co' ngòc sa'l Lip, hues Herod.

⁴ Tataa mnibe' Herod ngòc loo Juàn Bautist tac de yalquìite ndxab Juàn loo Herod indxàalte que no Herod xa'got Lip xal xa'gotpe' Herod.

⁵ Leque hora ngulàa xyàn lezo' Herod. Mblya's Herod ngnibe' Herod loo solndad par ya yuth solndad Juàn. Per Herod mzyeb gunèe Herod mèn co' nziri' huiza. Tac ryete mènna mbli xtùuz cón che'n Juàn no mbez mènna loo xtàa mèn le' Juàn ante ndyoodi's cón che'n Diox. ⁶ Per huiz co'se' mbli Herod thìb lni co' ngòc huiz co' ngóol lèe Herod, sya, thìb mza' co' nac rsap Herodia, asembli mza'. Ngro' mza'. Mbil' nii mza' loo Herod no loo mèn co' nziri' no Herod, mèn co' mbli Herod convid. No anze'f thìb gust mda' lezo' Herod gunèe Herod mod co' mbil' nii mza'. ⁷ Ale mde'th Herod Diox loo mza'

no loo rye mèn co' nziri' no Herod. Ndxab Herod loo mza' le' Herod li ryethe con' ndlya's mza' o ta' Herod ryethe con' ndlya's mza' par càa mza'.
⁸ Le' xna' mza' na, ndoole' mquìl' mza'. Ndxab xna' mza' loo mza':

—Guuz loo rey Herod ta' rey yéc Juàn Bautist càal loo thib plat.

Le' sya, co'se' mbere mza', ndye'th mza', ndxab mza' loo rey Herod:

—Rey, daa ndlyaz ta' U' yéc Juàn Bautist càan loo thib plat nalle'.

⁹ Co'se' mbìn Herod tataa ndxab mza' loo Herod, anze'f mxi lezo' Herod por con' li Herod. Per com le' Herod mde'th lèe Dìox, ¿lé'?, no ngro'le' di's ro Herod loo ryete mèn co' nziri' con Herod, mèn co' mbli Herod conid, le' Herod li con' ndlya's mza', ¿lé'?, mnibe' Herod ya xi solndad yéc Juàn Bautist loo thib plat par càa mza'. ¹⁰ Sya, que nzo ne' ñee lezo' Herod, mtel' Herod solndad par ngua cho' solndad yéc Juàn le'n lezi'f. ¹¹ Ngoloa, ndye'th no solndad yéc prob Juàn loo thib plat. Mda' solndad yéc Juàn loo thib plat mcàa mza'. Le' mza' na, xexte ngro'. Ngua ta' mza' plat con yéc Juàn loo xna' mza'.

¹² Ngolo mbeth solndad Juàn, mzin myen' xin' mté'th thebol Juàn Bautist. Ngua lo' myen' thebol Juàn lezi'f. Ngua ca's myen' thebol Juàn. Ngoloa, ngua ta' myen' cuent loo Jesús cón ngòc loo Juàn Bautist.

Jesús mbli par nduhua ga'y mil ante mènbi'.

(Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

¹³ Co'se' mbìn Jesús con' ngòc loo Juàn, mbii Jesús tya. Ngòc thidte Jesús le'n thib yòoyaa con myen'

xin' mté'th Jesús par ya Jesús xà'le' tedib lugar. Per mèn co' ngure no Jesús tya mbìn le' Jesús ndale' loo nít loo lagun. Sya, ngro' tee rye mèn co' nzo ban par neda angnzo ro lagun. Nda nque mènà xís Jesús. ¹⁴ Texal ngro' Jesús le'n yòoyaa, ñèe Jesús nziri'le' huax mèn loo Jesús. Nalyat ngòc lezo' Jesús gunèe Jesús mènà. Mblyat lezo' Jesús gunèe Jesús mènà. Mteyac Jesús rye mèn yíiz co' nde no mènà loo Jesús. ¹⁵ Co'se' ñèe myen' xin' mté'th Jesús nde zèle' izlyo' huiza, ngua myen' loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Mzyèle' izlyo', Tad. Neeque' U' co'te' nziri' na' ndxè' nac thib lugar nagán. No yende chó mèn nzo co' tho' co' hua mèn trè'. Más huen gunii U' Diox loo mèn ba' par bii mèn par ya cua'n mèn con' hua mèn le'n yèez ba' no le'n ranch co' nziri' le'n yii ba'.

¹⁶ Sya, mcàb Jesús loo myen'. Ndxab Jesús:

—Inquinte bii mèn, yey. ¿Máa yob yéc gu', na? Fta' gu' con' hua mèn.

¹⁷ Myen' ndxab loo Jesús:

—Yende cón ngue no nu' arid trè', yey. Pente ngue no nu' ga'y pan no chop mbèel no maste.

¹⁸ Jesús ndxab loo myen':

—Que de no gu' con' ngue no gu'a trè'. Ñeene'.

¹⁹ Sya, gunii Jesús loo mènà. Ndxab Jesús: Nabe'ste gure tub gu' loo huan ba', ey.

Ngoloa, mxen Jesús ga'y pana no chop mbèela. Mbui' Jesús loo bé'. Ndxab Jesús: Ay, Dio's. Diox quix U', Diox, por pan ndxè' no por mbèel ndxè'. Sya, mchì'x Jesús pana no mbèela. No mbli Jesús par mbyar' pana no mbèela. Mda' Jesús pana no mbèela loo myen' xin' mté'th Jesús. Le' myen'

xin' mté'th Jesús na, mbli'tha loo mènà. ²⁰ Ryete mènà nduhua rsè axta plóthe mbly'a's mènà. Ngolo nduhua rsè mènà, msè myen' xin' mté'th Jesús si' fchop cardor pan no mbèel co' mbyan' xo'f. ²¹ Mèn co' nduhua rsèa ngòc ga'y mil mèn, ante mènbi'. Xà'que' mènngot no xà'que' myen' bix. Indxòode cuent mènngot no myen' bix co' nduhua.

Jesús mdee nii loo nít loo lagun.

(Mr. 6.45-52; Jn. 6.16-21)

²² Ngoloa, mnibe' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Gòo gu' le'n yòoyaa ba'. Ftlo gu', fteteegu' yòoyaa. Ya ner gu' par zin gu' tedib lad ro lagun. Yiloa, ndal que'en ba'.

Láth nda myen'a, Jesús gunii Diox loo mènléy' co' nziri'a. ²³ Ngolo gunii Jesús Diox loo mènléy'a, mxen Jesús ned. Nda Jesús loo thib yii co' ndub gaxte tya par cuz thidte Jesús Diox. Co'se' ngulàa yál' izlyo' huiza, thidte Jesús mbyan' loo yiaa. ²⁴ Le' myen' xin' mté'th Jesús na, láth co'se' nda tete myen' yòoyaa grolthe loo lagun, ngro' thib mbiidó' co' mtau' ned nda yòoyaa. Nde nxon', mxít too mbii nít. Ngo mbii nít le'n yòoyaa. No ngüin mbii nít cho yòoyaa. ²⁵ Xtil'a, cuar ngro' too gax Jesús loo myen'. Nde tee nii Jesús loo nít loo lagun loo myen'. ²⁶ Co'se' ñèe myen' xin' mté'th Jesús nde tee Jesús loo nít loo myen', anze'f mzyeb myen' no ngo no lezo' myen'. Ngrozèe zeb myen'. Ndxab myen':

—¡Ay, con' mal nde go', cara! ¡Con' mal nde go', cara!

²⁷ Per Jesús gunii loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Ne'zyebte gu', ey. Blo gu' valor loo gu'. Daa na.

²⁸ Sya, ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, chele'i U', bli U' par teniin loo nít par galen loo U' axta co'te' ndoo U' ba'.

²⁹ Sya, ndxab Jesús loo Pedr:

—Neeca. Que de, tá.

Sya, ngulàa Pedr loo yòoyaa. Mtlo Pedr, mdee nii Pedr loo nít par ya Pedr co'te' ndoo Jesús. ³⁰ Per co'se' mda' Pedr cuent anze'f thìb mbii nzo'f loo lagun, mzyeb Pedr. No co'se' mden' Pedr mtlole' ngue dep Pedr le'n nít, mtlo Pedr, ngrozèe Pedr. Mbez Pedr:

—Tad, Tad, jer que de. Guree U' daa par lyá' daa trè'.

³¹ Texal mzin Jesús loo Pedr, chàa, nguree Jesús ya' Pedr. No ndxab Jesús loo Pedr:

—¡Jaa, Pedr! Pente ndxela'sl, ¿lé'? ¿Chonon ne'ngàptel yalxla's loon par ne'dyeptel le'n nít, à'?

³² Co'se' mquée Jesús loo yòoyaa con Pedr, xèegà nguled mxyo'f mbii loo nít loo lagun. ³³ Le' sya, co'se' gunèe ryete myen' co' nzo le'n yòoyaa con' co' ngòca, mdub xib myen' loo Jesús. Mcò' myen' yéc myen' loo Jesús. No ndxab myen' loo Jesús:

—Lìcpe' ba'i, Tad, U' nac xgan'pe' Diox.

Jesús mteyac huax mèn le'n yèez Genesaret.

(Mr. 6.53–56)

³⁴ Ngoloa, tolo mtetee myen' yòoyaa loo nít loo lagun axta mzin myen' tediblad ro lagun con Jesús co'te' nac loo xyòn mèn che'n làaz mèn genesaret.

³⁵ Co'se' mblibe' mèn yèezya' che'n làaz mèn genesareta Jesús na, mde'th mènà di's loo rye mèn yèez gaxa. Co'se' mbìn mènà le' Jesús nzo tya, mbi'th no mènà huax mèn yíiz loo Jesús co'te' ngo Jesús.

³⁶ Nalyat mna'b mènà di's loo Jesús par ta' Jesús lugar ante gàal mènà ro xab Jesús yac mènà loo yíiz co' ndyac mènà. Tataa mod ryete mèn co' ante mbuàal ro xab Jesús mbyacque'.

15

Con' co' ndli no con' co' ndxàc loo mèn par ndli mèn con' ye'rsin'.

(Mr. 7.1-23)

¹ Sya, mbii gax plá mèn xley' farise no plá mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn loo Jesús. Mènà nde par ned ciuda Jerusalén par asembli mènà mnibdi's mènà di's loo Jesús. Ndxab mènà loo Jesús:

² —¿Chonon indubdi'ste myen' xin' mté'th lùu ba' cón che'n costumbr che'n xudgool na', à'? Ale ndxe'leque', intechte myen' ya' myen' ndoore' tyub myen' par hua myen' xalque' nac costumbr co' ngue no na' no co' mbed no na'.

³ Jesús mnibdi's loo mènà. Ndxab Jesús:

—Nde niin thìb con' loo gu', ne, por cón che'n con' co' mnibdi's gu' loon: ¿Chonon indyubdi'ste gu' loo Diox par li gu' xal nac co' ñibe' Diox loo gu' li gu', à'? Ale más ndli gu' xal nac costumbr co' ngue no gu' no co' mbed no gu' leque li gu' xal ñibe' Diox loo gu' par li gu', ¿lé'? ⁴ ¿Ché' inda'de gu' cuent le' Diox ndxab loo di's co' mnibe' Diox co'se' ndxab Diox:

Gòp gu' mod gunèe gu' xud gu' no gòp gu' mod gunèe gu' xna' gu'. Per ndxe'leque', mèn co' ñii yèe ñii tii cón che'n xud mèn no cón che'n xna' mèn, mèn li mandad guth mèn mènà.

⁵ Per ndxe'leque', gu' mbez nzoque' mod gab thìb mbi' loo xud mbi' no loo xna' mbi': Yende mod

lyath non gu', Pay, May, con con' ndxàpen tac ryete con' co' ndxàpen, na mdeth lèe Diox le' con' co' ndxàpen nac che'npe' Diox. Tataa mbez gu' mastale' inda'de gu' con'a càa Diox. ⁶ No tolo mbez gu': Le' chol mèn co' mbez tataa loo xud mèn no loo xna' mèn, ya inquinte tolo lyath no mènna xud mènna no xna' mènna. Tataa mod ndlá' gu' co' mnibe' Diox loo gu' li gu' par más li gu' con' co' nac costumbr co' mbed no gu' no mod co' ndxàp gu'. ⁷ Aa, mèn xley' farise. Aa, mèn co' nac maistr che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Aa, que ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu' loon, ¿lé? Bien lal ro Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox co'se' mque' Sayi ye's cón che'n gu'. Sayi ndxab:

⁸ Mèn nación Israel ndxè' alithe ndyoodi's di's par li mèn con' guryath loon no par li mèn con' guryèn loon. Per mod co' ndxàp mèn nación Israel co' ndlu' mèn nación Israel cón chenen, ingue lu'de mènna loon dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn le' mènna ndubdi's ndac loon.

⁹ Anxle' ncòo' mèn nación Israel yéc mèn nación Israel loon, ne. No anxle' mbez mènna lèen co'se' ndlu' mènna cón che'n xley' leque mènna loo xtàa mèn. Per ndxe'leque', xley' co' ndlu' mènna nac leque xley' che'n mèn izlyo' ndxè'.

¹⁰ Sya, ngurez Jesús rye mèn co' mqueltàa loo Jesús, co' nziri' loo Jesús. Ndxab Jesús loo mènna:

—Ndlyazen gòn gu' di's ndxè'. No ndlyazen ta' gu' cuent cón che'n di's ndxè'. No ndlyazen ta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n xtùuz gu' no le'n lezo' gu'. ¹¹ Inacte por intechte mèn ya' mèn no inacte por con' co' ndxuhua mèn ndxàc con' ye'rsin' loo mèn no ndli mèn con' ye'rsin'. Ndxé'leque', di's co'

ndyoodi's mèn co' ndryo' ndlyen' le'n xtùuz mèn no le'n lezo' mèn, con'a nac co' ndli par ndxàc mèn mèn zab no mèn ye'rsin' loo Diox.

¹² Sya, mbii gax myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, ¿ché' ne'nda'de U' cuent le' mèn xley' farise no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, nazab nden' mènà di's co'se' mbìn mènà di's co' ndxab U'? Mbli mènà cuent le' di'sa ngòc di's co' guñii yèe U' no co' guñii tii U' cón che'n mènà. No mbli mènà cuent le' di'sa ngòc ngòc nguàal di's co' gunii U' cón che'n mènà.

¹³ Per Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Nde niin thib con' loo gu': Mènà nac xal thib xan' yaa co' mxenle' lox. Per chol xan' yaa co' tarte too xuden Diox co' nzo loo bé', mèn quib alox xan' yaaa, co' nee di's, nac mènà. ¹⁴ Bla' gu' tee nziri' mènà, ey. Mènà nac xal mèn sieu co' ndyen ya' tedib mèn sieu par tetee mèn sieu xtàa mèn sieu. No chele' thib mèn sieu ndyen ya' tedib mèn sieu, co' nee di's, par tetee sieu xtàa sieu, ¿ché' ngue li gu' xtùuz ne'yizi'fte ryop mèn sieua le'n thib ye'r, cà? Tazi'f ryop mèn sieu le'n thib ye'r, ¿lé'? Tataa nac mènà.

¹⁵ Sya, mcàb Pedr. Ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, fta' U' cuent loo nu' cón che'n di's co' mtetac U' loo mènà.

¹⁶ Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Ché' no gu' inda'de cuent cón che'n di's co' mtetaquen loo mènà, cà'? ¹⁷ ¿Ché' inonte gu' no ché' inda'de gu' cuent le' ryete con' ndxuhua mèn thib li ndxòoi le'n xti' mèn no ndxeloa ndritha loo mènà co'se' nda mèn mandad mèn, cà'? ¹⁸ Per di's co' ñii mèn no co' ndyoodi's mèn na, di'sa nac co'

más nabe's ndryo' ro mèn no lezo' mèn tac di'sa más ndryo' ndlyen' le'n lezo' mèn par ndyoodi's mèn. No leque di'sa ndli ntezab mèn no ndlu' mod co' nac mèn par ndxàc mèn mèn ye'rsin' loo Diox. ¹⁹ Tac leque le'n quèe yéc mèn no le'n lezo' mèn ndryo' xtùuz ye'rsin' co' ndli mèn xtùuz. Angab na'i, xal xtùuz co' ndli mèn co' ndli chol xtùuz ye'rsin' par guth mèn xtaa mèn; xal xtùuz co' ndli mèn co' ndli xtùuz par cua'n mèna xin' huan mèna, no li mèna yalburrid; xal xtùuz co' ndli mèn co' ndli xtùuz par li huan' mèn; xal xtùuz co' ndli mèn co' ndli xtùuz par toxcua' mèn yalgutyè'; no xal xtùuz co' ndli mèn par ndxòo lezo' mèn cón che'n cuent yix. ²⁰ Ryete con' co' ndli mèn xtùuza, ntezab xtùuz mèn no lezo' mèn par ndxàc mèn mèn ye'rsin' loo Diox. Per mèn co' tyub par hua mèn lua' mèn no xít mèn, co'se' intechte mèn ya' mèn, xal nac costumbr co' ndxàp mèn co' mbed no mèn, intezabte con'a xtùuz mèn no lezo' mèn par gác mèna mèn ye'rsin' loo Diox.

Thìb xa'got tith ngola's loo Jesús.

(Mr. 7.24-30)

²¹ Ngoloa, ngro' Jesús tya. Mxen Jesús ned. Nda Jesús par ned le'n rye yèezya' che'n làaz mèn ciuda Tir no le'n rye yèezya' che'n làaz mèn ciuda Sidón. ²² Láth nda zin Jesús ned nda Jesús par neda, mbi'th thìb xa'got co' ngòc mèntèe che'n thìb di'stèe co' lèe canane, co' naban par neda, loo Jesús. Cabii mbez xa'gota loo Jesús:

—Tad, naneequen le' U' nac bin David co' ngòc rey póla. Por cona, gulat lezo' U' gunèe U' daa. ¿Xá

nee U'? Mza' co' nac rsapen ndxè' nquée mbii che'n xpìi ye'rsin' no anze'f nè nquée mbii rsap daa, Tad.

²³ Per Jesús yende chó di's mcàb loo xa'gota. Sya, mbi'th myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Mna'b myen' di's loo Jesús. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, guuz U' loo xa'got ba' bii xa' tac anze'f nazab mbez yèe xa' ned xís na'.

²⁴ Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Aa'a. Yende cón gaben loo xa'got ba'. Diox mtel' daa par mbalen ante loo mèn nación Israel, mèn co' nac xal mbacxil' co' nzi tee huan.

²⁵ Látha, negadi's mbii gax xa'gota loo Jesús. No mdub xib xa'gota loo Jesús. Ndxab xa'gota loo Jesús:

—Tad, bli U' favor blo' U' xpìi ye'rsin' loo rsap daa.

²⁶ Per Jesús asembli par mtetac Jesús thib di's loo xa'gota. Ndxab Jesús loo xa'gota:

—Ihuenta nac co' li mèn chele' mèn teche pan loo xin' mèn no ta' mèn pana par hua mbac, ¿lé'?

²⁷ Chàa, mcàb xa'gota loo Jesús. Ndxab xa'gota:

—Aa, Tad. Lìcque' nac co' ngolo gunee U' loon ba'. Yende cón niin loo U'. Per hui' U' nexa. Mbac nthopque' pan byòò bix co' ndxàb ro mes co'se' ndxuhua mèn par hua mbac.

²⁸ Sya, ndxab Jesús loo xa'gota:

—Ngot, nase ngolo guneen, lìcque', ndxela'sque'l loo cón chenen, ndee. Liquen con' ndlya'sl, ndee, ey.

Texal ngolo ndxab Jesús di'sa loo xa'gota, leque hora mbyac rsap xa'gota. No mbiiche mbii co' mzib yéc rsap xa'gota. No mdyub xnìi yéc rsap

xa'gota no mdyub xnì lezo' rsap xa'gota loo mbii co' mquée yéc rsap xa'gota.

Jesús mteyac huax mèn yíz.

²⁹ Mbii Jesús tya. Mdee nii Jesús dib vuilt ro lagun co' ne' lèe lagun che'n làaz mèn galile axta mzin Jesús tedib lad ro laguna. Ngoloa, mquée Jesús loo thib yii par tyub Jesús tya. ³⁰ Látha, mzin huax mèn loo Jesús co'te' ndub Jesús. Nde no mènà mèn coj, mèn sieu, mèn mud, mèn co' yende nii, no mèn co' yende ya', no taamas mèn nayíiz co' ndyac chol yíz par teyac Jesús rye mènà. Mteyacque' Jesús rye mènà. ³¹ Co'se' ngolo gunèe rye mèn co' ngureri'a ngòc con'a, ante mbui' mènà no ante gunaa mènà co'se' gunèe mènà le' mèn co' ngòc muda ndyoodi's; co'se' gunèe mènà le' mèn co' yende nii no mèn co' yende sa ya' mdyoxcua', ngòc mènà xal mèn huen; co'se' gunèe mènà le' mèn renc mdee; no co'se' gunèe mènà le' mèn sieu ngüi'. Mènà mtlo ngurez Diox, Diox co' nac Dioxpe' mèn naciòn Israel. Mbez mèn di's roo no di's xèn no di's natú' loo Diox.

Jesús mbli par nduhua thap mil mèn.

(Mr. 8.1-10)

³² Sya, ngurez Jesús myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Anze'f ndlyat' lezon ñèen prob mèn ba'. Tac ndxàcle' son huiz nzo mèn ba' trè' con daa. No yende cón nde no mèn par hua mèn. Indlyasten tel'en mèn par bii mèn liz mèn no làaz mèn tac daa nanee le' mèn ba' nzi lan'. No nzo ryes guu's mèn no lyàa fuerz mèn ned bii mèn.

³³ Per myen' xin' mté'th Jesús ndxab loo Jesús:

—Tad, ¿xá mod li na' par que no na' con' hua ryethe mèn ba'? Tac U' nanee le' co'te' nzo na' ndxè' nac lugar nagán. No yende chó mèn nzo co' naban par nedrè' par tho' mèn co' hua rye mèn ba'.

³⁴ Sya, mnibdi's Jesús loo myen':

—¿Plá pan gue no gu', à'?

Myen' mcàb. Ndxab myen':

—Pente ngue no nu' gaz pan no ndxep te mbèel bix no maste.

³⁵ Sya, ndxab Jesús loo mèn nabe'ste tyub mèn loo yòo co'te' nziri'te mèn. ³⁶ Sya, mxen Jesús gaz pana no ndxep mbèel bixa. Ndxab Jesús loo Diox: Ay, Dio's, Diox quix U', Diox, por pan ndxè' no por mbèel ndxè'. Ngoloa, mchì'x Jesús pana no mbèela par mbyar' pana no mbèela. Ngoloa, mda' Jesús pana no mbèela loo myen' xin' mté'th Jesús. Le' myen' na, mbli'th pan no mbèel loo rye mèn co' nziri'a. ³⁷ Ryete mèn nduhuaque' axta plóthe mblya's mèn. Ngolo nduhua mèn, mthop myen' rye le' pan no mbèel co' mbyan' xo'fa. Msè myen' gaz cardor pan no mbèel co' mbyan' xo'f co' nduhua rye mèn. ³⁸ Mèn co' nduhua axta plóthea, mèn ngòc thap mil mèn co' ngòc ante mènbi'. Xà' mèn got. No xà' myen' bix. Indxòode cuent mengot no indxòode cuent myen' bix co' nduhua axta plóthe. ³⁹ Ngolo nduhua mèn, gunii Jesús Diox loo mèn. Ngòo Jesús le'n thib yòoyaa co' ndub ro laguna con myen' xin' mté'th Jesús. Nguri'th Jesús par ned co'te' nzi thib yèez co' lèe Magdala.

16

Mèn xley' farise no mèn xley' saduce mna'b loo

Jesús li Jesús thib yalguzye' co' gac xal thib señ loo mèn.

(Mr. 8.11-13; Lc. 12.54-56)

¹ Láth nda riid Jesús par neda, ngua sál' ndxep mèn co' ngòc mèn xley' farise no mèn co' ngòc mèn xley' saduce Jesús par mcua'n mènna mod ñeene' ché' tli mènna gan gàal di's mènna Jesús par yigaa Jesús loo mènna. Ndxab mènna loo Jesús:

—Tad, ¿xá neel? Nu' ndlya's lil thib yalguzye'pe' loo nu' par hui' nu' chó yalguzye' lil co' yú' xal thib señ loo bé' loo nu'.

² Per Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo mènna:

—Nde niin thib con' loo gu' co' ta' cuent xá nac gu'. Co'se' mzyèle' izlyo', xèe ngüi' gu' loo bé'. No co'se' ñèe gu' nquée xcua'u nane loo bé', mbez gu' loo xtàa gu': Nde zin'le' tiemp lyàa yì, cara. ³ Le' co'se' ñèe gu' blé' blé' nac xcua'u co' nquée loo bé' ndxáal xtil' na, mbez gu' loo xtàa gu': Nalle' huin xòo o lyàa yùu quèe. ¡Aa, mèn xley' farise no mèn xley' saduce! Susque' ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu' loon. Ale ngo' gu' cuent cón che'n señ co' ndxú' loo bé'. Per ingo'de gu' cuent no ne' ne' indli gu' cuent cón che'n señ co' ntlolé' ndxác tiemp ndxè' co' lu' le' Diox mtel' daa par ndxàpen con' roo con' xèn la's niin no la's yan.

⁴ Tolo ndxab Jesús loo mènna:

—¿Gu' co' nac mèn ye'rsin', gu' ñibe' loon par lin thib yalguzye' co' ndlya's gu' hui' gu', cà'? Yende xàa. Ya yende chó más yalguzye' lin loo gu' par hui' gu'. Ndxé'leque', con' ndxè' no maste niin loo gu': Con' co' ngòc loo Jonás póla nac co' ta' cuent loo gu' cón che'n con' co' gac loon yiloo.

Ngolo mdoodi's Jesús di'sa, taate mbyan' mènà tya. Ne'ncàbte mènà loo Jesús. Le' Jesús na, mxen ned. Ndyàa Jesús.

Jesús mtetac thib di's loo myen' xin' mté'th Jesús le' xley' mèn farise nac xal dii levadur:

(Mr. 8.14-21)

⁵ Co'se' mzin Jesús con myen' xin' mté'th Jesús tedib lad ro lagun tedib vez, ne'nte'de lezo' myen' xin' mté'th Jesús ndi' myen' pan par nque no myen' pan. ⁶ Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Chó Diox chó nee gu' no anderhuen gu'. Leque gu' fquenap gu' loo cón che'n dii levadur co' nac cón che'n xley' mèn farise no co' nac cón che'n xley' mèn saduce.

⁷ Per myen' xin' mté'th Jesús, mtlo myen', ndxab myen' loo xtàa myen':

—Tatua' guneé Tad loo na', cara, tac ne'nte'de lezo' na' ndi' na' pan par que no na' pan.

⁸ Jesús mden' lezo' no mda' Jesús cuent con' co' mbli myen' xtùuz. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Chonon mbez gu' loo xtàa gu': Tatua' mbez Tad loo na' tac ingue node na' pan? Susque' pente ndxàp gu' yalxla's loon, yey. ⁹ ¿Ché' tarte ta' gu' cuent co' huenleque' no ché' ne'tyede lezo' gu' cón che'n con' mblin con gaz pan co' mblin mandad co' mbli'th gu' loo ga'y mil mèn, cà'? ¿Plá cardor pan co' mchìxena mbyan' xo'f co' mthop gu', à'? ¹⁰ ¿Ché' ne'tyede lezo' gu' co' mblin con gaz pan co' mblin mandad mbli'th gu' loo thap mil mèn, ne? No ¿plá cardor pan co' mbyan' xo'f mthop gu'a, à'? ¿Ché', ndyac gu', ne'gácte daa toxcuán sa pan hua na', cà'? ¹¹ ¿Chonon ne'nda'de gu' cuent no ne'nglide

gu' xtùuz le' daa ne'ndoodi'ste cón che'n panpe' loo gu' co'se' guniin loo gu' anderhuen gu' no chó Diox chó nee gu', fquenap gu' gu' loo dii levadur co' nac cón che'n xley' mèn farise no loo dii levadur co' nac cón che'n xley' mèn saduce, à'?

¹² Ale axta syare' mda' myen' cuent le' Jesús ingue bezte loo myen' le' myen' quenap myen' loo cón che'n dii levadur co' ndli ndyoo bes pan. Ndxé'leque', myen' mden' no mda' myen' cuent le' Jesús ngue lu' loo myen' leque myen' quenap myen' loo cón che'n xley' che'n mèn xley' farise no loo cón che'n xley' che'n mèn xley' saduce.

Pedr ndoo líte ndxab loo Jesús le' Jesús nac merpe' Crist.

(Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21)

¹³ Co'se' mzin Jesús le'n yèezya' che'n làaz mèn ciuda Cesar co' mblec thib mbi' co' lèe Lip Tetrarc, Jesús mnibdi's loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—¿Chó mèn mbez mèn nac daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo' ndxè', à'?

¹⁴ Myen' xin' mté'th Jesús mcàb. Ndxab myen' loo Jesús:

—Ndxep mèn mbez le' U' nac Juàn Bautist. Taandxep mèn mbez le' U' nac Lii. No nzore' mèn co' mbez le' U' nac Jeremi. Mbez mèn, ne, nzo chó mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox nac U'.

¹⁵ Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¿Gu', à'? ¿Chó mèn mbez gu' nac daa?

¹⁶ Sya, ngro' nxon' Mon Pedr. Ndxab Mon Pedr loo Jesús:

—U' nac yubpe' Crist. Nac U' xgan'pe' Diox co' nabanpe'.

¹⁷ Jesús mcàb loo Pedr. Ndxab Jesús:

—Anze'f huen ndal, Mon, xgan' Jonás. Tac nec thib mèn che'n izlyo' ndxè' tarte lu' cón che'n con' co' ngolo guneel loon ba' lool. Ndxè'leque', yub xuden Diox mbli par non lùui par guneela loon. ¹⁸ No nalle' daa nii lool: Lùu hue' tedib lèe co' nac Pedr, co' nee di's, nac quèe. No loo di's co' ngolo guneel loon ba' co' nac xal thib quèe roo xal thib quèe rhue' no xal thib quèe co' ngóol loo izlyo', loo cón che'n di'sa daa li par dyop mèn no queltàa mèn loo cón chenen par gác mèna che'npe' daa. No ne' ne' gác Mebizya li Mebizya gan co' xà' Mebizya mèna loon no loo cón chenen co'se' gath mèna. ¹⁹ Pedr, daa ñibe' lool le' lùu ñibe' loo mèn co' Diox ñibe' loo. Gàcl xal mèn co' altant ndyoo ner no ndyoo naa loo mèna. Con' co' ñibe'l loo mèn yende mod li mèn, con'a gác con' co' mnibe' lezon loo bé' gác con' co' yende mod li mèn, mèn co' nzo loo cón chenen. No con' co' ñibe'l loo mèn par li mèn, con'a gác con' co' mnibe' lezon loo bé' gác loo mèn no con' co' li mèn, mèn co' nqueltàa loo cón chenen.

²⁰ Ngoloa, sya, mnibe' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen' yende chó loo gabte myen' le' Jesús nac Crist.

Jesús ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús gath.

(Mr. 8.31–9.1; Lc. 9.22-27)

²¹ Desde huiza par delant Jesús mtlo mda' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús naquinque' ya ciuda Jerusalén. Ndxab Jesús loo myen', ne,

le' mènɡool, no mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel, ryete mènna yátbée par tetii mènna Jesús axta plóthe lya's mènna. Ndxab Jesús loo myen', ne, le' mènna lí par guthxù' mèn Jesús. Per co'se' yilo son huiz nguth Jesús, Jesús ryo xban làth mèn nguth. ²² Sya, xexte mblo' Pedr Jesús. Mbe' Pedr Jesús thìb lad loo myen' co' ndxàc xtàa Pedr. Ale mtlo Pedr, mco'x Pedr Jesús. Ndxab Pedr loo Jesús:

—Ne'ñeede Diox conax, Tad, par ale tataa gàca loo U'. Thidtene ne'ta'de U' lugar lí mèn con'a loo U'.

²³ Per Jesús mbere loo loo Pedr. Ndxab Jesús loo Pedr:

—Biiche loon, Pedr. Te' nac Mebizya nacl loon. Susque' nda'l xyàn lezon. Lùu indye'thte xtùuz yéc xal ndli Diox xtùuz cón chenen. Lùu, ndxe'leque', ndli xtùuz cón chenen xalque' ndli mèn izlyo' xtùuz cón chenen.

²⁴ Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Chele' chol gu' ndlya's tyoo nque xísen ned ndan, leque gu' bli par ne'líde gu' co' ndyub yo'f lezo' gu' par lí gu'i. Ndxé'leque', gáp gu' lezo' gu' no ñibe' gu' loo lezo' gu' par ne'líde gu' con' co' ndyub yo'f lezo' gu' lí gu'. Blec lezo' gu' par xec gu' tyactii gu' co'se' tyub ngu's mèn gu' no lí mèn preb tethon mèn gu' por cón chenen ned nda na'. Le' sya, ya' gu' too nque gu' xísen. Nda na'. ²⁵ Tac mèn co' ante ndoo lezo' ndxath ndxey' no ndxath ndlyux mèn par que no mèn che'npe' mèn, mènna ante ndoo lezo' que no mèn cón che'npe' izlyo' ndxè'. Loo mènna ne'ta'de Diox lugar ne' ne' tyal Diox yòo ban

no mèn Diox thidtene yiloo. Per mèn co' lá' ryethe con' co' nac yalndac che'npe' mèn co' gác li mèn gan loo izlyo' ndxè' por cón chenen, loo mèna ta' Diox lugar no tyal Diox par yòo ban no mèna Diox thidtene yiloo. ²⁶ Lomisque' ne, ¿cón co' thib mbi' no chó yalndac gác li mbi' gan co'se' gác che'npe' mbi' dib athu loo izlyo' tac chele' mbi' tataa mod li, gab Diox loo mbi' yende mod yòo ban no mbi' Diox thidtene yiloo? Yende cón li mbi' gan chele' mbi' li tataa, ¿lé'? ¿Xá nee gu', ne? ¿Plál quix thib mbi' loo Diox par yòo ban no mbi' Diox co'se' ngolo gunii Diox loo mbi' ne'tyalte Diox yòo ban no mbi' Diox, à'? Yende mod li thib mbi' gan li mbi' tataa, ¿lé'? ²⁷ Tac co'se' gác huiz galen loo izlyo' ndxè' tedib vez, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', daa gal xalque' nac ryethe con' roo con' xèn co' nac xuden Diox. No galen con angl co' nzo loo xuden Diox. Axta syare' quix thib thib mèn cón che'n mèn loo Diox xalque' ngòc mod co' ngòp mèn láth nziri' mèn loo izlyo' ndxè', que naca mbli mèn con' huen, que naca mbli mèn con' ye'rsin'. ²⁸ Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Nzo ndxep mèn co' nziri' loon trè' co' ne'gathte axta co'se' gác huiz hui' mèna loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn, co'se' gác tiemp co' gal ñibe'pe'en loo mèn.

17

*Jesús mzye' loo loo son myen' xin' mté'th Jesús
(Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36)*

¹ Ngolo xop huiz ngòc con'a, mbe' Jesús Pedr no mbe' Jesús Cob no mbe' Jesús Juàn, hues Cob. Mbe'

Jesús yon myen'a loo thib yii roo. ² Láth ngo no Jesús myen' loo yiia, chàa, mzye' loo loo Jesús loo myen'. Gunaa loo Jesús xal loo huiz co'se' nguin béé rol huiz. Nde nxon', xab Jesús co' noc Jesús ante nagus bèelleque' gunaa xalque' thib con' co' nquée xnii. ³ Láth nzi li myen' xin' mté'th Jesús xtùuz cón ndxàc loo Jesús, chàa, ngro' too Moisés no Lii co' mde'th di's co' ndxab Diox póla. Ngure toodi's no Moisés no Lii Jesús. ⁴ Sya, ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, susque' huen naca nzo na' trè', cara. ¿Ché' ndlya's U' toxcua' nu' son ramad par yòo gu'? Thiba par yòo U'. Tediba par yòo Moisés. Le' tediba na, par yòo Lii.

⁵ Tatabe' ndoo toodi's Pedr con Jesús, chàa, ngulàa beu. Mtau' beu loo ryete xa'. Látha, chàa, mbyèn thib di's le'n beu co' ndxab:

—Mbi' ndxè' nac xgan'en. Anze'f ngudloon no lezon mbi' ndxè'. Bìn gu' di's co' ndyoodi's mbi' loo gu', ndee gu'.

⁶ Texal mbìn myen' xin' mté'th Jesús di's co' mbyèna, ale mcuau myen'. Ale, ngulàa cotloo myen' loo yòo, tant mzyeb myen'. ⁷ Sya, mbii gax Jesús co'te' nzi myen', co'te' ngulàa cotloo myen'. Mxo'f Jesús ya' Jesús lad myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Goo che gu', ey. Ne'zyebte gu'.

⁸ Co'se' ngo che myen', ngüi' ndxè' myen'. Ngüi' ba' myen'. ¿Máa Moisés ryop Lii? Per ñèe myen' yende Moisés. No yende Lii. Ante Jesús no maste ñèe myen' ndoo.

⁹ Sya, mbii Jesús con myen' loo yiia. Láth nde làa tùub Jesús con myen' le'n yiia, Jesús mnibe' loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Yende chó loo gabte gu' le' gu' gunèe con' co' mxyo'f loo loo gu', ndee. Ne'ta'de gu' cuent cón che'n co' gunèe gu'a loo mèn axta co'se' gác huiz ryo xban daa làth mèn nguth, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo'. Axta syare', ta' gu' cuent loo mèn.

¹⁰ Sya, mnibdi's myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús cón che'n co' mbez maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn le' Lii yi'th. Ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, fta' U' cuent loo nu' ¿xá mod chonon mbez maistra loo mèn le' ner Lii yi'th, à'?

¹¹ Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Lìcque' nac xal mbez mèn le' Lii yi'th. Lìca, ngole' Lii làth mèn le'n tiemp ndxè'. Lii mbli par lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn no zye' mod co' ndxàp mèn par thib lite yòo mèn loo cón che'n Diox tedib vez. ¹² Per daa ngue nii loo gu' tedib vez: Lii mbi'thle'. No ne'nda'de mèn cuent le' Lii nac mbi' co' mbi'thle'. Ndxè'leque', mbli mèn ngòc nguàal con' xal mblya's mèn con mbi' co' ngòc Lii. Lomisque' mod ne, tataa tetii mèn daa xal lya's mèn, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn.

¹³ Axta syare', mda' myen' xin' mté'th Jesús cuent le' Jesús ngue ta' cuent loo myen' cón che'n Juàn Bautist.

Jesús mbli mbyac thib mbyòo co' mque no yíz enferesi.

(Mr. 9.14-29; Lc. 9.37-43)

¹⁴ Texal mzin Jesús con myen' xin' mté'th Jesús loo mèn co' mqueltàale' co' nzi bed, ngro' thib mbi' xi'th mènà. Mbii gax mbi'a loo Jesús. Mdub xib mbi' loo Jesús. Ndxab mbi' loo Jesús:

¹⁵ —Tad, gulat lezo' U' gunèe U' mbyòo daa ndxè'. Nde teelee' ndyac mbyòo daa ndxè' yíz mbii. Cadque' co'se' nquée mbii che'n yíz ndxè' loo mbyòo, anze'f nè nquée mbii mbyòo. No nde teelee' ngobii mbii mbyòo loo quii. No ngobii mbii mbyòo le'n nít. ¹⁶ No nalle' ndal non mbyòo loo myen' xin' mté'th U' trè' par bel'que' li myen' gan teyac myen' mbyòo. Per axta nalle' tarte li myen' gan teyac myen' mbyòo.

¹⁷ Sya, cabii ndxab Jesús loo mbii. Ndxab Jesús:

—¡Aa, mèn co' nziri' loo izlyo' tiemp ndxè'! ¡Susque' thidtene indxela'ste gu' loon no indxela'ste gu' con' mbezen loo gu'! ¡Susque' nala's gu' no naad gu' no nguud gu'! ¡Axta pól tolo go non gu' par lin gan gác nado' gu' loon! No ¡axta pól tolo nquin xequen con gu' tua'the nala's gu' no tua'the naad gu' no nguud gu'! Huàa xi mbyòo. Yi'th mbyòo ndxè'. Ñeene'.

¹⁸ Sya, mbyoo Jesús xpíi ye'rsin'a. Ante gunii Jesús loo xpíi ye'rsin'a, ngro xpíi ye'rsin'a loo mbyòo. Ale leque hora mbyac mbyòo.

¹⁹ Ngolo mbli Jesús ngòc con'a loo mbyòo, sya, xexte mdoodi's myen' xin' mté'th Jesús thib lad con Jesús. Mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿chonon ne'ngácte nu' ngo' nu' xpíi ye'rsin'a loo mbyòo, à'?

²⁰ Jesús ndxab loo myen':

—Ne'ngácte gu' ngo' gu' xpíia loo mbyòoa tac gu' pente ndxela's loon. Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Chele' gu' ndxela's ndxepte loon xalte nac thib biz mostaz, gu' gác gab gu' loo yii co' ndub go': Biiche trè', yii. Huàa tub tedib lugar ba'. Yiia biiche. Yende chó con' ne'gácte gu' li gu' co' gác cón chenen chele' gu', lìcque', yila'spe' loon no yila'spe' gu' loo con' lin. ²¹ Per thib loo xpíi ye'rsin' xal xpíi ye'rsin' co' ngòo loo mbyòoa, ne'ryo'de tua'te. Ndxé'leque', xpíi ye'rsin'a ryo' ante co'se' cuez mèn Diox co'se' cue xlat mèn.

Jesús mbere, ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús gath.

(Mr. 9.30-32; Lc. 9.43-45)

²² Láth thidte mque tee no Jesús myen' xin' mté'th Jesús par ned le'n yèzya' che'n làaz mèn galile, Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', thib ned mèn tyenxù' daa par ta' mèn daa loo tedib ned mèn co' teti daa. ²³ No guth mèn daa. Per co'se' yilo son huiz nguth daa, daa ryo xbanque'.

Co'se' mbìn myen' xin' mté'th Jesús tataa mde'th Jesús di's loo myen', anze'f mxi lezo' myen'.

Jesús mda' tmi co' nac ayud co' mdub mèn par tyoxcua' templ tiempa.

²⁴ Co'se' mzin Jesús con myen' xin' mté'th Jesús le'n yèez Capernaum, le'pe' nzi tee mèn co' nthop

tmi co' nquin mèn par tyoxcua' templ. Ngua mènà loo Pedr. Mnibdi's mènà loo Pedr:

—Pedr, ¿ché' ne'ta'de maistr gu' plá pes par ayud che'n templ, cà'?

²⁵ Pedr mcàb loo mènà. Ndxab Pedr loo mènà:

—Peser ta' maistra.

Le' sya, texal ngòo Pedr le'n nyòo co'te' nzo Jesús, ale ner Jesús gunii loo Pedr. Ndxab Jesús loo Pedr:

—¿Xá neel, Mon? ¿Chó loo mèn ndli mèn co' ñibe' loo izlyo' ndxè' cuent ña'b mènà tmi par ta' mèn ayud che'n contribución, à'? ¿Ché' ndli mènà cuent ngue na'b mènà ayuda loo mèn gulàazpe' mèn o ché' ndli mènà cuent ña'b mèn ayud loo mèn tith co' nde làazpe' mèn co' nac trè', cà'?

²⁶ Pedr mcàb loo Jesús. Ndxab Pedr:

—Mènà ña'b ayud loo mèn tith.

Sya, ndxab Jesús loo Pedr:

—Chele'i tataa nac, le' sya, mèn gulàaz che'n mèn co' ñibe' inquinte quix tmi che'n contribución sya, xàa. ²⁷ Per par ne'ta'de na' xyàn lezo' mèn ba', huàa loo lagun co' nzi go'. Huàa lobii lansuel le'n lagun. Le' sya, ner mbèel co' yigaa loo lansuel, tyenl mbèela. No xal' ro mbèela. Le'n ro mbèela ryo' thìb pes fchòo plat, co' nee di's, thìb pes. Con sobr thìb pesa ta'l ayud loo mènà cón che'nìl no ta'l ayud cón chenen co' nac impuest co' ña'b mènà loo na', ndee.

18

Trè' ndlu' le' myen' xin' mté'th Jesús mnibdi's loo Jesús chó myen' gác myen' co' más ñibe' loo mèn.

(Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48)

¹ Leque le'n huiza myen' xin' mté'th Jesús thidte mqueltàa loo Jesús. Mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿chó mèn nac más mèn roo no mèn xèn co'te' ñibe'pe' Diox loo bé' nalle', à'?

² Sya, ngurez Jesús thib mbedbi' chu'th. Mdoos Jesús mbedbi' chu'tha loo myen'. ³ Ndxab Jesús loo myen':

—Lìcque' nac co' nde niin loo gu' ndxè': Chele' gu' ne'tyalte lyàa yéc gu' no lyàa lezo' gu' no zye' mod co' ndxàp gu' par gáp gu' mod xal ndxàp mbedbi' chu'th ndxè' mod, chele' gu' ne'taade li, ne'tyalte Diox ta' Diox lugar loo gu' yòo gu' loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo gu'. ⁴ Cona, ngue niin loo gu': Mèn co' gác más mèn roo no mèn xèn co' ñibe'pe' Diox loo, mèn nac mèn co' indye'ste no co' inxyal'te. No ndxàc mèn mèn nado' co' ndxàp mod xal mbedbi' chu'th ndxè'. ⁵ Le' chol mèn co' tyal ta' lugar yòo mèn co' ndxela's loon làth mèn tac ndxela's mèn loon, mastale' nac mèn mèn nado' xal mbedbi' chu'th ndxè', ndxàca loo mèn ndyalque' mèn no nda' mèn lugar ndxòon làth mèn.

Trè' ndlu' Jesús loo mèn cón che'n mèn co' asendli par cua'n mèn co' pente mtlo ndxela's loo cón che'n Jesús xtol mèn.

(Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2)

⁶ Chol gu' co' asendli par cua'n mèn co' ndxela's loon, co' nac mèn nado' co' indye'ste no co' inxyal'te, xquin mèn no xtol mèn, más huen gàca

loo gu' quedó' mèn thib quèe yees yen gu' no yiloo cobii mèn gu' loo níttó' par tataa mod dyep gu' le'n níttó'. ⁷ Susque' nazab ndxàca loo mèn loo izlyo' ndxè' tac anze'f thib con' nzo co' ndli par cua'n mèn xtol mèn no xquin mèn. De tods mod nzoque' con' co' ndli ncua'n mèn xquin mèn no xtol mèn loo izlyo'. Per más nalyat gàca loo mèn no más nè gàca loo mèn co' ndli ncua'n taamas mèn xquin mèn no xtol mèn loo izlyo' ndxè'.

⁸ Cona, ngue niin loo gu': Chele' gu' ndli cuent le' nii gu' o ya' gu', lìcque', ndli par ncua'n gu' xtol gu' no xquin gu' por mdyub yo'f lezo' gu' loo con' co' mque no gu' no con' co'te' ngua gu', más huen cho' gu' nii gu' no ya' gu' no tith blobii gu' nii gu' no ya' gu' loo gu'. Tac más huen gàca loo gu' yòo ban no gu' Diox thidtene, yende ya' gu' o yende nii gu', leque lyàa gu' le'n ye'rbiiil co'te' nzo quii no bèel co' ne'yu'de thidtene con ryop nii gu' no con ryop ya' gu'. ⁹ No chele' gu' ndli cuent le' ngudloo gu', lìcque', nac co' ndli ncua'n gu' xquin gu' par tyub yo'f ye'rsin' lezo' gu' loo con' ngüi' gu', más huen blo' gu' ngudloo gu' no blobii gu'i tith loo gu'. Tac más huen gàca loo gu' chele' gu' yòo co'te' yòo ban no gu' Diox thidtene con sate ngudloo gu' leque yòo gu' ye'rbiiil co'te' ndxetoo quii no bèel co' ne'yu'de thidtene con ryop ngudloo gu'. Por cona, thidtene ne'cua'nte gu' xquin gu' par ne'yòode gu' le'n ye'rbiiil.

*Jesús ngue tetac loo mèn xal co'se' mdyuhuan thib mbacxil' no mbere pastor; mzyal pastor mbacxil' tedib vez.
(Lc. 15.3-7)*

¹⁰ Nde niin tedib con' loo gu', ne, ey: Ne'co' toode gu' myen' bix co' nac xal myen' bix ndxè' thib lad loon, ndee gu'. Tac angl co' nac angl che'n myen' bix thidtene nzo loo xuden Diox co' nzo loo bé'.
¹¹ Tac daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', daa ndal par telá'en mèn loo con' ryes, mèn co' nzi tee huan loo Diox por con' ye'rsin' co' ndli mèn.

¹² ¿Xá nee gu'? Chele' thib mbi' ngue no thib ayo mbacxil' no mtuhuan mbi' thib mbacxil', ¿ché' ne'queltáade mbi' ryete thap gal nzo si'n thap mbacxil'a thidte lugar par ya cua'n mbi' thiz mbacxil' co' mdyuhuana, cà'? Queltáaque' mbi' rye mbacxil' thidte lugar, ¿lé'? Tataaque' li mbi'.
¹³ No chele' mbi' mbli gan mzyal mbacxil' co' mdyuhuana, daa ngobe' más tyac lezo' mbi' co'se' ngolo mzyal mbi' mbacxil'a leque tyóo mbi' cón che'n rye thap gal nzo si'n thap mbacxil' co' mtan' mbi'a co' ne'nduhuanta, ¿lé'?
¹⁴ Cona, ngue niin loo gu': Lomisque' mod ne, xud gu' co' nzo loo bé' indlya'ste tyuhuan nec thib mèn co' nac mèn prob no mèn ladyox co' ñaa xal ñaa mbedbi' chu'th ndxè'.

Jesús ngue bez loo mèn: Fcua'n gu' mod teri'th tecan' gu' con' ye'rsin' co' ngue li hues xtàa gu' loo gu'.

(Lc. 17.3)

¹⁵ Chele' thib mèn co' nac hues xtàa gu' li con' ye'rsin' loo gu', xexte blo' gu' xa' thib lad par tyoodi's no gu' xa' cón che'n con' mbli no xa' gu'. Bli gu' par ta' xa'a cuent cón che'n xquin xa' no xtol xa' loo gu'. Chele' xa'a li cas loo di's co' tyoodi's gu'a, le' sya, mbli gu' gan mbyu' mbyàl loo di'sa

no loo cuenta cón che'n ryop gu' xa'. ¹⁶ Per chele' hues xtàa gu'a ne'lide cas xal nac di's co' ndyoodi's no gu' hues xtàa gu', sya, gurez gu' chop o son mèn par queltàa no gu' mèn par non mèn no ta' mèn cuent xá nac di's co' tyoodi's gu' con hues xtàa gu'. Le' sya, chop o son mèn nac testiu co' ta' cuent xal nac di's co' mdoodi's gu' con hues xtàa gu'. ¹⁷ Lomisque' ne, chele' xa'a ne'lide cas loo chop o son gu' co' queltàa con xa'a, guuz gu'i no fta' gu' cuent loo mèn co' nqueltàa loo cón chenen. Chele' xa'a ne'lide cas loo mèn co' nqueltàa loo cón chenen, sya, bli gu' cuent le' xa'a nac xal mèn co' indxela'ste loo Diox o nac xa'a xal thib mèn co' ndlixù' cobrar tmi co' nac che'n nación na' par ta'xù' mèn tmi loo gobiern co' ndub ciuda Rom.

¹⁸ Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Con' co' ñibe' gu' loo mèn yende mod li mèn, con'a gac con' co' mnibe' lezon loo bé' gac con' co' yende mod li mèn, mèn co' nzo loo cón chenen. No con' co' ñibe' gu' loo mèn par li mèn, con'a gac con' co' mnibe' lezon loo bé' gac loo mèn no con' co' li mèn, mèn co' nqueltàa loo cón chenen.

¹⁹ Niin loo gu', ne: Chele' chop gu' thidte gac xtùuz no thidte gac lezo' gu' loo con' lya's gu' ña'b gu' loo Diox loo izlyo' ndxè' co'se' cuz gu' Diox, le' sya, xuden Diox co' nzo loo bé' li par que no gu' con' ña'b gu'. No li xuden Diox gacque' con' co' ña'b gu' loo xuden Diox. ²⁰ Tac co'te' nzo chop o son mèn co' nqueltàa loo cón chenen por lèen, làth mèn nzoquen.

²¹ Sya, mbii gax Pedr loo Jesús. Mnibdi's Pedr loo Jesús. Ndxab Pedr:

—Tad, chele' thib huesen cua'n xtol no xquin huesen huax vez loon, ¿plá vez teri'th tecanen con' co' ndli huesen loon, à'? ¿Ché' teri'th tecanen con' ye'rsin' co' ndli huesen loona gaz vez, cà'?

²² Jesús mcàb loo Pedr. Ndxab Jesús:

—Iniiden lool: Teri'thl no tecan'l xèn xyàn co' ndli huesla lool gazte vez, Pedr. Ndxé'leque', ngue niin lool: Fteri'th ftecan' xèn xyàn co' ndli huesl loola thap ayo nzo thap gal nzo si' vez loo huesl.

Jesús ngue tetac loo mèn cón che'n moz co' ne'nteri'thte yalgute'f che'n xtàa moz loo moz.

²³ Nde niin tedib con' loo gu', ey: Le' mod co' ñibe'pe' Diox loo mèn no mod co' ndlya's Diox gáp mèn làth xtàa mèn nac taandxè': Mèn co' ñibe'pe' Diox loo nac xal nde niin loo gu' ndxé' xal thib rey co' mbly'a's co' cuent cón che'n yalgute'f co' ndeb rye moz loo rey. ²⁴ Le'pe' mtlo rey, ngue go' rey cuent plál ndeb moz loo rey, nde no mèn thib mbi' co' ngro' te'f huax millón pes loo rey. ²⁵ Per com le' moz ndyac ingue node moz tmi par quix moz tmi co' ndeb moz loo reya, ¿lé'?, rey mnibe' loo taamas moz rey ya tho' moz mbi'a nazal' rye mèn famil mbi' con rye co' ndxàp mbi' liz mbi' par tataa mod yax mase ndxep yalgute'f co' ndeb mbi' loo rey.

²⁶ Sya, yende izlyo', mdub xib mbi' loo rey co' ngòc patrón mbi'. Nalyat ndxab mbi' loo rey: Tad, ftedó' U' thib le' lar' yéc U' loo cuent ndxé'. Fcha'la's U' taandxep con daa. Sau' sau' quixen ryete yalgute'f co' ndeben loo U', ndee U'. ²⁷ Le' sya, rey co' ngòc patrón moza, ale le'le' mblyat lezo' patrón gunèe patrón moza. Mton' rey co' ngòc patrón moza rye yalgute'f co' ngro' te'f moz loo

rey, co' nee di's, yende cón ndeb moz loo reya. Ngoloa, mbla' rey moz, ndyàa moz par liz moz. ²⁸ Per pente ngro' moza. Ndyàa moz. Mzyál' moz tedib xtàa moz ned ndyàa moz co' ndeb pláte pes loo moz. Le' sya, moz co' más ngro' te'fa mxen tedib moza. Ale mdèe moz co' más ngro' te'fa yen tedib moza. No mtlo ngòc nayi' moza loo xtàa moz. Mdi' moza yen xtàa moza. Ndxab moz: ¡Máa yob yécl, sin vergüenz! ¿Pól quixl tmi co' ndebl loon? Inthyontel. Ale nduhuaxù'l tmi daa.

²⁹ Sya, moz co' nac xtàa mbi'a mdub xib loo mbi'. No nalyat mde'f ro moz. Ndxab moz loo mbi': Amiu, Compañer, ftedó' thìb le' lar' yécl loo cuent ndxè', yey. Fcha'la's taandxep con daa. Sau' sau' quixen ryethe yalgute'f co' ndeben lool, ndee.

³⁰ Per mbi' co' ngòc ner moza ne'ndalte ncha'la's loo mbi' por yalgute'f chu'th che'n moz co' ngòc xtàa mbi'a. Ndxè'leque', ngua ta' mbi' co' ngòc ner moza part loo mèn nac zin'. Le' mèn nac zin' na, mbli mandad mque moza lezi'f axta quix moza no zib moza tmi co' ndeb moz loo tedib mbi' co' nac xtàa moz. ³¹ Co'se' gunèe taamas xtàa moz moz ndxàc con'a, anze'f mden' moza no mxi lezo' moz ngòc con'a. Sya, mxen taamas moza ned. Ngua nee moza loo rey co' ngòc patrón moza ryete con' ngòc loo prob tedib moza.

³² Sya, mbli rey co' ngòc patrón moza mandad par ye'th mbi' co' ngòc ner moza loo rey. Sya, ndye'th no mèn mbi' co' ngòc ner moza loo rey. Rey ndxab loo moz: Susque' mèn ye'rsin'l, moz. No mozdèe lùu. Na mton' ryethe yalgute'f co' ngro' te'f lùu loon tac nalyat mde'f rol mdoodi'sl loon, ¿lé'? ³³ Lùu, ne, ndxàal nglat lezo'l ngnèel xtàa mozl

xalque' ngulat lezon gunèenl. ³⁴ Sya, mbi' co' ngòc reya anze'f ngocloo tín' gunèe mbi' co' ngòc ner moza. Mbli rey mandad ya tin mèn mbi' co' ngòc ner moza axtaque' quix mbi' ryethe yalgute'f co' ndeb mbi' loo rey.

³⁵ Co'se' ngolo mdoodi's Jesús rye di'sa, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Tataa li xuden Diox co' nzo loo bé' con gu' chele' gu' ne'teri'thte no ne'tecan'te, dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu', cón che'n xèn xyàn co' ndli hues xtàa gu' loo gu'.

19

*Jesús ngue lu' xá mod indxàalte lá' mèn sa'l mèn.
(Mr. 10.1-12; Lc. 16-18)*

¹ Ngolo mdoodi's Jesús ryete di'sa loo mèn, ngro' Jesús le'n yèezya' che'n làaz mèn galile. Mxen Jesús ned. Ndyàa Jesús par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn jude co' nziri' par ned ndlyen huiz co' nac tedib lad ro yó'be' Jordán. ² Anze'f thib mènley' mdoo nque xís Jesús. No mteyac Jesús huax mèn yíz par ned ngua que tee Jesús.

³ Sya, ngua plá mèn xley' farise loo Jesús par ñee mèn ñeene' ché' tli mèn gan gàal di's mèn Jesús par tataa mod quexù' que' fals mèn Jesús yiloa. Asembli mèn, mnibdi's mèn loo Jesús. Ndxab mèn:

—¿Ché' nzo mod lá' thib mbi' thib xa'got co' nac sa'lpe' mbi' por chol con' bix co' mbli xa'gota no maste, à'?

⁴ Jesús mcàb loo mèn. Ndxab Jesús:

—¿Ché' tarte lab gu' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox, cà'? No ¿ché' tarte ta' gu' cuent

cón nee di's di'sa? Co'se' mblec Diox no mtoxcua' Diox izlyo', Diox mbli thìb con'. Mblec Diox mènbi' no mèngot loo izlyo'. ⁵ Lomisque', ndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè': Mèn co' nac mènbi', lá' mèn xud mèn no lá' mèn xna' mèn par thidte queltaa mènna con xa'got co' gac xin' sa'l mènna. Co'se' tataa ndxàca loo ryop sa'l mènna, ndxàca loo ryop sa'l mènna le' ryop sa'l mènna ndxàc thidte bél' no thidte zith loo Diox. ⁶ Por cona, ngue niin loo gu': Co'se' nqueltàa thìb mènbi' con thìb mèngot par selya' mènbi' con mèngot, ya inacte ryop mènna chop. Ndxè'leque', ryop mènna ngòc thidte bél' no thidte zith loo Diox. Por cona, yende chó derech ngue no chol mèn par li mèn lá' thìb xa'bi' thìb xa'got co' nac xin' sa'l xa'bi'.

⁷ Sya, asembli mèn xley' farise. Mnibdi's mèn xley' farise loo Jesús. Ndxab mènna:

—¿Chonon mnibe' Moisés ta' thìb mènbi', co' nac sa'l thìb xa'got, ye's co' lèe act loo mèngot, sya ndli mènbi' par tataa mod lá' mènbi' xa'got co' nac sa'l mènbi', sya?

⁸ Jesús ndxab loo mènna:

—Aa, tataa mbli Moisés loo gu' tac Moisés non no nanee Moisés le' gu' anze'f naad no nguud gu'. Cona, mda' Moisés lugar ta' gu' ye's co' lèe act loo xa'got par lá' gu' xa'got co' nac xin' sa'l gu'. Per ne'nda'de Diox lugar ngàca tataa làth mèn ndoore' gac tiemp co'se' yo ban Moisés. ⁹ Na ngue nii loo gu', ne: Le' thìb xa'bi' co' lá' sa'lpe' no ingue lide sa'lpe' xa'bi'a yalburrid, no selya' xa'bi'a con tedib xa'got, le' sya, xa'bi'a ngue li yalburrid con tedib xa'gota. Lomisque' ne, chele' thìb xa'bi' selya' con

thìb xa'got co' mblá' sa'l, xa'bi'a ngue li yalburrid con xa'gota, ne.

¹⁰ Sya, myen' xin' mté'th Jesús ndxab loo Jesús:

—Chele'i tataa ndxàc loo mènbi' con xa'got co' nac sa'l mènbi', indxàalte selya' mèn sya xàa, ndyac nu'.

¹¹ Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Iryede mèn nden' cón che'n di's ndxè' par tyubdi's mèn loo di's ndxè'. Inacte di's ndxè' par ten' rye mèn cón che'n di's ndxè'. Ndxè'leque', mèn co' nden' no nda' mèn cuent nac mènna mèn co' Diox ndli par ten' mèn di's no ta' mèn cuent cón che'n di's ndxè' par tyubdi's mènna loo di's ndxè'. ¹² Nzo huax mènbi' co' inselya'de con mèngot. Nzo ndxep mènbi' co' ancual ngóol co' inselya'de con mèngot. No nzo taamás mènbi' co' inselya'de con mèngot tac ngo mèn co' mbli capón mènna. No nzo taamas mènbi' taate mbyan'. Inselya'de mènna tac mènna mnibe' loo lezo' mènna ante li mènna sirv loo Diox no maste. Cona, ngue niin con' ndxè' loo gu', gu' co' nden' no co' ndxòn di's co' ngue niin loo gu' ndxè' par tyubdi's gu' loon: Bìn gu' di's no fta' gu' cuent cón nee di's ndxè'. No fta' gu' lugar yaa'd di's ndxè' le'n lezo' gu'.

Jesús mde's mcàa myen' bix par ndyac lezo' myen' con Jesús.

(Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17)

¹³ Làth xtau'a, mbi'th no mèn co' nac xna' myen' bix myen' bix loo Jesús par xo'f Jesús ya' Jesús lad myen' no par cuez Jesús Diox cón che'n myen'. Per ndxe'leque', myen' xin' mté'th Jesús mtlo ngocloo. No mbyoo myen' xin' mté'th Jesús xna' myen' bix o

mèn co' nde no myen' bixa. ¹⁴ Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—La' gu' tetee myen' bix ba' loon chele' myen' bix ba' nde loon. Ne'tau'te gu' loo mèn co' nde no myen' bix ba'. Tac mèn co' ndyal no nda' mènà lugar ñibe'pe' Diox loo mènà, ndxàca loo mènà ndxàc mènà xal myen' bix ba'.

¹⁵ Ngolo mxo'f Jesús ya' Jesús lad myen' bixa, no ngolo ngurez Jesús Diox por cón che'n myen' bixa, mbii Jesús tya.

*Thìb mbyòo co' ngòc mbyòo ric mdoodi's no Jesús.
(Mr. 10.17-31; Lc. 18.18-30)*

¹⁶ Látha, mzin thìb mbyòo loo Jesús. Ndxab mbyòo loo Jesús:

—Maistr Ndac, ¿chó con' ndac tolo lin par thìb líte yòo ban non Diox thidtene, à'?

¹⁷ Jesús mcàb loo mbyòo. Ndxab Jesús loo mbyòo:

—¿Chonon mbez lùu loon le' daa nac thìb maistr ndac, à'? Yende chó mèn co', lïcque', nac mèn ndac. Angoluxte Diox nac xa' ndac. Chele' lùu indlide cuent no inden'te lezo'l nac daa Diox, axta ne' ne' ñeel loon nac daa maistr ndac. Per chele' lùu, lïcque', lya's yòo ban nol Diox thidtene, ftubdi's xal nac di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

¹⁸ Mbyòo mcàb. Ndxab mbyòo loo Jesús:

—¿Chópe' yalñibe' nac co' más ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn par lina, à', Tad?

Jesús ndxab loo mbyòo:

—Yalñibe'a nac di's ndxè': Ne'guthtel mèn; ne'que tee lidel yalburrid; ne'li huan'tel; ne'toxcua'del yalgutyè' cón che'n nec thìb mèn.

19 Gòp mod gunèe xudl no xna'l. Fque' lezo' gunèe huesl no xtàal xalque' ngue lezo'l ñèel leque lùu.

20 Mbyòo ndxab loo Jesús:

—Aa, Tad, ryete con' co' ñibe' di'sa loo mèn par li mèn ndliquen desde ndoo roon no desde ndoo xènen. ¿Ché' nzo chóre' con' ndxàc falt ndyac U' tolo lin, à', Tad?

21 Jesús ndxab loo mbyòo:

—Chele' lùu, lìcque', lya's gác mèn nambìi no mèn nalì loo Diox, huàa tho' ryethe con' ndxàpl par ryo' tmi looi. Yiloo qui'thl tmia loo mèn co' ndyac yaltii. Le' sya, tataa mod tolo gàpl yalgon' no yaIndac loo bé'. Yiloo ndye'thl. Tyoo nquel xísen. Nda na'.

22 Per co'se' mbìn mbyòo di's co' ndxab Jesús, nalyat mdeb ro mbyòo, ndyàa mbyòo, por tant ndxàp mbyòo che'n mbyòo no nèe la's mbyòo.

23 Sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—¡Lìcque' nac co' ngue niin loo gu' ndxè', cara! Axta arid nagàn naca par tyal mèn ric no ta' mèn ric lugar loo Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn ric.

24 Beren, niin con' ndxè' loo gu' tedib vez: Más inagànte naca riid thib má' co' lèe camell le'n ye'r co' nac ngudloo thib aguj leque tyal mèn ric no ta' mèn ric lugar loo Diox ñibe'pe' Diox loo mèn ric.

25 Co'se' mbìn myen' xin' mté'th Jesús di's co' ndxab Jesús loo myen', ante mbui' myen' no ante gunaa myen' loo xtàa myen'. Mnibdi's myen' loo xtàa myen'. Ndxab myen':

—Chele'i tataa nac, ¿chó mèn gác lyá' loo con' ryes, sya?

26 Jesús xèe mbui' loo myen'. No ndxab Jesús loo myen':

—Yende mod li chol mèn gan li mèn con' par lyá' mèn loo con' ryes. Per Diox ndxácque' li Diox chol con' xal ndlya's Diox li Diox loo mèn. Yende chó mèn gác cuee cà' Diox loo chol con'.

²⁷ Sya, ndxab Pedr loo Jesús:

—Tad, nu' mblá'ya' ryete con' mque no nu' no con' ngòp nu'. No ngue tee nqueque' nu' xís U' ned ngue tee U'. ¿Cón gáp nu' no cón que no nu' yiloa, sya?

²⁸ Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús:

—Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Co'se' gác tiemp no co'se' gác cub ryethe con', no lomisque', co'se' tub ñibe'en, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, loo thib asient co'te' gác thib lugar co'te' ñibe'pe'en por cón che'n ryethe con' roo con' xèn co' gápèn la's niin no la's yan huiza, le' sya, gu' co' ndoo nque xísen nalle', gu' co' ne'nglá'de daa, ryete si' fchop gu' tyub loo si' fchop asient par tub rez gu' cón che'n mèn nación Israel huiza, mèn co' nac si' fchop ned co' mblec biz no bin. ²⁹ No ryete mèn co' mblá'ya' liz no co' mblá'ya' hues, no fta'n, no bél, no xud, no xna', no sa'l, no xin', no xyòn ante por cón chenen no maste, mènna gác che'n no càaya' mènna masre' thib ayo tant con' loo co' nac che'n mèn co' mblá'ya' mèn. No más de cona, mènna yòo ban no Diox thidtene. ³⁰ Per nalle' loo izlyo' ndxè' nzo huax gu' co' nac mèn nación Israel. Gu' nzi li xtùuz anze'f ntac gu' loo Diox no anze'f mèn roo no mèn xèn nac gu' loo Diox por nac gu' mèn nación Israel. Per ndxe'leque', Diox li le' gu' gác mèn be'the loo Diox tac Diox ndxecloo ñèe gu'. Per part cón che'n Diox, mèn co' ingode gu' cuent anze'f ntac mèn loo Diox, mèn co' inacte

mèn naciòn Israel, Diox li gac huax mènà mèn co' más ntac loo Diox leque gu'. No gac mènà mèn co' más ndyac lezo' Diox ñèe Diox por mbli mènà cas loo cón che'n Diox.

20

Jesús ngue tetac loo mèn cón che'n moz co' mque zin' loo rsin' thib patrón.

¹ Nde niin thib con' loo gu', myen', cón che'n xá mod ncàba loo mèn, mèn co' ndyal no mèn co' nda' lugar ñibe'pe' Diox loo mèn: Moda nee di's nac xal thib mbi' co' mque no thib ranch. Mbi'a ngo chegà thib xtil' par nda cua'n mbi' moz co' que zin' par làa moz uv loo lus uv loo xyòn mbi'. Mzyalque' mbi' moz xtil'a. ² Sya, ndxab mbi' co' ngòc xuan' yòo lus uva loo moz le' mbi' quix xop pes càa moz huiz par làa moz uv. Moz mdyalque' que moz zin' no yax càa moz xop pes huiz. Ngolo mbli la's mbi' con moz le' mbi' tataa quix huiz moz, mtel' mbi' moz loo xyòn mbi' par tlò moz, làa moz uv loo xyòn mbi'. ³ Ngoloa, ngro' mbi' como hor nquée guyè' xtil' tedib vez legue huiza. Gunèe mbi' nziri' ndxep moz co' nalath loo xbi'. ⁴ Ndxab mbi' loo moza: Daa ndlyaz ya gu' zin' loo xyònen par ya làa gu' uv loo lus uv loo xyònen. No ndoo líte gon ray gu'. Ngoloa, mxen moza ned. Nda moz zin' loo xyòn mbi'. ⁵ Casque' rol huiz mbere mbi', ngro' mbi', ngua cua'n mbi' moz tedib vez. No casque' hor mquée guyon bzyè mbere mbi', ngro' mbi' tedib vez par ngua li mbi' lomisque' con' loo taamas moz. ⁶ Co'se' ngóol hor mquée yuga'y bzyè, mbere mbi', ngro' mbi' tedib vez. Nda mbi' loo xbi'. Mzyál' mbi' taandxep moz co' nalath co' nziri'

par neda. Ndxab mbi' loo moza: ¿Chonon nziri' gu' trè' dib huiz nalze no ne'nquede gu' zin', yey?

⁷ Moz ndxab loo mbi': Angngure' nu' trè' nalze tac yende chó mèn co' nac patrón ngzál' nu' par ngna'b nu' zin' nque nu' loo patrón. Sya, ndxab mbi' loo moza: Huàa gu' zin' loo xyònen, yey. Na ndoo lite go ray gu' yilo huiz. ⁸ Co'se' mzyèle' izlyo' huiza, mbi' co' ngòc patrona ngurez mandador co' ndyoo naa no co' ndyoo ner loo zin'. Ndxab mbi' loo mandador: Mandador, gurez rye moz co' ngue zin' no blo ray moz. Ftlo blo ray moz co' ngòo bluz loo zin'. No yiloa, col ray moz co' ngòo ner loo zin'.

⁹ Sya, ndye'th moz co' ngòo loo zin' co'se' ngòc hor nquée yuga'y bzyè. Mblo mandador ray moza xop pes co' ngòc ray che'n thib huiz zin'. ¹⁰ Ngoloa, ndye'th moz co' más ngòogà loo zin'. Mbli moza xtùuz masre' yòo ray moz por más ngòogà moz loo zin' huiza. Per ndxe'leque', thib thib moz ngòo ray xop pes co' ngòc ray che'n thib huiz zin'. ¹¹ Co'se' ngolo ngòo ray moz co' mtlogà zin'a, ngua nee moza loo patrón: ¿Chonon le laate ngo U' ray ryete moz no taamas moz ndale' huiz ngòo loo zin'? No lomisque', ngo ray moz con moz co' ngòogà loo zin'. ¹² Tolo ndxab moz loo patrón: Moz co' más bluz ngòo loo zin' ba', moz ba' pente mbli zin' thib hor no maste. No ale lalque' mblo U' ray moz ba' con' co' mblo U' ray nu'. Nu' mque zin' dib huiz. No mxec nu' mtec mso' bée lad nu'. ¹³ Per mbi' co' ngòc patrona mcàb loo thib moz. Ndxab mbi' loo moza: Amiu, nec thib mod no nec tedib mod ingue tetiiden gu'. Daa ngue lique' con' co' nac nalì loo gu'. ¿Ché' ne'ngyan'te ryop na' di's le' daa guix xop pes càa gu' thib huiz zin', cà'? ¹⁴ Bye' xop pes ba'.

Byàa. Na ndlyas go ray moz co' ngòo más bluz loo zin' lomisque' xal mblon ray lùu ba'. ¹⁵ ¿Ché' ngue lil cuent yende mod lin xal ndlyazen con tmi daa, cà'? ¿Ché' ndxan lezo'l ñèel daa tac huen nac daa con chol mèn, cà'?

¹⁶ Sya, tolo ndxab Jesús loo mènna: Na nii con' ndxè' loo gu': Gu' ndli xtùuz por nac gu' mèn nación Israel anze'f ntac gu' loo Diox, ¿lé'? Per Diox lu' loo gu' le' Diox indyacte lezo' ñèe Diox gu'. Ndxè'leque', ndxecloo Diox ñèe Diox gu'. Le' tedib cua' mèn co' inacte mèn nación Israel, mèn co' nzi li gu' xtùuz ndxecloo Diox ñèe Diox mènna, per ndxè'leque', Diox lu' loo gu' le' làth mènna nzo huax mèn co' ndyac lezo' Diox ñèe Diox. Diox mbli thib con'. Ngurez Diox huax mèn par yila's mènna loo Diox no loo cón che'n Diox. Per ndxèpte mèn nzo co' mdyal mbìn cón che'n Diox no co' mdyal mdubdi's loo Diox. Diox mcui mèn co' ngola'sque' loo Diox par nac mènna xin' Diox nalle'.

Jesús mbere ngue ta' cuent loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús gathque'.

(Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34)

¹⁷ Láth ndoo Jesús ned nda Jesús par ciuda Jerusalén con myen' xin' mté'th Jesús no taamas mèn co' nda no Jesús, mbe' Jesús ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús thib lad loo mèn. Ndxab Jesús loo myen':

¹⁸ —Hui' gu' nexa. Nase ñèe gu' no nda' gu' cuent le' na' ndoole' ned. Nda quée na' par ciuda Jerusalén. No gâca loon le' thib mbi' ta'xù' daa loo mèn, mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' no loo mèn co' nac maistr che'n ley co'

mox'f Moisés loo mèn. No axta quexù' que' fals mèn daa par guthxù' mèn daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn. ¹⁹ No ta'xù' mèn daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn, loo mèn tith co' inacte mèn nación Israel par xiis no mèn daa. No ta' mèn chenen axtaque' que' mèn daa loo thib cruz. Per co'se' ngolo son huiz nguth daa, daa ryo xban làth mèn nguth.

Xna' Cob ryop Juàn mna'b loo Jesús li Jesús thib favor loo ryop myen'.

(Mr. 10.35–45)

²⁰ Sya, mbii gax xa'got co' nac sa'l Zebede, xa'got co' nac xna' Cob no Juàn, loo Jesús con Cob no Juàn. Mdub xib xna' myen' loo Jesús. Mna'b xna' myen' loo Jesús. Ndxab xna' myen':

—Tad, bli U' favor loon.

²¹ Jesús mnibdi's loo xna' myen'. Ndxab Jesús:

—¿Cón ndlya'sl li na, ey?

Xna' myen' ndxab loo Jesús:

—Co'se' ñibe'pe' U' loo nu' loo izlyo' ndxè', ta' U' lugar gác thib xgan' daa síndico no gác tedib xgan' daa juez co' lyath no U' hora. Con'ate no más ndlyazen, Tad.

²² Per Jesús mcàb loo xna' myen' no loo myen'. Ndxab Jesús:

—Axta ne' ne' ñee gu' cón ngue na'b gu' loon. Nibdizen thib con' loo gu': ¿Xá nee gu'? ¿Ché' tác gu' no ché' xec gu' tyactii gu' xalque' gác yaltii co' xec daa gác loon le'n huiz ndxè' co' nac xalque' co'se' gu' mèn thib taz nít cuan' huan nalà, cà'?

No ¿ché' tli gu' ryes gath gu' xalque' gàca loon yé' huize', cà'?

Myen' mcàb loo Jesús. Ndxab myen':

—Xec nu', pues.

²³ Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús:

—Lìcpe' ba'i, le'i gàc loo gu' le' gu' tyactìi tìn' xalque' gàc yaltìi tìn' loon yé' huize' axtaque' gath gu' xalque' gath daa. Per con' co' ndlya's gu' gàc gu' xal thìb síndico no xal thìb juez par ñibe' no gu' daa, inactive con'a cón chenen par tan lugar loo gu' gàca tataa loo gu'. Ndxé'leque', mèn co' gàc xal juez no xal síndico co' ñibe' no daa, mèn na nac mèn co' gunee lezo' xuden Diox, no mèn co' mdoo lezo' xuden Diox gàc mèn na xal síndico no xal juez co' lyath no daa co'se' ñibe'en loo mèn nación Israel.

²⁴ Co'se' mbìn taasi' myen' xin' mté'th Jesús con' ndxab Cob no Juàn no xna' Cob no Juàn loo Jesús, ngocloo tìn' myen' loo ryop hues Cob Juàn. ²⁵ Co'se' gunee Jesús ndxecloo myen' loo Juàn no loo Cob, ngurez Jesús ryete myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Com le' gu' nda'le' cuent no nonque' gu' le' mèn co' ñibe' loo chol nación loo izlyo' ndxè', mèn na ñibe' yèe loo mèn co' nac che'n nación par yende chó ñii loo mèn co' ñibe'. Le' rye mèn co' nac más mèn roo mèn xèn làth rye nación loo izlyo' ndxè', lomisque', ñibe' yèe mèn na loo mèn che'n nación. ²⁶ Per part cón che'n gu', ne'lìde gu' tataa làth gu'. Ndxé'leque', gu' co' ndlya's ñibe' loo xtàa gu' no gu' co' ndlya's gàc mèn roo no mèn xèn làth xtàa gu', gu'a gàc mèn co' li sirv loo xtàa gu'. ²⁷ No chol gu' co' ndlya's ñibe' loo xtàa gu', no co' ndlya's tyoo ner no tyoo naa loo xtàa gu', gu'a gàc xal thìb moz loo xtàa gu'. ²⁸ Gu'a ndxàal li xalque' ndlin. Tac daa ne'ngal yáalte loo

izlyo' ndxè' par li mèn sirv loon. Ndxè'leque', daa mbal yáal loo izlyo' ndxè' par lin sirv loo mèn no par le'le' daa ta' yalnaban daa loo yalguth xal mèn co' nguix cón che'n thìb con' co anze'f ntac. Tataa lin par lyá' huax mèn loo con' ryes por cón chenen.

Jesús mteyac chop xa'bi' co' ngòc mèn sieu.

(Mr. 10.46-52; Lc. 18.35-43)

²⁹ Co'se' nda ro' Jesús con myen' xin' mté'th Jesús ro ciuda Jericó par quée Jesús ned ciuda Jerusalén, anze'f thìb mèn nda nque xís Jesús.

³⁰ Ned nda Jesús, ndub chop mèn sieu ro ned. Co'se' mbìn mènna le' Jesús nde riid, cabii ngurez mènna. Ndxab mènna:

—Tad, U' co' nde bin David co' ngòc rey póla, gulat lezo' U' gunèe U' nu'.

³¹ Co'se' ñee mèn co' nda nque xís Jesús mbez yèe ryop mbi' sieua, mènna mbyoo ryop mbi' sieu par cued, ya ne'cozèede ryop mbi'a más. Per ndxe'leque', ryop xa'bi' sieua sate más cabii mbez yèe. Mbez ryop xa'bi' sieua:

—Tad, U' co' nde bin David co' ngòc rey póla, gulat lezo' U' gunèe U' nu'.

³² Sya, nguled Jesús ned. Ngurez Jesús ryop xa'bi' sieua. Mnibdi's Jesús loo xa'. Ndxab Jesús:

—¿Cón ndlya's gu' li non gu', à', ey?

³³ Ryop xa'bi' sieua mcàb. Ndxab xa' loo Jesús:

—Nu' ndlya's gác nu' hui' nu', Tad.

³⁴ Sya, mblyat lezo' Jesús gunèe Jesús ryop xa'bi' sieua. Ante mbuàal Jesús ngudloo ryop xa'. Chàa, mdub xnì ngudloo ryop xa'. No ndxe'sleque' mbui' ryop xa'. Ngoloa, mxen ryop xa'bi' co' ngòc sieu ned. Nda nque xa' xís Jesús.

21

*Jesús nzole' ned nda par ciuda Jerusalén.
(Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)*

¹ Co'se' yamerle' nde zin gax Jesús con mèn co' nda nque xís Jesús ro ciuda Jerusalén, mzin Jesús con mèna yèez Betfagé co' nziri' gaxte co'te' ndub thib yii co' lee yii che'n yaa oliv. Tya, mtel' Jesús chop myen' xin' mté'th Jesús par ya myen' thib mandad le'n yèez Betfagé. ² Ndxab Jesús loo ryop myen':

—Huàa gu' le'n yèez chu'th co' nziri' go'. Tua' zyal gu' thib burrgol con xin' burrgol co' ndoo quedó'. Fxac gu' burrgola. No ye'th no gu' burrgol con xin' burrgol trè'. ³ Chele' chol mèn ñee loo gu': ¿Chonon ngue xac gu' burrgol ba'?, gab gu' loo mèna: Tad na' nquin má'. Sya, mèna la' ye'th no gu' má' loon.

⁴ Ngòc con'a loo Jesús par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' gunii thib xa' co' mde'th di's co' ndxab Diox co'se' mque' xa'a ye's loo libr co' nac xti's Diox, di's co' mbez:

⁵ Guuz gu' loo mèn ciuda Jerusalén: Hui' gu' nexa. Mbi' co' nac rey gu' nde loo gu'. Anze'f nado' nac mbi'. No ndub mbi' thib burr yèn' co' nac xin' thib burrgol co' ndxe' yó'.

⁶ Sya, mxen ryop myen' xin' mté'th Jesús ned. Nda li myen' xal mnibe' Jesús loo myen' li myen'.

⁷ Ndye'th no myen' burrgol con burr yèn'. No nabe'ste mtocxua' myen' co'te' tyub Jesús con xab myen'. Ngoloa, mquée Jesús burr yèn'a. ⁸ Le' rye mèn co' nde nque xís Jesús na, msil' mèna xab mèna xtau' ned par riid Jesús loo xab mèna tant mdyac lezo' mèna ñèe mèna Jesús. Le' taamas mèna na,

mcho' laa yaa yin. No mdoo mènà laa yaa yina ro ned co'te' riid Jesús tant ndyac lezo' mènà ñée mènà Jesús. ⁹ Sya, rye mèn co' nda no Jesús, mtlo mènà, mbez yèe mènà. Le'le' mbez yèe mèn co' ndoo ner loo Jesús. No le'le' mbez yèe mèn co' ndoo nque ned xís Jesús. Mbez mènà:

—Mbi' roo mbi' xèn nac mbi' co' nac bin David co' ngòc rey póla. Toloque' gab na' di's natú' no di's roo di's xèn cón che'n mbi' co' mtel' Diox: ¡Ay, Dio's! Anze'f Diox roo no Diox xèn nac Tad Diox.

¹⁰ Co'se' ngòc no Jesús rye mèn co' nda no Jesús ro ciuda Jerusalén, rye mèn ciuda Jerusalén ngro' che liz mèn. No mbyàa mbye'th lezo' mèn. Mbez mèn loo xtàa mèn:

—¿Chó mbi' nac mbi' co' nde go', yoo?

¹¹ Le' mèn co' nde no Jesús na, mcàb. Ndxab mènà loo mèn ciuda Jerusalén:

—Jesús co' nde'th di's co' ndxab Diox co' nac mbi' che'n yèez Nazaret che'n làaz mèn galile na.

*Jesús mblo' che mèn no má' le'n templ par mbe-
mbi' templ.*

(Mr. 11.15-19; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)

¹² Ngoloa, ngòc Jesús le'n templ che'n Diox. Mblo' Jesús rye mèn co' ntho' le'n templ no rye mèn co' ndi' le'n templ. No mtexyath Jesús rye mes che'n mèn co' nsil tmi. No mtexyath Jesús asient co'te' ndyub mèn co' ntho' palomxtil'. ¹³ Ndxab Jesús loo mènà: Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Lizen o templ daa ngro' lèe co'te' cuez mèn daa.

Per gu' co' ntho' trè' no gu' co' ndi' trè', ale mbli gu' le' templ daa ngòc xal thib lyo' che'n huan'.

14 Láth ndxàc con'a loo mèn le'n templ, mbii gax plá mèn sieu loo Jesús no mbii gax plá mèn renc loo Jesús par teyac Jesús mènna. Jesús mteyacque' mènna. 15 Co'se' gunèe mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo rye nguley' no mèn co' ngòc maistr co' mblu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn tiempa yalguzye' co' mbli Jesús, no co'se' ndxòn mènna le' myen' bix mbez yèe, mbez myen' bixa: Mbi' roo no mbi' xèn nac mbi' co' nac bin che'n David co' ngòc rey póla, anze'f ngòc cloo tín' mènna gunèe mènna Jesús.

16 Ndxab mènna loo Jesús:

—¿Ché' ndxònl con' mbez myen' bix ba', à'?

Jesús mcàb loo mènna. Ndxab Jesús:

—Aa. Ndxònquena. ¿Ché' tarte lab gu' loo libr co' nac xti's Diox co' nda' cuent xal nac di's co' mbez myen' ba', cà? Loo libr ndub di's co' mbez taandxè':

Lùu mbli le' myen' bix no rye mbeto' co' be' ndxàaz ndxol' ro labans co' nac di's roo di's xèn co' ngue te'th myen' cón chenen.

17 Ngoloa, mxen Jesús ned. Mbii Jesús ciuda Jerusalén con myen' xin' mté'th Jesús. Ndyàa Jesús le'n yèez Betañ. Le'n yèeza mdàt Jesús yál'a.

Jesús ndxab: Loo yaa ngudyuug co' yende xlè loo, thidtene ya ne'tolode ta' yaa ngudyuug xlè.

(Mr. 11.12-14, 20-26)

18 Co'se' ngo nì izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mxen Jesús ned. Nda Jesús par ned ciuda Jerusalén tedib vez. Láth ndoo Jesús ned nda Jesús, mblyan' Jesús. 19 Le'pe' nda riid Jesús tya, gunèe Jesús thib xan' yaa ngudyuug co' ndoo gax ro ned. Sya, ngua tee hui' Jesús loo yaa ngudyuuga, bel'que' pá ndoo ngudyuug loo yaa par hua Jesús ngudyuug. Per

co'se' ngua tee hui' Jesús loo yaa, ante laa ndoo loo yaaa. Sya, ndxab Jesús loo yaa ngudyuuga:

—Desde nalle' par delant ya ne'ta'del xlè thidtene, ndee.

Texal ngolo ndxab Jesús di'sa loo yaa ngudyuug, ale be' nzi hui' myen' xin' mté'th Jesús, setilte mbiiz yaa ngudyuug. ²⁰ Co'se' ngolo gunèe myen' xin' mté'th Jesús tataa ngòc con' mbli Jesús, ante mbui' myen' no ante gunàa myen'. Sya, mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿xá mod chonon ale setilte mbiiz yaa ngudyuug ba', à'?

²¹ Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Chele' gu' yila's loon no ne'gàc chopte lezo' gu' loo cón chenen, le' sya, iante gác gu' li gu' xal mblin loo yaa ngudyuug ba'. Ndxé'leque', gu' gab loo yii co' ndub go': Yii, biiche tua'. Huàa tyub le'n níttó'. Tataaque' gàca loo gu'. ²² No ryete con' co' ña'b gu' co'se' cuez gu' Diox, chele' gu', licque', ndxela's loon no ndxàp gu' yalxla's loon, le' sya, Diox lique' le' gu' que no ryete con' ña'b gu' loo Diox.

Trè' ndlu' le' Jesús nac xa' co' ñibe'pe'.

(Mr. 11.27-33; Lc. 20.1-8)

²³ Sya, ngòc Jesús le'n templ. Láth ngue lu' Jesús mèn co' nac cón che'n xti's Jesús no co' nac cón che'n xley' Jesús, ngua gax mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèn gool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, loo mèn nación Israel loo Jesús. Mnibdi's mèna loo Jesús. Ndxab mèna:

—¿Chó mnibe' lool mblil con' mblil ná'a no pá ngua té'thl par ngóc mblil con'a, ne, à'?

²⁴ Jesús mcàb loo mènà. Ndxab Jesús:

—Daa, ne, nibdzì thib con' loo gu' ñeene' ché' ták gu' càb gu' loon. Chele' gu' gác càb gu' loon, sya, daa, ne, nii loo gu' chó mnibe' loon mblin con'a ná'a. ²⁵ Co'se' mbi'th li Juàn Bautist bautizar mèn, ¿chó mnibe' loo Juàn Bautist mbi'th li Juàn Bautist bautizar mèn, à'? ¿Ché' Diox mnibe' loo Juàn mbi'th Juàn o ché' nzo chó mèn co' nziri' loo izlyo' mnibe' loo Juàn, cà'? ¿Xá nee gu'? Fcàb gu' loon.

Co'se' mbìn mènà tataa mnibdi's Jesús loo mènà, mtlo mènà, mdoodi's no mènà xtàa mènà. Ndxab mènà loo xtàa mènà:

—Chele' na' gab: Diox mnibe' loo Juàn, sya, ñee Jesús loo na': Chele' Diox mnibe' loo Juàn, ¿chonon ne'ngala'ste gu' loo con' mbli Juàn, sya? Aa, que tont gu' se. ²⁶ No chele' na' gab loo Jesús nzo chó mèn mtel' Juàn, sya, que nzo ne'ñee lezo' na', na' zyebye' por mèn co' nziri' ba'. Tac ryete mèn ba' ngola's le' Juàn Bautist guniique' cón che'n Diox no mde'thque' Juàn cón che'n Diox.

²⁷ Con'a, mcàb mènà loo Jesús. Ndxab mènà:

—Ne'neede nu' chó mtel' Juàn.

Sya, ndxab Jesús loo mènà:

—Ne' daa ne'niide loo gu' chó mnibe' loon mblin con' mblin ná'a, no con' ndlin loo mèn, no chol con' ndlu'en loo mèn.

Jesús ngue tetac di's loo mèn cón che'n ryop myen' co' mnibe' xud loo.

²⁸ Jesús ndxab loo mènà:

—Nde niin thib con' loo gu' ñeene' cón ñee gu' cón che'n di's co' nde niin loo gu' ndxè': Ngo thib mbi' co' ngòp chop xgan'. Ndxab mbi' loo thib

xgan' mbi': Xgan', huàa li zin' loo lus uv na' nalze. Huàa làa uv loo lus uv. ²⁹ Xgan' mbi' mcàb loo mbi'. Ndxab xgan' mbi' loo mbi': Indlyasten gan. Per ngoloa, mse' mbyòo xtùuz mbyòo. Ngua que mbyòo zin' loo lus uv.

³⁰ Ngoloa, ngua ñibe' mbi' loo tedib xgan' mbi' par ya xgan' mbi' zin'. Lomisque', mcàb xgan' mbi' loo mbi'. Ndxab xgan' mbi': Neeca, Tad, nal gan. Per mbyòo nguri'th nza di'sa. Ne'ngade mbyòo zin'.

³¹ Látha, chàa, ndxab Jesús loo mènà:

—Gunee gu' loon. De loo ryop hues mbyòo, ¿chó mbyòo, lìcque', mbli con' mblya's xud mbyòo, à'?

Mènà mcàb loo Jesús:

—Mbyòo nera mbli con' mblya's xud mbyòo.

Sya, ndxab Jesús loo mènà:

—Aa. Lìcque' nac con' co' nee gu' ba'. Yende cón niin loo gu'. No, lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Le' mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución, no mèngot co' mbli yalburrid, mènà, ndxe'leque', yòo loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mènà ndoore' tyal gu' no ta' gu' lugar par ñibe'pe' Diox loo gu' loo cón che'n Diox. ³² Tac Juàn Bautist mbi'th lu'le' loo gu' xá mod ndxàal que tee ban ndac gu'. Ne'ngala'ste gu' di's co' mblu' Juàn loo gu'. Per ndxe'leque', mèn co' ndli cobrar cón che'n contribución no mèngot co' mbli yalburrid ngola's loo di's co' mblu' no co' mde'th Juàn. Per part cón che'n gu', mastale' gunèe gu' ryete con' co' ngòc le'n tiemp ndxè', ne'nglàade yéc gu' no ne'nglàade lezo' gu' loo ryethe xquin gu' no xtol gu' par nse' gu' mod co' ndxàp gu' par, bel'que', ngala's gu' loo Juàn no ngala's gu' loon.

Jesús ngue tetac di's loo mèn cón che'n moz co' ngòc moz ye'rsin'.

(Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19)

³³ Bìn gu' cón che'n tedib di's co' nde tetaquen loo gu' ndxè', ne: Ngo thib mbi' co' mque no thib ranch co'te' mxen' mbi' lus uv loo xyòn mbi'. Ngoloa, mblo mbi' yaaloo dib vuelte ro xyòn mbi'. Mtoxcua' mbi' thib tanc par yòo nít uv co'se' co' mbi' nít uv. Mtoxcua' mbi' thib yòobé' par quée mèn par la's mèn loo xyòn mbi'.

Ngoloa, mda' mbi' xyòn mbi' cuent rol loo thib ned mèn, mèn co' ndli zin' loo lus uv. Ngoloa, mxen mbi' ned. Mdee mbi'. Nda mbi'. ³⁴ Co'se' mzin tiemp co' gac rol cosech che'n uv che'n mbi', mbi'a mtel' moz mbi' par ña'b moz no càaya' moz uv co' gac cuent rol co' gac che'n mbi'a. ³⁵ Per ndxe'leque', mèn co' mbli zin' loo lus uva mxen moz mbi'. No mtin mènna moz mbi'. No mbeth mènna ndxep moz mbi'. No mbuaa'd quée mènna taandxep moz mbi'. ³⁶ Mbi' co' nac xuan' lus uva mbere, mtel' taamasre' moz loo moz co' ngua nera. Per mèn co' mbli zin' loo lus uva lomisque' mbli loo mbryop ned moza.

³⁷ Por lult, mtel' mbi' co' nac che'n lus uva xgan'pe' mbi'. Mbli mbi' xtùuz: Yende cón li no mènna xgan' daa. Ndxab mbi' loo lezo' mbi': Peser gáp mènna mod ñèè mènna xgan' daa. ³⁸ Per co'se' ñèè mènna nde xgan' mbi' co' nac che'n lus uva, le' sya, mèn co' ndli zin' loo lus uva, mènna ndxab loo xtàa mèn:

—Hui' gu' nexa. Mbi' ba' nac mbi' co' yan' no yòo co' nac che'n lus uv ndxè'. Ya' gu' nda yuth na' mbi' par gac che'n na' yòo lus uv ndxè'. ³⁹ Por lult, mxen

mèn co' mbli zin' loo lus uva mbyòo co' ngòc xgan' mbi'a. Mblo' mènna mbyòo thib lad ro yòo lus uv. No mbeth mènna mbyòo, tya.

⁴⁰ Ngolo mdoodi's Jesús loo mènna tataa, mnibdi's Jesús loo mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo rye nguley', no loo mènngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Ndxab Jesús loo mènna:

—Co'se' yi'th mbi' co' nac xuan' yòo lus uva, ¿xá nee gu'? ¿Cón li no mbi' mèn co' mbli zin' loo yòo lus uva, sya, à'?

⁴¹ Mènna mcàb loo Jesús. Ndxab mènna:

—Mbi' co' nac che'n lus uva guth mènna. Ne'lyatte lezo' mbi' ñèe mbi' mènna. No yilo guth mbi' mèn ye'rsin'a, ta' mbi' xyòn mbi' loo tedib ned mèn co' li zin' loo xyòn mbi'. Mènna gàc mèn co', lìcque', li rol uv co' gàc che'n mbi' co'se' gáal tiemp làa mèn uv.

⁴² Jesús mcàb loo mènna. Ndxab Jesús:

—¿Ché' thidtene tarte lab gu' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox cà? Hui' gu' nexa. Di's mbez taandxè':

Quèe co' mblobii albañil thib lad, leque quèea mbli sirv par ngòc quèea quèe cuadr co' mdub squin yòo. Yub Tad Diox mbli con'a. No por cona, ante ngüi' na' no ante ñaa na' xal mbez di's ndxè' loo con' co' ngòca.

⁴³ Cona, ngue niin loo gu: Prob gu' izlyo'. Ngòc che'npe' gu' par yòo gu' loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo gu'. Per nalle' Diox ne'tolode tyal no ne'tolode ta' Diox lugar loo gu' yòo gu' loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo gu'. Ndxle'leque', Diox tyal no ta' Diox lugar loo mèn par yòo mèn

loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn, mèn co' li co' ñibe'pe' Diox loo mènna xalque' mbli mèn co' mbli rolpe' uv che'n mbi' co' ngòc che'n xyòn lus uva. ⁴⁴ Le' cón che'n quèe, co' nee di's nacpe' daa na, mèn co' yixud loo quèea, co' nee di's, nden' mènna ngòc nguàal con' cón chenen, mènna lyux xal thib yèt co' ayè'thax ndxàc co'se' ndlyé' yèt. Le' loo mèn co' lyàa quèea na, co' nee di's nac daa, daa telux mènna xal co'se' ndlé' ndoo quèe thib con'.

⁴⁵ Co'se' mbìn mèn co' ngòc jef co' más mnibe' loo rye nguley' no mèn co' ngòc mèn xley' farise di's co' mtetac Jesús loo mènna, nazab ngulàa di'sa le'n lezo' mènna. Mden' mènna no mda' mènna cuent le' Jesús mtetac di's cón che'n mènna. ⁴⁶ Co'se' mbìn mènna di'sa, capas mènna tyenxù' mènna Jesús. Per nzyeb mènna ñèe mènna mèn co' nziri' no Jesús. Tac mèn co' nziri' no Jesús ante ndli xtùuz cón che'n Jesús le' Jesús ante ndyoodi's di's co' mnibe' Diox loo Jesús par tyoodi's Jesús di'sa.

22

Jesús ngue tetac di's loo mèn xal co'se' nselya' thib ned myen'.

¹ Mbere Jesús, mtetac Jesús di's loo mèn tedib vez. Ndxab Jesús loo mèn co' nziri' loo Jesús:

—Nde niin thib con' loo gu': ² Diox co' ñibe' loo mèn nac xal thib rey co' mbli thib fandang che'n thib xgan' rey co' mselya'. ³ Mtel' rey moz rey par ngua li moz convid mèn no par li moz avis loo mèn co' ngòc convid par yi'th lyath no mèn mbi' loo fandang che'n mbyòo co' mselya'a. Per mèn co' ngòc convida ne'ndalte ngui'th. ⁴ Mbere rey co' mbli

nab fandanga, mtel' rey tedib cua' moz. Ndxab rey loo moz: Huàa gu' no guuz gu' loo mèn co' ngòc convida yi'th mènà fandang, le' rey ngolole' mbli nab con' hua mèn. Le' rey mbli mandad mbeth mèn ngon no taamas má' nacha'. No ryete con' hua mènà ya ngolole' ngòc nable'. Guuz gu' loo mènà li mènà purad yi'th mènà fandang co' nac yalhua. ⁵ Per mèn co' ngua li moz convida, co' ngua lile' moz avis looa, ne'ndalte mènà ngui'th mènà. Ne' ne' ngli mènà cas di's co' ndxab moz. Chó mènà nda ta' vuelt loo xyòn mènà. Chó mènà nda loo rsin' mènà. ⁶ Le' taamas mèn co' ne'ndalte nga fandang che'n mbyòo co' mselya'a na, mènà mxen moz rey. Ale mbli mènà ngòc nguàal con' con moz rey axta mbeth mènà moz rey. ⁷ Co'se' gunèe rey tataa ngòc con'a, anze'f ngocloo tín' rey axta mtel' rey solndad rey par ngua yuth solndad mèn co' mbeth moz rey. Mtec solndad liz mènà no làaz mènà, ne. ⁸ Ngoloa, ndxab mbi' co' nac reya loo tedib cua' moz: Ryete con' ngolo ngòc nab co' nac che'n fandang par selya' mbyòo daa ndxè'. Huenque' mbli mèn co' ngòc convida ne'ngui'thte mèn. Tac inzyalte mènà no indxàalte mènà ngui'th mènà loo fandang na' ndxè'. ⁹ Más huen huàa gu'. Huàa tau' gu' loo rye mèn co' ñèe gu' riid rye ned. No guuz gu' loo mènà yi'th mènà loo fandang na' ndxè'. ¹⁰ Sya, ngro' moz. Ngua thop moz ryete mèn co' mzyál' moz, mèn co' ngòc mèn ndac no mèn co' ngòc mèn ye'rsin', par yi'th mènà fandang che'n mbyòo co' mselya'a. Mbi'thque' mènà axta mzyè le'n nyòo liz mbi', tant thib mèn mbi'th.

¹¹ Sya, ngòo rey le'n nyòo. Xèe mbui' rey loo rye mèn co' mbi'th, mèn co' ngòc convida. Gunèe

rey ndub thib mbi' xi'th rye mènà. Per rey gunèe inocte mbi' xab mbi' co' ndxàal goc mèn co'se' ya mèn thib fandang che'n thib ned myen' co' nselya'.
¹² Ndxab rey loo mbi'a: Amiu, ¿xá mod mblil ngòol trè' no inoctel xabl co' ndxàal ngocl par ngui'thl loo fandang che'n myen' co' nselya', à'? Per más quee lezo' mbi'a xèe mdub mbi'. Ne'ncàbte mbi' loo rey.
¹³ Sya, ndxab mbi' co' ngòc reya loo moz mbi' co' ngue li mandad loo mes: Quedó' gu' ya' mbi' ba' no quedó' gu' nii mbi' ba'. No càa mbi' ba'. Blo' gu' par fuer loo yál'cuau. Tya gón' mbi' no hua le mbi'.
¹⁴ Tataa mod ndli Diox, ne, par ndxòn huax mèn cón che'n Diox par yòo mèn loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn. Per ale ndxe'leque', ndxepete mèn nzo co' mdyal ngòo loo cón che'n Diox. Mèna ngòc mèn co' mcuipe' Diox par ñibe'pe' Diox loo mèna.

Mèn xley' farise mnibdi's cón che'n impuest loo Jesús.

(Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26)

¹⁵ Ngolo mbin mèn xley' farise di's co' ndxab Jesús, mxen mèna ned. Ndyàa mèna. Sya, thidte ngòc mèna. Mdoodi's no mèna xtàa mèna par gab mèna chol di's loo Jesús par bel'que' tataa mod li mèna par gàal di's mèn Jesús no tataa mod li mèna gan par quexù' que' fals mèna Jesús. ¹⁶ Por lult, mtel' mèna ndxep mèn co' nqueltàa loo cón che'n xley' mèna con taandxep mèn co' ngòc thib ned mèn co' ngro' lèe partid herodist loo Jesús par tyoodi's no mèna Jesús. Sya, ndxab mèna loo Jesús:
 —Maistr, nu' non no naneeque' nu' le' U', lìcque, ndyoodi's co' nac di's lìcpe'. No lìcque' nac ned

co' ndlu' U' par yò mèn loo cón che'n Diox. Más de cona, nonque' nu' no naneeque nu' yende chó mport nzo lezo' U' con' co' mbez mèn loo U'. Ne' ne' indla's U' mèn par ñèe U' xal nac mod co' ndxàp mèn. Ne' ne' indla's U' xal ñaa mèn. ¹⁷ Per nalle' gunee U' loo nu' ¿ché' tli huen ta' nu' tmi o quix nu' tmi cón che'n contribución loo mbi' co' nac gobiern co' ndub le'n ciuda Rom o ché' indxáalte quix nu'i? ¿Xáa nee U'?

¹⁸ Per Jesús mden' lezo' no mda' Jesús cuent le' mènna asembli mcua'n mènna mod par gàal di's mènna Jesús par yigaa Jesús loo mènna. Sya, ndxab Jesús loo mènna:

—Aa mèn xley' farise, susque' ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu' loon. ¿Chonon asendli gu' ncua'n gu' mod par gàal di's gu' daa par yigaa daa loo gu', à'? ¹⁹ Blu' gu' thib pes co' nguix gu' cón che'n contribución loon. Neene'.

Sya, ngua xi mènna thib pes par mblu' mèn pesa loo Jesús. ²⁰ Co'se' gunèe Jesús pesa, mnibdi's Jesús loo mènna. Ndxab Jesús:

—¿Chó che'n gunab co' ngue loo pes ndxè' no chó che'n lèe co' ngue loo pes ndxè', à'?

²¹ Mènna mcàb loo Jesús. Ndxab mènna:

—Gunab ba' no lèe ba' nac che'n gobiern co' ñibe' yèe loo na'.

Jesús ndxab loo mènna:

—Aa. Pues, fta' gu' con' co' nac che'npe' gobiern co' ñibe' loo gu' par càa gobiern che'n gobiern. No fta' gu' con' co' nac che'npe' Diox par càa Diox.

²² Co'se' mbìn mènna tataa ndxab Jesús loo mèn, ante mbui' mènna no ante gunaa mènna cón che'n

Jesús. Xexte mxen mènà ned. Ndyàa mènà. Taate mblá' mènà Jesús tya.

Mèn xley' saduce mnibdi's loo Jesús: ¿Ché', licque', ryo xban mèn?

(Mr. 12.18-27; Lc. 20.27-40)

²³ Leque huiza ngua plá mèn co' ngòc mèn xley' saduce loo Jesús co'te' nzo Jesús par la's mèn cón ngue li Jesús. Mènà ngola's no mbez mènà: Pà ryo xban mèn. Yende chó mèn ryo xban. Tataa mod mdub nii mènà par aseli mènà ndxab mènà thìb con' loo Jesús par gàal di's mènà Jesús. Ndxab mènà:

²⁴ —Maistr, Moisés mtan' di's loo nu' chele' thìb mbi' co' mselya' nguth no ne'ndante xa'got mbi' xin' mbi', le' sya, hues mbi' selya' con xa'got viuda par que no xa'gota xin' mbi'. Sya, yòo cuent xin' mbi' nac mbed co' tyan xa'got viuda con hues ndlyo mbi'. ²⁵ Pues làth nu' ngo gaz mbi' co' ngòc hues. Mbi' ndlyoa mselya'. Làth xtau'a, tee yath mbi'. Per mbi' ne'ndante xin' con xa'got co' ngòc sa'l mbi', ¿lé'? Mbyan' xa'gota viud. Ndoole' hues mbi' co' nde nque xís mbi' mcàaya' xa'got viuda.

²⁶ Lomisque', nguth mbi'a. Ngoloa, mbyan' xa'gota viud tedib vez. Ndoole' tedib hues mbi' co' nde nquea tee càaya' xa'gota. Lomisque', nguthguè' mbi'a, ne. Lomisque', ngòca loo taamas myen' axta nguth rye gaz hues myen'a. ²⁷ Ngolo nguth rye gaz hues myen'a, tee yath xa'gota, ne. ²⁸ Nalle' gunee loo nu', co'se' ryo xban rye hues myen' co' ngutha, ¿chó myen' gac sa'lpe' xa'gota por mque no xa'gota rye gaz hues myen', à'?

²⁹ Jesús mcàb loo mènà. Ndxab Jesús:

—Aa, que tont gu'se. Thidtene ncuau lezo' gu', ndee. Nazab ndli gu' xtùuz. No inalide ngue li gu' xtùuz. Tatura' ndli gu' xtùuz tac inda'de gu' cuent co' huenleque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox. Ne' ne' inda' gu' cuent co' nac con' roo no con' xèn co' ndxàp Diox la's nii Diox no la's ya' Diox. ³⁰ Tac co'se' gac huiz co' ryo xban mèn nguth, mèn co' ngòo loo cón che'n Diox, huiza ya ne'berede mèn, selya' mèn tedib vez. Huiza no tiempa gac mèn xal angl che'n Diox. ³¹ Per cón che'n xal ndli gu' xtùuz no xal mbez gu' le' mèn co' nguth ne'ryo xbante, ¿ché' tarte lab gu' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' gunii yub Diox loo mèn póla, cà'? Diox ndxab taandxè':

³² —Daa nac Diox che'n xudgool gu' Abraham, Isaac, no Cob.

Hui' gu' nexa. Yende mod gac Diox Diox che'n mèn co' ndxelo ndxelux co'se' ñeei loo mèn. Por cona, non na' le' Abraham no Isaac no Cob naban co'te' ndyàa xa' tac Diox mbez nac Diox Diox che'n xa'a.

³³ Co'se' ngolo mbìn mèn co' ngureri' tataa ndxab Jesús, ryete mèn ante mbui' no ante gunaa xal ngòc di's co' mblu' Jesús loo mèn.

Mèn xley' saduce mnibdi's loo Jesús cón más ndli precis ndlya's Diox li mèn, co' nac co' mnibe' Diox loo mèn.

(Mr. 12.28-34)

³⁴ Co'se' mbìn mèn xley' farise le' Jesús mbli gan par ya ne'tolode ndoodi's mèn xley' saduce con Jesús, mbere mèn xley' farise, mqueltàa mèn xley' farise tedib vez loo Jesús. ³⁵ Sya, thib mbi' co' ngòc mèn xley' farise co' ngòc maistr co' ndlu' cón

che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn tiempa nzo xi'th mèn. Mbi' mblya's ngàal di's mbi' Jesús par ñee mbi' ñeene' ché' tagaa Jesús loo mbi' con di's co' càb Jesús. Mnibdi's mbi' loo Jesús. Ndxab mbi':

³⁶ —Maistr, ¿chó di's nac di's co' más ntac co' ñibe' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn, à'?

³⁷ Jesús ndxab loo mbi' co' ngòc maistra:

—Di'sa nac di's co' mbez: Fque' lezo' gu' Tad Diox gu' dib nzo yéc gu', no dib nzo lezo' gu', no dib nzo xtùuz gu'. ³⁸ Di'sa nac ner di's co' mtan' Diox loo mèn loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. No nac di'sa di's co' más ntac no co' más ñibe' loo mèn. ³⁹ Le' di's co' nac mbryop di's co' nde nque loo ner di'sa na, lalque' nac xal ner di'sa. No mbez di's ndxè' loo mèn: Fque' lezo' gu' gunèe gu' hues xtàa gu' xalque' co'se' leque gu' ngue lezo' ñee gu' gu'. ⁴⁰ Ryop di's co' taandxè' mbez no co' ndlu' loo mèn, ryop di's ndxè' nac di's co' mnibe' Diox loo Moisés par mbyan' di's ndxè' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Lomisque' nac di's ndxè' con di's co' gunii Diox loo mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox.

Jesús mnibdi's loo mèn xley' farise. Ndxab Jesús: ¿Chó xin nac Crist ndli gu' cuent, à'?

(Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44)

⁴¹ Láth be' nziri' mèn co' nac xley' farise loo Jesús, ⁴² Jesús mnibdi's loo mèn. Ndxab Jesús:

—¿Xá nee gu'? ¿Cón ndli gu' xtùuz cón che'n Crist? ¿Chó xin nac Crist, à'?

Mèna mcàb. Ndxab mèna loo Jesús:

—Crist nac xgan' David co' ngòc rey póla.

⁴³ Sya, ndxab Jesús loo mèna:

—Chele' Crist nac xgan' David, ¿chonon ndxab David por cón che'n Xpii Natú' che'n Diox le' Crist nac yub Tad che'n David, sya? Tac David ndxab:

⁴⁴ Tad Diox ndxab loo Tad daa: Ftub cuaten axtaque' lin le' ryete mèn co' nac mèn ngolo ngola's che'nl gác nado' lool.

⁴⁵ ¿Xá mod ndli gu' cuent nac Crist xgan' David co'se' leque yub David mbez: Tad daa, loo Crist, sya? ¿Máa yob yéc gu', na?

⁴⁶ Yende chó mènà ngác ncàb nec thib di's loo Jesús. No desde huiza par delant nec thib mènà ne'tolode ngli ryes ñibdi's mènà taamas con' loo Jesús.

23

Jesús ngue zib quìi mèn xley' farise. No ngue zib quìi Jesús mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

(Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

¹ Sya, ndxab Jesús loo mèn co' ngureri' loo Jesús no loo myen' xin' mté'th Jesús:

² —Le' maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn nación Israel no mèn xley' farise, anze'f ndli ryop ned mèn ba' cuent le' mènà ngue no zin' co' nac zin' co' ndlu' mèn cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. ³ Cona, ngue niin loo gu': Ftubdi's gu' loo di's co' mbez mèn ba'. No bli gu' co' ñibe' mènà. Per ne'que tee lide gu' xal nac mod co' ndxâp mèn ba'. Tac mènà ñibe' loo mèn li mèn thib con'. No leque mènà indlide con' xal ñibe' mènà li taamas mèn. ⁴ Nde niin tedib con' loo gu': Co'se' ndli mèn ba' tataa, ndli mènà xal co'se' ntecue mèn thib yó' xís xtàa mèn, yó' co' ne'xecte mèn hue' mèn.

No ñibe' yèe mènà loo prob xtàa mèn par hue' mènà yó'. Per mèn ba', nec thib mod no nec tedib mod ne'tyalte mèn no ne' ne' li mèn xtùuz teche mèn nec thib yalnibe' bix co' indubte loo ley co' ngue no mèn loo xtàa mèn co' nac ley co' mnibe' Diox mxo'f Moisés loo mèn nación Israel. ⁵ Asendli mèn ba' ryete con' co' nac mod co' ndxàp mèn ba' par hui' mèn no ñaa mèn loo mèn ba'. Anze'f ndyubla's mèn farise ba', no mèn co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, hue' mèn di's co' nac ndxep di's che'n xti's Diox loo thib le' ye's lechuz mèn no co'te' nac bél'cha' ya' mèn. No anze'f ndyubla's mèn ba' goc mèn ba' xab mèn co' nac lar' co' ndoo flec co' nac xab mèn más nol' no flec más nol' leque co' ndli taamas mèn us. ⁶ Ale ndubla's yèe mèn ba' tyub mèn ba' co'te' más huen par tyu' mèn ba' co'te' ndxàc chol yalhua. No ndubla's yèe mèn ba' tyub mèn ba' co'te' gac gab chol mèn cón che'n mèn ba': Susque' mèn guryath no mèn guryèn nac mèn ba' le'n sinagog. ⁷ No anze'f ndubla's yèe mèn ba' ñii chol mèn Diox loo mèn ba' pál co'te' nzyál' mèn mèn ba' no por fuerz gáp mèn mod ñèe mèn mèn ba' co'se' zyál' mèn mèn ba'. No anze'f ndubla's yèe mèn ba' gab chol mèn: San, Maistr, loo mèn ba' pál co'te' nzyál' mèn ba' chol mèn.

⁸ Per ndxe'leque', part cón che'n gu', ne'ta'de gu' lugar ñee chol mèn Maistr loo gu'. Tac thidte mbi' co' nac merpe' Maistr nzo. Mbi'a nac Crist, co' nee di's, nac yub daa. Le' rye gu' na, ndxàc hues por cón che'n Maistr gu'. ⁹ Ne' ne' gab gu': Pay, loo nec thib mèn co' nziri' loo izlyo'. Tac ante thidte Xud gu' ngue no gu'. Xud gu'a nzo loo bé'. ¹⁰ Ne' ne' ta' gu' lugar ñee chol mèn loo gu' le' gu' nac jef. Tac

angoluxte Crist nac jef che'npe' gu'. ¹¹ Le' gu' co' ndli mandad loo hues xtàa gu' na, gu'a nac más xa' roo no xà' xèn làth xtàa gu'. ¹² Tac gu' co' ndli cuent no ndlu' gu' loo xtàa gu' le' gu' nac más mèn roo no mèn xèn làth xtàa gu', loo gu'a Diox li gac gu' mèn be'the yiloa. Le' gu' co' nac mèn nado' no mèn be'the làth xtàa gu', loo gu'a Diox li par gac gu' mèn roo no mèn xèn làth xtàa gu'.

¹³ Mbere Jesús, ndxab Jesús loo mèn co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no loo mèn xley' farise:

—Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Lomisque' ne, gu', mèn xley' farise. Ay, prob gu' izlyo'. Aa que ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu' loon. Tac gu' nca' no nca' gu' loo mèn par ne'yòode mèn loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn. Ne' ne' tyal gu' no ne' ne' ta' gu' lugar par ñibe'pe' Diox loo gu'. Ne' ne' ndla' gu' yòo mèn co' ndyal yòo loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn.

¹⁴ Ay, prob gu' izlyo', gu' co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Lomisque' gu' ne, mèn xley' farise. Prob gu' izlyo'. Aa que ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu' loon. Ale ndyac gu' con' huen co' ngue li gu'. Tac por thib con' co' iñaade ndyexù' gu' no ndxác che'n gu' liz prob mèn got viud. No par ndli gu' xal mèn co' ne'ñeede no mèn co' inda'de cuent cón li mèn, ale asendli gu' ngol' gu' xley' gu' co'se' mbez gu' Diox. Por con' co' ndli gu'a, más nayi' tín' gac Diox loo gu' par tetìi Diox gu' yiloa.

¹⁵ Tedib vez niin loo gu': Ay, prob gu' izlyo', gu' co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

Lomisque' gu' ne, mèn xley' farise: Ay, prob gu' izlyo'. Aa que ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu' loon. Ale ndyac gu' con' huen nac co' nque li gu'. Gu' nque tee cua'n mèn loo izlyo' no loo níttó' par mbli gu' mse' mènna mod co' ngòp mèn par yila's mènna loo xley' gu' xalque' ndxela's gu' loo xley' gu' par gàc mènna thidte mèn con gu'. No co'se' ngolo mbli gu' gan par gàc mènna thidte mèn con gu' no ngòo mènna loo xley' gu', ndli gu' par ndxác loo mènna chop cua' con' ye'rsin'túb leque loo gu' par thib líte yòo prob mènna le'n ye'rbìil co'te' nac loo quìi no loo bèel.

¹⁶ Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac xal mèn sieu co' ndyoo ner loo mèn. Gu' mbez: Chele' chol mèn càbgòn thib con', lugar de te'th mèn lèe Diox mbez mèn: Por lèe templ ba' lina. Sya, mbez gu': Indlide arid precis li lùu co' ndxab lùu li lùu por mdeth lùu lèe templ ba'. Per ndxe'leque', mbez gu': Chele' mèn gab: Lina o gàca loon por mde'th mèn or co' nacsua' templ ba', sya, mbez gu': Syase, ndlique' precis li gu' con' co' ndxab gu' li gu' loo mèn.

¹⁷ Susque' tont gu'. No susque' nac gu' xal mèn sieu co' nau' loo no co' nau' yéc. ¿Cón ndli gu' cuent nac con' más ntac, à'? ¿Ché' ndli gu' cuent más ntac or o más ntac templ co' ndli ndxác natú' ora, cà'? Yende xàa. Más ntac templ, ¿lé'?

¹⁸ Lomisque', mbez gu' loo mèn, ne: Chele' chol mèn càbgòn li mèn thib con' o gàc thib con' loo mèn, chele' mènna gab: Gàca o lina xalque' nac loo còo' le'n templ ba', le' sya, gu' mbez: Inquinte arid li gu' co' mde'th gu' xal nac loo còo' le'n templ ba'. Lomisque', más mbez gu': Chele' mèn te'th li mèn thib con' o gàc thib con' loo mèn, no te'th mèn por

cón che'n gòn co' mbec mèn loo còo' le'n templ, sya, mbez gu': Syase, por fuerz gàcque' o li gu' con' co' mcàbgòn gu' loo mèn li gu'. ¹⁹ Susque' tont gu'se. No susque' nac gu' xal mèn sieu co' nau' loo nau' yéc. ¿Cón ndli gu' cuent más ntac, à'? ¿Ché' ndli gu' cuent más ntac gòn co' mbec gu' loo mes co' mbez gu' nac loo còo' o ché' ndli gu' cuent más ntac con' co' nzi'f gu' loo còo' leque más natú' nac còo' co' ndli ndxàc natú' con' loo Diox, cà'? Yende xàa. Más ntac loo còo', ¿lé'? ²⁰ Tac mèn co' nde'th di's co' nac cón che'n loo còo', ingue te'thte mènna di's ante co' nac cón che'n loo còo'. Ndxé'leque', mènna ngue te'th di's co' nac lèe ryethe con' co' nzi'f loo còo', ne. ²¹ Le' mèn co' nde'th di's co' nac lèe templ na, ingue te'thte mènna ante lèe templ. Ndxé'leque', ngue te'th mènna di's co' nac lèe Diox tac Diox nzo le'n templ, ne. ²² Lomisque', mèn co' nde'th di's co' nac lèe bé', mènna ngue te'th di's co' nac lèe co'te' nzo Diox. No ngue te'th mèn lèe merpe' Diox.

²³ Lomisque', ndxab Jesús loo mènna:

—Ay, gu' co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no gu' co' nac mèn xley' farise. ¡Prob gu' izlyo'! Susque' ndxàc gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu'. Ale, ngo' gu' si' si' centav loo thib thib pes co' nac che'n con' nayèe co' ntho' gu' co' nac fthyoxtil, no anís, no comin. Per ale ndxe'leque', indlide gu' cas cón che'n di's co' nac di's co' ñibe' loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn, co' nee di's, gàc gu' mèn nali no mèn nambìi loo Diox no gàc gu' mèn co' ndlyat lezo' ñèe xtàa no gàc gu' mèn co', lìcque', ndxàp yalxla's no co', lìcque', ndxela's loo Diox. Lìcque, ndxàalque' ta' gu' diezm loo con' ndli gu' gan co'se' ntho' gu' con'.

Per más ndxàal li gu' par gac gu' mèn nalì no mèn nambìi loo Diox, no gac gu' mèn co' ndlyat lezo' ñèe xtàa, no gac gu' mèn co' ndxela's loo Diox no co' ndxàp yalxla's loo Diox. Per gu' indlide con'a, ¿lé'? ²⁴ Ay, prob gu' izlyo', gu' co' ndyoo ner loo taamas mèn loo cón che'n Diox, gu', co' nee di's, nac xal mèn sieu co' ndyoo ner loo taamas mèn co' nac xal mèn sieu. Loo cón che'n Diox ndli gu' cuent anze'f mèn nambìi nac gu' no mèn nalì nac gu' loo Diox. Per ale ndxe'leque', loo cón che'n Diox nac gu' xal mèn co' nzib thib taz café co'se' ndlyàa thib ngru's chu'th le'n café par gu' gu' café. Per ne'ta'de gu' cuent le' loo cón che'n Diox nac gu' xal mèn co' ngueb thib camell, co' nee di's, nzo le'n taz café co' ngue yu gu'. Per con' co' ndli gu' ba' nee di's ale más ndxòo yéc gu' ndli gu' con' co' intacte arid loo Diox. Ale ndxe'leque', indlide gu' cas no ingüinte gu' arid par li gu' con' co' más ntac loo Diox.

²⁵ Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn no gu' co' nac mèn xley' farise. Susque' ndxác gu' ntembìi gu' ro gu' no ntembìi gu' xti's gu'. Loo cón che'n Diox, ndlu' gu' gu' loo mèn le' gu' nac mèn nambìi no mèn nalì loo Diox. Per le'n lezo' gu' no le'n xtùuz gu' nzo huax con' ye'rsin'túb por mod co' ndxàp gu' tac gu' ndli huan' mèn. No nqueli'th gu' cón che'n taamas mèn. No ndxan lezo' gu' ñèe gu' cón che'n taamas mèn. Cona, ngue niin loo gu': Nac gu' xal plat no taz co' ante ntech mèn par xís. Per par le'na taate nazab ñaa. ²⁶ Aa, mèn xley' farise. Susque' nau' loo nau' yéc gu' loo cón che'n Diox. Más huen blo yéc gu' no blo lezo' gu' par tembìi gu' xtùuz gu' no teche

gu' ryethe mod ye'rsin' co' ndxàp gu' le'n xtùuz gu' no le'n lezo' gu' no mod ye'rsin' co' ndxàp gu' loo mèn. Le' sya, tataa mod se' gu' mod co' ndxàp gu' par, lìcque', gàc gu' mèn nalì no mèn nambii loo Diox xal co'se' tech mèn par le'n taz no plat par nambii gàca.

²⁷ Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley loo mèn no gu' co' nac mèn xley' farise. Susque' ndxác gu' ntembii gu' ro gu' no ntembii gu' xti's gu'. Gu' lalque' nac xal bá' che'n thib mèn nguth, co' ante nabe's natoxcua', co' ante nagus bèeleque' ñaa par xís. Per par ned le'n bá' anze'f nazab ndlya' no anze'f thib zith che'n mèn nguth nzo. ²⁸ Tataaque' nac gu', mèn xley' farise tac gu' ndlu' gu' loo mèn anze'f mèn ndac nac gu'. Tataa ndli gu' par ndxác gu' ntembii gu' ro gu' no ntembii gu' xti's gu' loo mèn par indlu'de gu' ndli gu' chó con' ye'rsin' co' ndli gu' loo mèn.

²⁹ Ay, prob gu' izlyo', gu' co' nac maistr loo mèn, gu' co' ndlu' di's co' nac ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Ay, prob gu' izlyo', mèn xley' farise. Susque' ndxác gu' ntembii gu' ro gu' no ntembii gu' xti's gu'. Tac gu' mbli mandad mtocxua' mèn armit che'n mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, co' nguth póla. No nabe's mtocxua' gu' co'te' ndoo gunab co' nac monument co' nac xin no xnaa che'n mèn co' mbez gu' ngòc mèn ndac. ³⁰ No nabe'ste ntoxcua' gu' yalgutyè'. Mbez gu': Chele' na' ngo ban le'n tiemp co' mban xudgool na', ne'nqueltàa node na' xudgool na' par nguth na' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox con xudgool na', ¿lé? ³¹ Por di's co' mbez gu' no por di's co' ndyoodi's gu', leque gu' ngue go xo'f co' mbli gu' no nda' gu' cuent nac gu'

bin mèn co' mbeth mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox. Cona, ngue niin loo gu': Leque co'te' mdoo nii xud gu' no leque co'te' mdoo ya' xud gu', leque tya tyoo nii gu' no leque tya tyoo ya' gu', ne. ¿Cón más ndlya's gu' ñee gu' loon? ³² Cona, ngue niin loo gu': Ftolo bli gu' con' xal mbli xudgool gu' póla. Ftolo guth gu' taamas mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox. Yiloa nee gu' cón che'n gu' co'se' tub rez Diox cón che'n gu'.

³³ Aa, mèn co' nac xal mbel' co' lèe huid. ¿Xá mod gác gu' lyá' gu' loo yaltii tín' co' gác loo gu' co'se' tetii Diox gu' le'n ye'rbiiil co'te' nzo quii no bèel? ¡Pà lyá' gu'! ³⁴ Por cona, na ngue nii loo gu': Na tel' huax mèn làth gu'. Ndxep mèna gác mèn co' te'th di's co' ndxab Diox loo gu'. Taandxep mèn gác mèn co' ndxác cón che'n Diox. Taandxep mèn gác mèn co' lya's lu' loo gu' cón che'n Diox co' nac con' lìcpe' par ta' gu' cuent cón che'n Diox. Per ale ndxe'leque', guth gu' ndxep mèna. Taandxep mèna que' gu' loo thib cruz. No ta' gu' che'n taandxep mèna le'n sinagog gu'. No tyoo nque gu' xís taandxep mèna le'n thib yèez no le'n tedib yèez axtaque' li gu' con' ndlya's gu' con mèna. ³⁵ Por cona, con' ye'rsin' co' nde teele' ndli gu' con rye mèn co' tel'en loo gu' li par yan' cón che'n gu' loo Diox por cón che'n rye mèn co' ngòc mèn ndac co' mbethxù' xudgool gu' póla no co' mbethxù' gu' le'n tiemp ndxè'. Tac anon co'se' mbethxù' thib mbi' co' ngòc xudgool gu' Abel co' ngòc thib mbi' nambii no thib mbi' nali loo Diox, mtlo mbethxù' xudgool gu' taamas mèn desde huiza no axta tiemp co'se' mbethxù' xudgool gu' Zacari, xgan' Berequi, co' mbeth xudgool gu' le'n templ co'te' ndoo mes co'te'

mbec mèn gòn o ofrend loo Diox. ³⁶ Lìcque' nac di's co' ngue niin loo gu' ndxè': Dol no yalnquexù' co' ngòc cón che'n rye mèn co' mbethxù' prob mèna yizi'f no yiga's loo gu' co' naban tiemp ndxè' par tetii tín' Diox gu' axta plóthe yilóa.

*Jesús mbín' por cón che'n mèn ciuda Jerusalén.
(Lc. 13.34-35)*

³⁷ Ay, prob gu' izlyo', mèn ciuda Jerusalén, gu' co' mbeth mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, gu' co' mbuaa'd quèe mèn co' mtel' Diox co' mbi'th lo yalbàn loo gu'. Anze'f mblyazen nqueltàan gu' loon xal ndli nguiiddol colec con nguiid yèn' co'se' ngue's nguiiddol colec nguiid yèn' xan' xíl' nguiiddol colec. Per gu' ne'ndalte thidtene no ne'nda'de gu' lugar par ngàca tataa loo gu'. ³⁸ Per nalle' hui' gu' nexa. Nase thidtene mblá'ya' Diox gu' liz gu' no làaz gu'. Nee gu' cón che'n gu' nalle'. ³⁹ Tac daa ngue nii loo gu': Gu' ya ne'berede hui' loon le'n tiemp ndxè'. Gu' bereque' hui' loon per axta co'se' gàc tiemp co'se' ñeepe' gu' no co'se' gab gu' loo Diox: Anze'f mbi' huen no anze'f mbi' ndac nac mbi' co' nde ba' tedib vez, Tad Diox. U' mtel' mbi'. Nde mbi'. Axta syare', hui' gu' loon tedib vez.

24

Jesús mda' cuent le' mèn sil templ no yende cón tan' mèn co' nac cón che'n templ.

(Mr. 13.1-2; Lc. 21.5-6)

¹ Ngolo mdoodi's Jesús rye di'sa loo mèn ciuda Jerusalén, ngro' Jesús le'n templ. Le'pe' tyen Jesús ned bii Jesús, mbii gax myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Látha, nzi tee yot myen'. Xèe ngüi' myen'

loo templ. Mbez myen' loo Jesús: Tad, susque' nabe's ñaa templ ndxè' no susque' naroo templ ndxè', cara. ² Per ale le'le' mcàb Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—¿Ché' nzi tee yot gu', ngüi' gu' loo templ ndxè' no ndli gu' xtùuz cón che'n templ ndxè', ne, cà'? Per hui' gu' nexa. Lìcque' nac di's co' nde niin loo gu' ndxè': Desde nalle' par delant, nde zin' gaxle' le' mèn sil templ ndxè'. No ya ne' hui' de gu' nec thìb quèe loo ftoo ndxè'. Thidtene telux mèn templ ndxè'.

Jesús ngue ta' cuent cón che'n con' co' tlo gac ndoore' lith no izlyo'.

(Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24; 17.22-24)

³ Ngoloa, mxen Jesús ned. Nda no Jesús myen' xin' mté'th Jesús loo thìb yii co' lèe yii che'n yaa oliv. Co'se' ñee myen' ndub Jesús tya, mbii gax myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Xexte ndxab myen' loo Jesús:

—Tad, nu' ndlya's ñee U' loo nu' ¿pól gac co' nee U' loo nu' gozea cón che'n templ ba' no chó señ yú' loo mèn co'se' gac huiz co'se' bere U', yi'th U' loo izlyo' ndxè' tedib vez no co'se' gac huiz lyux no lith no izlyo', à'?

⁴ Sya, ndxab Jesús loo myen':

—Chó Diox chó nee gu'. Ne'ta' de gu' lugar quedìi chol mèn gu' cón che'n con' niin loo gu' nalle', ndee gu'. ⁵ Tac anze'f huax mèn nare' gáal loo izlyo' no que tee te'th mènna cón che'n lèen. No gab mèn no que tee te'th mènna loo mèn: Daa nac Crist. Le' sya, tataa mod anze'f huax mèn quedìi mènna. ⁶ Huiza gòn gu' tyoodi's mèn cón che'n xó'. No tyoodi's mèn

cón che'n con' ryes co' ndxàc cón che'n xó'. Per nalle' niin loo gu': Thidtene ne'zyebte gu' co'se' gàc huiz no tiemp co'se' gòn gu' di's co' tataa ta' mèn cuent loo gu'. Tac naquinque' tataa gàca. Per mastale' tataaque' gàca le'n huiza, tarte gàc tiemp co'se' lyux no lith no izlyo'. ⁷ Sya, gàc huiz tel' mèn che'n thib naciòn solndad che'n mèn naciòn par yoo mènna con mèn co' nac tedib naciòn. Lomisque' ne, li mèn thib naciòn xó' con mèn co' nac tedib naciòn. Huiza o tiempa, por derech, lyàa huin loo izlyo'. Lyàa yilíiz. Huin xòo huax lugar loo izlyo', ne. ⁸ Per pente tlo gàc rye con'a par ten' mèn no ta' mèn cuent le' mèn tolo tyacti par delant co' nac más con' tín' co' nde nque co' gàc loo co' ngue niin loo gu' ndxè'.

⁹ Láth ndxàc rye con'a le'n tiempa, mèn tyenxù' gu' no ta' mèn gu' loo xtàa mèn par li no mèn gu' chol con' ye'rsin' xal ndlya's mènna axta guth mènna gu'. Tiempa, mèn dib athu loo izlyo' yòo xyàn lezo' ñèe mènna gu' ante por cón chenen no maste. ¹⁰ Le'n huiza no le'n tiempa, anze'f thib mèn ryo xà' loo cón chenen. Ya ne'tolode yila's mènna loon. Le' sya, leque mèn co' ngro xà' loo cón chenen, leque mènna ta'xù' mèn co' ndxela's loon loo mèn co' nac mèn ye'rsin'. ¹¹ Le'n huiza anze'f huax mèn gutyè' ryo xo'f loo mèn. Ta' mènna cuent no te'th mènna loo chol mèn le' mènna ngro' tee par tyoodi's mènna cón che'n Diox loo mèn. Tataa mod anze'f huax mèn quedì mènna, ne. ¹² Láth ndxàc con'a, anze'f huax con' ye'rsin' gàc loo mèn. Anze'f huax mèn ya ne'que'de lezo' mèn ñèe mèn xtàa mèn. Ndxè'leque', yòo xyàn lezo' mèn ñèe mèn xtàa mèn. ¹³ Per mèn co' thidtene mbli nèe lezo' no mbli nèe yéc par tolo

queltàa mènna loo cón chenen axta gath mènna, mènna mblyá'que' loo con' ryes. ¹⁴ Le' cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mènna, yath yèn no co mèn yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo' par de que ryete mèn naciona gòn cón che'n di's ndac no ta' mènna cuent cón che'n di's ndaca. Yiloa, syase lyux no lith no izlyo'.

¹⁵ Gu' co' ndlab ye's, bìn gu' di's co' ngue niin loo gu' ndxè' no fta' gu' cuent cón nee di's ndxè' no ften' gu' cón nee di's ndxè'. Mbi' co' ngro' lèe Daniel co' mde'th di's co' ndxab Diox, Daniel mque' ye's loo libr co' nac xti's Diox cón che'n thib mbi' zab thib mbi' cap. Mbi'a aseli teza' mbi' cón che'n chol con' co' nac cón che'n Diox. Co'se' ñèe gu' ndxàc con' ndxè' le'n templ che'n Diox, non gu' no nanee gu' ndxàcla xal mque' Daniel ye's. ¹⁶ Sya, huen gàca loo mèn chele' mèn co' nzo le'n yèezya' co' nac làaz mèn jude xyon' par co'te' ndub yii par ne'gàcte yaltii co' gàcque' loo gu', gu' co' nac mèn nación Israel. ¹⁷ Huen gàc loo mèn co' nzi yéc zote liz mèn chele' mènna, texal bilàa mènna yéc zotea, sangxyon' mèn no yende chó mport nzo lezo' mèn rye che'n mèn co' ndxàp mèn le'n nyòo par ne'yigaade mènna loo yaltii co' gàcque' loo gu', mèn nación Israel. ¹⁸ Lomisque' ne, mèn co' ngue zin' huan huiza, huen gàca loo mènna chele' mènna ne'ye'thte liz mèn huiza par co' mèn rye che'n mèn co' ndxàp mèn par ne'yigaade mènna loo yaltii co' gàcque' loo gu', mèn nación Israel. ¹⁹ Ay, prob rye mèngot izlyo', mèngot co' nzi nac xin' huiza. No ay, prob rye mèngot izlyo', mèngot co' nzi xèn' xin' huiza por cón che'n yaltii co' gàc loo gu', mèn nación Israel. ²⁰ Gurez gu'

Diox no bna'b gu' loo Diox le' tiemp co' xyon' mèn loo con' ryes no loo yaltii co' gac huiza par ne'gacte tiempa tiemp xil' no ne' ne' gac huiz co' xyon' mèn huiz descans. ²¹ Tac co'se' gac ryethe con'a, huiza anze'f thib yaltii tin' gac le'n huiza loo mèn naciòn Israel. Yaltii co' gac loo mènna tarte gac dib lal mblec Diox izlyo' no mxèn' Diox izlyo'. No yiloo, thidtene ya ne'berede yaltii tin'a gac yaltii tin'a tedib vez xal gac yaltii tin'a huiza loo mèn naciòn Israel. ²² No chele' Diox ne'tedópte huiz tiempa, yende mod lyá' nec thib mèn. Per ndxe'leque', Diox tedóp huiz tiempa por nque' lezo' Diox ñee Diox mèn, mèn co' Diox mcai, mèn co' Diox mblo xà' par ngòo mènna loo cón che'n Diox.

²³ Le' sya, chele' chol mèn ñee loo gu': Hui' gu' nexa. Trè' nzo Crist; o chele' mèn ñee loo gu': Tua' nzo Crist, ne'yila'ste gu'i, ndee gu'. ²⁴ Tac co'se' gac huiza, anze'f huax mèn gutyè' ryo' no ryo xo'f mènna loo mèn. Nee mènna loo mèn le' mènna nac Crist. No ñee mènna loo mèn le' mènna nde'th di's co' gunii Diox. No li mènna huax yalguyze' roo no yalguzye' xèn co' nac señ co' hui' mèn no co' ñaa mèn. Per ryethe con' co' ñee mènna no co' li mènna nac yalgutyè'túb. No axta quedii mènna mèn co' ndxela's chele' mènna gac li mènna gan quedii mènna mèn. ²⁵ Hui' gu' nexa. Fte' lezo' gu' le' daa guniile' con' ndxè' loo gu' ndoore' gaca loo gu', ndee gu'. ²⁶ Cona, beren, ngue niina loo gu': Chele' mènna ñee loo gu': Hui' gu' nexa. Crist nzo co'te' nagán, ne'yade gu' tya. No chele' mènna ñee loo gu': Hui' gu' nexa. Crist nzo le'n quart ndxè', ne'yila'ste gu' con' co' ñee mènna loo gu'. ²⁷ Tac co'se' gac huiz co' galen, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xal ndxáal

chol mèn, setilte gàca xal co'se' ndlyàa bèel gundi co'se' ndxú' izlyo' par ned ndlyen huiz no par ned mbix huiz. ²⁸ Cón che'n mèn gutyè' co' ngue tan cuent loo gu' nalle' nac xal co'te' nax thib má' ya's co'te' ndlyàa ngool loo má' ya's par hua ngool bél' má' ya'sa.

Jesús ngue ta' cuent cón gac co'se' yi'th Jesús.

(Mr. 13.24-37; Lc. 21.25-33; 17.26-30, 34-36)

²⁹ Co'se' yilo riid rye huiz co' gac rye yalnaxia loo mèn, tlo cuau loo huiz. Ne'tenìide huiz loo izlyo'. Lomisque' ne, ne'tenìide mbe' loo izlyo'. Le' mbyáaz co' nzi'f loo bé' na, tlo huin loo bé' axta tlo gáb che mbyáaz loo bé'. No ryethe con' co' nac con' roo no con' xèn loo bé' tlo huin no xi'th loo bé'. ³⁰ Yiloa, axta syare' hui' gu' no yú' thib señ co' gac cón chenen, daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo'. Le' mèn co' naban dib athu loo izlyo' na, mènà gón' co'se' hui' mènà loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo'. Con'a gac loo mèn co'se' galen le'n xcuau co'se' gápen rye loothe con' roo no con' xèn la's niin no la's yan. No hui' mènà co'se' gac con' roo con' xèn loon. ³¹ Nibe'en loo angl huiza par cabii cuez angl trompet par thop angl rye mèn co' naban dyap lad loo izlyo', co' nee di's, nac thib lad ro izlyo' axta tedib lad ro izlyo'.

³² Bli gu' xtùuz cón che'n thib di's co' nde niin loo gu' co' ndlu' cón che'n yaa ngudyuug: Hui' gu' nexa. Co'se' ngolole' ngòb laa loo yaa ngudyuug no nde xiisle' laa yen' loo yaa ngudyuug, gu' nonque' no nda'que' gu' cuent nde zin' gaxle' tiemp co' nac tiemp béé co'se' más ndxàc ney' loo izlyo'.

³³ Lomisque' nac con' co' ngue niin loo gu': Co'se' ñèe gu' ndxàc ryete con'a, gu' nonque' no naneque' gu' nde zin' gaxle' tiemp co' lyux izlyo' no lith no izlyo'. Setilte gàc con'a xal thib mbi' co' ndoo ro ryo' liz mbi' par yòo mbi' liz mbi'. ³⁴ Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Ryete con'a gàcque' ndoore' lyux mèn nación Israel. ³⁵ Ryethe con' co' nac cón che'n bé' no ryethe co' nac cón che'n izlyo', le'i lyuxque' no lith noi. Ya ne'tolode cue ryethe con'a. Per di's co' ngue niin loo gu' ndxè', di's ndxè' tyaaque', no gàcque', no tyubque' di's cón che'n di's co' ngue niin loo gu' ndxè'.

³⁶ Per co'se' gàc huiza no co'se' gàcpe' hora, yende chó mèn izlyo' non chó huiz gàca no coyor gàca. Ne' ne' yub angl co' nzo loo bé', ne' ne' yub daa co' nac xgan'pe' Diox, nanee coyor gàc con'a. Angoluxte Diox co' nac xuden nanee coyor gàc con'a.

³⁷ Gàcque' con'a xalque' ngòca co'se' ngulàa yuuloo tiemp co'se' ngo ban thib mbi' co' ngro' lèe Noé. Tataa gàca co'se' galen, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn. ³⁸ Le'n tiemp co' ngo ban Noea no ndoore' lyàa yuuloo co' ngulàa, le'n tiempa mèn alithe ndxuhua no alithe ndxu mèn loo izlyo'. Ngure selya' mèn. Nda' mèn rsap mèn par nselya' rsap mèn le'n rye tiempa axta ngòo Noé le'n yòoyaa. ³⁹ No axta ne' ne' inon mèn no ne' ne' inda' mèn cuent le' yuuloo lyàaque'. Ante co'se' mbyà'x xniì lezo' mèn le' yuuloo mtlolè' ndoo làa. Axta syare', ne' ne' ñee mèn cón li mèn. Ale mbeth yuuloo rye mèn. ⁴⁰ Le'pe' co'se' gàc huiz co' galena na, chop xa'bi' que zin' loo rsin' xa' huan. Thib xa' li Diox par yáp xa' loo bé'. Le' tedib xa' na,

taate yan'. ⁴¹ Lomisque' ne, co'se' gac huiza, chop xa'got cue yu' loo yeas. Thib xa', chaa, li Diox yáp xa' loo bé'. Le' tedib xa' na, taate yan'.

⁴² Nalas gure gu' no gunee gu' xal nziri' gu' loo cón che'n Diox co' ndxela's gu'. Tac gu ne'ñeede no inonte gu', ne, coyor yi'th Tad Diox gu'. ⁴³ Hui' gu' nexa, ey. Nde niin thib con' loo gu': Chele' thib mbi' co' nac gundan che'n thib yòo nanee coyor yál' lyàa huan' par li huan' huan' liz mbi', mbi' ne'gàtte. Ndxè'leque', tyub naa mbi'. No tataa mod ne'la'de mbi' yòo huan' liz mbi' par li huan' huan' che'n mbi' liz mbi'. ⁴⁴ Cona, ngue niin loo gu': Nalas gure gu' no gunee gu' xal nziri' gu'. No bli nab gu' gu' loo cón che'n Diox. Tac thib huiz co'se' ingue lide gu' xtùuz cón che'n Diox pól galen, chaa, ñee gu' no ta' gu' cuent le' daa ndale' loo mbii loo bé' loo gu', daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn.

Jesús ngue ta' cuent loo mèn cón che'n chop moz: Thib moz altant mdo loo zin'. Le' tedib moz na, ngòc moz za'f, moz ye'rsin'.

(Lc. 12.41-48)

⁴⁵ Nde niin tedib di's loo gu', ne: Cón che'n con' co' gac loo mèn co'se' galen loo izlyo' ndxè' tedib vez nac xal ndxàc loo moz co' ngue no thib patrón. ⁴⁶ Huen nda moz co' mtan' no patrón liz patrón chele' moz huenque' ngue li zin' co' ndxàalque' li moz co'se' zin patrón liz patrón. ⁴⁷ Lìcpe' ba'i, na nii loo gu': Le' patrón ñibe' loo moz par gac moz thib mandador par tyoo naa moz loo zin' no quenap moz ryethe con' co' ndxàp patrón liz patrón. ⁴⁸ Per chele' moza nac thib moz ye'rsin' no gab moz le'n

lezo' moz: Aa'a. Patrón daa lyen'. Ne'ye'thgàade patrón daa. ⁴⁹ Le' sya, por ne'ye'thgàade patrón moz, tlo moza, tetii moza xtàa moz. No que tee no moz mênguy. Que tee yuhua moz. Que tee yu moz con mênguya. ⁵⁰ Le' sya, láth tataa ngue tee moz, chàa, mzin patrón moz thib huiz co' indlide moz xtùuz le' patrón zin no zin patrón thib hor co' indlide moz xtùuz zin patrón no co' inonte moz. ⁵¹ ¿Xá nee gu'? ¿Cón li patrón con moza, sya? Tetii patrón moza axta plóthe no co' patrón moza loo rsin' patrón, ¿lé'? Por cona, thib lite tel' patrón moz par bii moz ye'rbii co'te' ndxetoo bèel no ndxetoo quii par yòo no moz mèn co' ntembii ro no co' ntembii xti's tya.

25

Jesús ngue ta' cuent loo mèn cón che'n si' myen'got yèn' no thib mbyòo co' selya'.

¹ Cón che'n xá mod altant ndxàal cue mèn loo mod co' ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn, mènà nac xal si' myen'got yèn' co' nde tan cuent loo gu' ndxè'. Ngòc thib con' loo rye si' myen'gota. Ngro' myen'. No mbe' myen' candil aceit myen' par ngua myen' liz thib mbyòo par lyath no myen' mbyòo co' mselya' liz mbyòo. ² Ga'y myen'gota ngòc lijer. Le' taaga'y myen'gota na, ale msyen. ³ Co'se' ngro' myen'got co' msyena, ne'nghue'de myen'got aceit par sè myen'gota candil myen'gota co'se' nquin myen'a aceit. ⁴ Le' taaga'y myen'got co' ngòc lijera na, mte'que' lezo' myen' mbe' myen' bote che'n aceit par tolo sè myen' candil myen' co'se' gáal hor naquin myen' candil myen'. ⁵ Nde

nxon', mbyòo co' mselya'a mblyen'. Ne'nzin'gàade mbyòo liz mbyòo yál'a. Le' myen'gota na, láth nzi bed myen' yál'a par zin mbyòo co' mselya'a, ale mxen mcal' myen'. Taate mblá' myen' candil myen' con xnii. Ne'ntu'de myen' candil myen'.⁶ Per casque' co'se' nde yál' gulal yál' cabii ngrozèe thib mèn co' mbez: Ndye'thle' mbyòo co' mselya'a, ey. Gro' gu' par ya càa ned gu' mbyòo. ⁷ Sya, ngo che ryete myen'gota. No mbli nab myen' candil myen'. ⁸ Per ga'y myen'got co' ngòc myen'got nasana ndxab loo taaga'y myen'got co' ngòc más lijera: Cara, techè gu' chu'th aceit gu' loo nu' par co nu' aceit candil nu'. Tac candil nu' ngue yu'le' xnii. ⁹ Le' sya, ga'y myen'got co' ngòc lijera mcàb loo taaga'ya myen'got co' ngòc myen'got nasana. Ndxab myen'gota: Ne'techède nu' aceit nu' loo gu', cara, tac yiloa ne'gàalta par nu' no ne'gàalta par gu', ne. Más huen huàa gu' co'te' ntho' mèn aceit. Fxi' gu' aceit co' nquin gu' tya. ¹⁰ Per láth nda ti' myen'got co' msyena aceit myen', mzin mbyòo co' mselya'a. Le' taaga'y myen'got co' ngòc lijera na, altantleque' nziri' myen' tac mbli nabque' myen' candil myen'. Sangngòo no myen' mbyòo le'n nyòo loo yalhua co' ndxàc por mselya' mbyòo. Sya, mbli mbyòo mandad mbyau' ro ryo'. ¹¹ Ngoloa, mzin taaga'y myen'got co' ngòc myen'got nasana. Ndxab myen' loo mbyòo co' mselya'a: Tad, fxal' U' puert par yòo nu'. ¹² Mbyòo mcàb loo myen'a. Ndxab mbyòo: Lìcpe' ba'i, daa indlibede gu'.

¹³ Ngoloa, sya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Nalas gure gu', ey. Leque gu' ñee xal nziri' gu'

loo cón che'n Diox. Gòc gu' xal mèn co' nzi naa tac gu' inonte. Ne' ne' inda' gu' cuent chó huiz galen no coyor galen, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xal ndxáal chol mèn loo izlyo'.

Jesús ntetac di's cón che'n thìb loo tmi co' lèe talent loo mèn.

¹⁴ Nde niin tedib con' loo gu', ne: Cón che'n mèn co' ndyubdi's ndac no cón che'n mèn co' indyubdi's ndacte co'se' ñibe'pe' Diox loo mèn, mènà nac xal moz con thìb mbi' co' nac patrón. Pues co'se' nda ro' mbi' liz mbi' no làaz mbi' par ya mbi' tedib nación co' nziri' tith, co'se' yamerle' ryo' mbi', ngurez mbi' moz mbi' par càaya' moz mbi' tmi par li moz zin' con tmi co' tan' no mbi' moz.

¹⁵ Loo thìb moz mbi' mda' mbi' casque' ga'y mil pes. Le' loo tedib moz mbi' na, mda' mbi' casque' chop mil pes. Le' loo tedib moz na, mda' mbi' casque' thìb mil pes. Ngolo mtan' no mbi' moz tmi, xalque' nda' mbi' cuent no ñee mbi' xal ndli moz zin' no xal nzo moz, mxen mbi' ned. Nda mbi' tedib nación. ¹⁶ Le' sya, moz co' mbyan' no ga'y mil pes, mtlo moz, mbli moz zin' con ga'y mil pesa. Ale mbli moza gan taaga'y mil pes. ¹⁷ Lomisque' ne, loo tedib moz co' mtan' no mbi' taachop mil pes, moza, ne, mbli gan taachop mil pes loo chop mil pes co' mtan' no mbi' moz. ¹⁸ Per loo moz co' mtan' no mbi' thìb mil pesa, moza quej quej mblosua' thìb mil pes che'n mbi' le'n thìb ye'r co' mden' moz loo yòo.

¹⁹ Pues ngolo nguri'th huax tiemp. Yende mbi' co' nac patrón moza. Per mzin thìb huiz mzin mbi' loo moz tedib vez. Sya, mbli mbi' cuent con moz mbi' par ñee mbi' ñeene' plá pes mbli thìb thìb moz

gan loo tmi co' mtan' no mbi' moz. ²⁰ Mzin ner moz co' mbyan' no ga'y mil pes loo mbi'. Ndxab moz loo mbi': Tad, aa U' ga'y mil pes co' mtan' no U' daa thib cua'a co'se' mdee U'a. No aa U' taaga'y mil pes co' mblin gan con ga'y mil pes co' mda' U' loon, ne. ²¹ Ndxab mbi' loo moz: Huen zyax. Huenque' mblil, ey. Lùu nac thib moz ndac. Anze'f altant mdool loo zin' co' mblil. Pues ya que altantleque' mdool loo zin' co' mblil con ndxepte tmi co' mtan'en lool, tan lugar ñibe'l loo huax con'. Que de par yòo nol daa no tyac lezo'l con daa. ²² Ngoloa, mzin moz co' mtan' no mbi' taachop mil pes loo mbi'. Ndxab moza loo mbi': Tad, aa U' chop mil pes U' ndxè'. No aa U' taachop mil pes co' mblin gan loo chop mil pes co' mtan' no U' daa. ²³ Mbi' ndxab loo moz: Huen zyax. Huenque' mblil, ey. Lùu nac thib moz ndac. No anze'f altant mdool loo zin' co' mblil. Pues ya que altantleque' mdool loo zin' co' mblil con ndxepte tmi co' mtan'en lool, tan lugar ñibe'l loo huax con'. Que de par yòo nol daa no tyac lezo'l con daa. ²⁴ Per co'se' mzin moz co' mtan' no mbi' thib mil pes, moza ndxab loo mbi': Tad, daa nanee le' U' nac thib patrón nala's no nac U' thib patrón nayi'. No nthop U' cosech co'te' ingode U' bin. No ndláp U' co'te' tarte co U' nec thib quèe bin. ²⁵ Por cona, mzyeb daa ñèn U'. Ale ngua teyòoen tmi U'. Aa U' tmi U' ndxè'. ²⁶ Mbi' mcàb loo moza. Ndxab mbi': Aa, moz ye'rsin', moz za'f. Chele' lùu nda' cuent no naneel le' daa nthop cosech co'te' ingoden bin no ndlápén co'te' tarte gon nec thib quèe bin, ²⁷ chele' lùu nanee tataa nac daa, más quee lezo'l nga la'l tmi daa loo banc. Le' sya, co'se' beren galen, nga lo'en tmi daa loo banc

nazal' xin' tmi daa co' mbli tmi daa gan. ²⁸ Sya, ndxab mbi' loo taamas moz co' nzi tya: Fteche gu' thib mil pes co' ngue no moz ba'. Fta' gu'i càa moz co' ngue no si' mil pes. ²⁹ Mèn co' ngue no ndxep tmi no huen ndli mènà zin' con tmii par tataa mod li mènà gan más tmi, mènà que no más tmi. Per mèn co' ngue no ndxepte tmi no ihuente ndli mènà zin' con tmia, mènà tuhuan tmi co' mque no mènà. No yiloa yan' mènà nague's nii mènà no nague's ya' mènà.

Cona nee di's, mèn co huen huen nxo'f zin' cón che'n zin' co' mxo'f zin' Diox loo mèn xalque' mbli Diox par ndxác mènà, mènà nzi tee ndacque' loo cón che'n Diox. Per mèn co' inxo'f zin' ndacte loo cón che'n Diox, xal ndlyath no Diox mèn par li mènà zin' co' mxo'f zin' Diox loo mènà, Diox li par ne'gácte mènà xo'f zin' ndac mènà cón che'n Diox thidtene. No yiloa tetii Diox mènà axta plóthe.

³⁰ Le' mbi' co' nac patrona na, tolo ndxab loo moz: Fxen gu' moz co' yende chó juis ba'. Be' gu' moz za'f ba'. Càa moz ba'. Blo' gu' par fuer. Huàa tyee gu' moz ba' thib lad loon co'te' nacuaui thidtene co'te' gón moz no co'te' hua le moz thidtene tac axta arid nè ten' moz gác yaltii loo moz tya.

Tolo ndxab Jesús: Tataaque' gàca loo gu', ne, co'se' galen loo izlyo' ndxè' tedib vez.

Jesús tub rez cón che'n mèn ryethe nación co'se' gác huiza.

³¹ Sya, ndxab Jesús:

—Co'se' galen loo izlyo' ndxè' tedib vez, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn,

par gal ñibe'en loo mèn, galen làth thib baan angl. Yiloa tu'ben par ñibe'en loo ryethe con' par xyo'f lèe xyo'f xti's daa no gac con' roo no con' xèn loon thidtene. ³² Huiza hidte queltàan mèn co' nac mèn rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo' loon par co' xà'en thib ned mèn loo tedib ned mèn xal ndli pastor co'se' ngo' xà' pastor mbacxil' làth chiv. ³³ Huiza cuequen mèn co' nac xal mbacxil' loon cuaten co' nac ladli. Le' mèn co' nac xal chiv loon na, cuequen mènna cuaten co' nac lad rebes. ³⁴ Sya gaben, daa co' nac rey tiempa, loo mèn co' nziri' cuaten co' nac ladli: Que de gu' loon, ey, gu' co' mblolé' Diox xuden cuent nac gu' mèn ndac no cón che'n gu' Diox gunii di's ndac. Gu' tlo ñibe' no Diox loo cón che'n Diox co' mbli nab Diox par ñibe' no gu' Diox. Ndoore' cobe' Diox no toxcua' Diox loo izlyo', Diox mnibe' lezo' no mdoo lezo' Diox ñibe' no gu' Diox loo ryethe con' yiloa. ³⁵ Tataa mnibe' Diox loo lezo' Diox li Diox tac co'se' mque tee lan'en, mda' gu' thib le' rol luan nduhuan. Co'se' mque tee yec lezon, mda' gu' chu'th nít gun. Co'se' mque tee'en xal mèn tith làaz gu' no loo gu', gu' mda' liz gu' nguleden. ³⁶ Co'se' mque tee'en ngox mdyal xaben, gu' mda' xaben par mdoquen. Co'se' mxac lenen, gu' mbi'th too naa daa co'te' naxen. Co'se' mque'en lezi'f, mbi'th toodi's no gu' daa ro lezi'f. ³⁷ Huiza ñee mèn co' daa mdyal no co' daa mda' lugar par ngòo mèn loo cón chenen: Tad, ¿pól gunèe nu' U' le' U' mque tee lan' no mda' nu' thib le' rol yèth par nduhua U', à'? No ¿pól gunèe nu' U' le' U' mque tee yec lezo' no mda' nu' chu'th nít ngu' U', à'? ³⁸ ¿Pól gunèe nu' U', mque tee U' xal mèn tith no mda' nu' liz nu' nguled U', à'? ¿Pól gunèe nu' mque

tee U' ngox mdyal tab U' no mda' nu' xab U', ne, à'?
³⁹ No ¿pól gunèe nu' U' mxac len U' no pól gunèe
 nu' U' mque U' lezi'f no ngua toodi's no nu' U' ro
 lezi'f, à'? ⁴⁰ Le' sya, daa co' nac rey tiempa, daa càb
 loo mèna: Licpe ba'i, gu' ne'nglide rye con'a loon.
 Per chele' gu' mbli rye con'a loo chol mèn co' ndxàc
 hues xtàan por ndxela's mèna loon, daa ngo cuent
 loope'en mbli gu' rye con'a.

⁴¹ Sya, daa co' nac rey tiempa, daa càb loo mèn
 co' cue cuaten lad rebes: Biiche gu' loon, gu' co'
 nac mènèe too ze too yál'. Gu' lyàa loo quì
 co'te' ne'yu'de bèel no quì co'te' ngòc nab par
 lyàa Mebizya no meexù' co' nac che'npe' Mebizya.
⁴² Tac co'se' mblyan' daa, ne'nda'de gu' thib le' rol
 yèth nghuan. Co'se' mque tee yec lezon, ne'nda'de
 gu' ne' chu'th nít ngun. ⁴³ Ngòc daa xal mèn tith
 loo gu'. No ne'nda'de gu' liz gu' par mbeden. Ngòc
 falt xaben loon. Gu' ne'nglatte lezo' ngnèe gu' daa.
 Ne'nda'de gu' thib ned xab gu' par ngoquen. Mxac
 lenen. Ne'ngui'th too naade gu' daa. Mque'en
 lezi'f. Ne'ngui'thte gu' par ngtoodi's no gu' daa ro
 lezi'f. ⁴⁴ Le' sya, mèna ñee loon, daa co' nac rey
 tiempa: Tad, ¿pól gunèe nu' le' U' mque tee lan', no
 mque tee yec lezo' U', no ngòc U' xal mèn tith, no
 mque tee U' yende xab U', no mxac len U', no mque'
 U' lezi'f no ne'nglyath node nu' U', à'? ⁴⁵ Le' sya,
 daa co' nac rey tiempa, daa càb loo mèna. Gaben:
 Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Chele' gu' ne'nglide
 chol con' co' nac co' ngue niin loo gu' ndxè' loo
 mèn prob co' ndxàc hues daa no co' ndxàc xtàa
 daa, daa ngo cuent ne'nglide gu' con'a loon. ⁴⁶ Mèn
 ye'rsin'a yòo co'te' tyactii mèna thidtene. Le' mèn

co' daa mdyal no co' daa mda' lugar yòo mènà loo cón chenen na, mènà yòo ban no daa thidtene.

26

Mèn ngue toxcuà' no ngue go be' mèn no ngue li mèn xtùuz xá mod tyenxù' mèn Jesús.

(Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

¹ Co'se' ngolo mdoodi's Jesús rye di'sa loo mèn co' nziri' loo Jesús, Jesús ndxab loo myen' xin' mté'th Jesús:

² —Gu' neequè' no nonque' gu' taachopte huiz no maste ndxàc falt gàc lni pasc. Le'n huiz lnia tyenxù' mèn daa, daa co' mbal yáal loo izlyo' xal ndxáal chol mèn, par que' mènà daa loo thib cruz.

³ Le' sya, mèn co' nac jef co' más mnibe' loo nguley', no mèn co' na maistr co' ndlu' ón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no mèngool co' ñibe', no mèn co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, loo mèn nación Israel, rye mènà thidte mqueltàa loo lue' che'n palas co' nac liz Caifás co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' tiempa. ⁴ Liz mbi' co' lèe Caifasa, tya mdoodi's rye mènà no mblo xnee mènà xá mod yigaaxù' Jesús loo mènà con purte yalgutyè' par guth mènà Jesús. ⁵ Per mbez mènà loo xtàa mènà:

—Más huen ne'guthte na' mbi' le'n huiz lni par ne'tezebte na' mèn co' yi'th lni par ne'tyub bènte lezo' mènà no yiloa yecloo mènà loo na'.

Trè' ndlu' cón che'n thib xa'got co' mblath aceit co' anze'fnix ndlya'yéc Jesús.

(Mr. 14.3-9; Jn. 12.1-8)

⁶ Láth ndyoodi's mènà, Jesús ngo yèez Betañ liz thib mbi' co' lèe Mon co' mxac thib yíiz co' nac

yíiz ndxa's co' nteya's no co' nteyèe yid lad mèn.
 7 Tya mbii gax thìb xa'got loo Jesús. Xa'gota nde no thìb frasc co' natoxcua' con thìb loo quèe huen co' lèe alabastr. Le'n frasca nzo thìb loo aceit co' anze'f nazi' ndlya'. No anze'f náp ntac aceita. Láth co'se' ndub Jesús loo mes, xa'gota mbii gax loo Jesús. Mblath xa'gota aceit co' nzo le'n frasca yéc Jesús. 8 Per co'se' ñèe myen' xin' mté'th Jesús ngue li xa'gota con'a loo Jesús, ale ngocloo myen'. No mtlo myen'. Mbez myen' loo xtàa myen':

—¿Chonon ale ngue teza'xù' xa'gota aceit ba', yoo? 9 Nzoque' mod ntho' xa'gota aceit ba' par ryo' tmi loo aceit. Le' sya, que no xa'got huax tmi par ta' xa' tmi loo mèn prob co' naquin tmi.

10 Jesús mbìn di's co' mdoodi's myen'a. Sya, ndxab Jesús loo myen':

—¿Chonon ngue li xol gu' xa'got ndxè' no ngue tethon gu' xa', à'? Con' co' ngue li xa'got ndxè' loon nac thìb con' ndac. 11 Por part cón che'n gu', gu' thidteneque' yo ban no mèn co' ndxàc hues gu' no mèn co' ndxàc xtàa gu' co' nac mèn prob. Per part cón chenen, gu' ya ne'tolode yo no daa nen tiemp loo izlyo' ndxè'. 12 Tac con' co' ngue li xa'got ndxè' loon, xa' mblath aceit co' anze'f nazi' ndlya' ba' laden. Xa' mblath aceit laden par ne'yitoode xla' laden co'se' ya ca's mèn daa. 13 Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu', ey: Pál co'te' co' mèn yalbàn cón che'n di's ndac no te'th mèn cón che'n di's ndac par non mèn xá mod lyá' mèn loo con' ryes loo mèn co' nziri' dib athu loo izlyo', gòn mèn con' co' mbli xa'got ndxè' loon par te' lezo' mèn no ta' mèn cuent cón che'n con' mbli xa'got ndxè' loon.

Trè' ndlu' le' Jud mcua'n mód par mda'xù' Jud Jesús loo mèn co' ngòc ngolo ngola's che'n Jesús.

(Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6)

¹⁴ Látha, xexte ngro' thib mbi' co' ndxàc xin' mté'th Jesús co' ngro' lèe Jud Iscariot. Ngua toodi's no Jud mèn co' ngòc jef che'n nguley' tiempa.

¹⁵ Ndxab Jud loo mèn co' ngòc jef che'n rye nguley':

—¿Plál quix gu' càan chele' daa lu' Jesús loo gu' no cuanen mod taxù'en Jesús loo gu', à'?

Sya, mènna mdix gal psi' pes plat loo Jud par li Jud con' ye'rsin'a. ¹⁶ Desde hora, mcua'n Jud mod ñeene' xá mod li Jud par ta'i thib lugar loo Jud par ta'xù' Jud Jesús loo mènna.

Trè' ndlu' le' Jesús nduhua rsè no myen' xin' mté'th Jesús.

(Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

¹⁷ Co'se' ngòc ner huiz co' nac huiz lni, co' nee di's, huiz vispr co' ngòc huiz co' ndxuhua mèn nación Israel pan co' ingode mèn dii levadur, huiza mnibdi's myen' xin' mté'th Jesús loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿pá ndlya's U' ya li nab nu' no ya toxcua' nu' con' hua rsè na' co' nac xít mèn no lua' mèn co' ndxuhua mèn co'se' ndxáal lni pasc, à'?

¹⁸ Jesús ndxab loo myen':

—Huàa gu' le'n ciuda Jerusalén ba'. No yòo gu' liz thib mbi'. Gab gu' loo mbi'a: Maistr gunee loo nu' par gab nu' lool no ta' nu' cuent cón che'n di's ndxè' lool. Maistr gunee: Nde zin' gaxle' hor co'se' tyactiin. No nalle' ndlyazen ta'l lizl par gàc nab xít

mèn no lua' mèn par hua rsè'en co' nac cón che'n lni pasc con myen' xin' mté'th daa.

¹⁹ Sya, ngua li myen' xin' mté'th Jesús xalque mnibe' Jesús loo myen' li myen'. Sya, mtoxcua' myen' rsè co' hua rsè no myen' Jesús co' nac cón che'n lni pasc.

²⁰ Co'se' ngulàa yál' izlyo' huiza, Jesús mdub no ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús loo mes.

²¹ Láth nzi yuhua rsè no Jesús myen', ndxab Jesús loo myen':

—Lìcpe' ba'i, na ngue nii loo gu': Thìb gu' co' nzo làth na' ndxè' cua'n mod xexte ta'xù' gu' daa loo mèn co' nac ngolo ngola's chenen.

²² Sya, ryete myen' xin' mté'th Jesús anze'f ngure xi lezo'. Mtlo myen', mnibdi's thìb thìb myen' loo Jesús. Mbez myen':

—Tad, ¿ché' ne'stolque' daai, cà'? ¿Ché' ne'stolque' daai, cà'?

²³ Jesús mcàb. Ndxab Jesús loo myen':

—Thìb gu' co' ngue yuhua no daa thidte yen', gu'a ta'xù' daa loo mèn. ²⁴ Daa co' mbal yáal loo izlyo' xalque' ndxáal chol mèn, loon gácque' ryethe con' ryes xalque' mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox. Per ay, prob mbi' izlyo'. Mandit mbi' too ze too yál', mbi' co' ta'xù' daa loo mèn co' nac ngolo ngola's chenen. Más huen ngàca loo mbi' thidtene ne'ngáalte mbi' loo izlyo' ndxè' leque ta'xù' mbi' daa loo mèn.

²⁵ Sya, Jud co' mda'xù' Jesús loo mèn ndxab loo Jesús:

—Maistr, ne'stolque' ngue lil cuent daa taxù' lùu loo mèn, cà'?

Jesús mcàb loo Jud. Ndxab Jesús:

—Aa. Lùui, pues.

²⁶ Láth nzi yuhua myen' xin' mté'th Jesús con Jesús, Jesús mxen pan. Ndxab Jesús loo Diox: Diox quix U', Diox. Ngoloa, mbli rol Jesús pan. Mda' Jesús pan loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Dhua gu' pan ndxè', ndee. Pan ndxè' nac cón che'n bél'yòo laden co' gath por cón che'n rye mèn.

²⁷ Ngoloa, mxen Jesús thìb vas vin. Ndxab Jesús:

—Diox quix U', Diox, loo Diox.

Ngoloa, mteri'th Jesús vas vin loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús:

—Gu ryete gu' thìb ro thìb ro vin co' nzo le'n vas ndxè'. ²⁸ Tac vin ndxè' nac cón che'n ren laden co' xyo loo izlyo' par li nèn tedib conveñ co' gac thìb conveñ cub yilóa. Xyo ren laden loo izlyo' por cón che'n huax mèn par tataa mod, mèn co' yila's cón chenen, mèna tyon' xquin no tyon' xtol mèna. ²⁹ Per daa ngue nii loo gu': Desde nalle', ya ne'bereden gun nít uv co' nda' lus uv loo izlyo' ndxè'. Na bere gu nít uv co' nda' lus uv con gu' co'se' ñibe'pe' xuden Diox loo mèn co' ngòole' loo cón che'n Diox por cón chenen.

*Jesús ngue ta' cuent loo Pedr le' Pedr cà di's Jesús.
(Mr. 14.26-31; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)*

³⁰ Le' sya, ngolo mbil'ro myen' xin' mté'th Jesús thìb himn con Jesús, nda no Jesús myen' loo thìb yii co' lèe yii che'n yaa oliv. ³¹ Tya, ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Ryete gu' anze'f xi lezo' yál' ndxè', no tyoo xà' lezo' gu' no ya ye'th lezo' gu' por cón chenen yál' ndxè'. Gàca loo gu' tataa tac loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' ndxab:

Daa guth pastor. Le' partid mbacxil' co' ngue tee no pastor na, rye's pál.

³² Per co'se' yilo ryo xban daa, daa ga ner loo gu' le'n thib yèez co' nac yèezya' che'n làaz mèn galile par zyál' na' tya.

³³ Sya, mcàb Pedr loo Jesús. Ndxab Pedr:

—Mastale' ryete myen' xi lezo' no tyoo xà' lezo' myen' nal yál' por cón che'n con' ryes co' gác loo U', na ne'xide lezo' no ne' ne' tyoo xà' lezon co'se' gác cón gác loo U', Tad.

³⁴ Per Jesús ndxab loo Pedr:

—Pedr, lìcpe' ba'i, na ngue nii lool: Ndoore' lé' nguiidtee yál' nal yál', lùu cà di's daa son vez loo mèn.

³⁵ Pedr mcàb. Ndxab Pedr loo Jesús:

—Mastale' no daa gath con U', per par cà dizen U', daa ne'cà di'ste U' loo mèn.

No ale ryete myen' xin' mté'th Jesús, leque di'sa ndxab myen' loo Jesús.

Trè' ndlu' le' Jesús ngurez Diox co'te' nac thib huert co' lèe Getsemaní.

(Mr. 14.32-42; Lc. 22.39-46)

³⁶ Ngoloa, ngua no Jesús myen' xin' mté'th Jesús thib lugar co' lèe Getsemaní. Ndxab Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús:

—Trè' gaate ftub gu' láth nda bezen Diox tua'.

³⁷ Ante mbe' Jesús Pedr no ryop hues myen' co' nac xgan' thib mbi' co' lèe Zebede ndxepete más delant co'te' ngurez Jesús Diox. Tya, mtlo Jesús, mxi lezo' Jesús. No naxut naxut mtlo gunaa loo Jesús. ³⁸Sya, ndxab Jesús loo Pedr no loo ryop hues myen' xgan' Zebede:

—Nase nxyon' lezon. No nden'en le' daa gath por ne'xecte daa nal yál', ndyaquen, ey. Trè' gaate byan' gu' no gure naa gu' con daa. Ne'gàtte gu'.

³⁹ Ngoloa, ngua Jesús taachu'thte más delant loo myen'. Tya, mdub xib Jesús. No mcotloo Jesús loo yòo. Ngurez Jesús Diox. Ndxab Jesús:

—Diox, U' co' nac xuden, chele'i nzo mod, bli U' ne'gàtte arid nè yaltì co' gac xal thib preb loon le'n huiz ndxè'. Indlyasten gaca loon xal neete lezon. Ndxè'leque', ante gaca loon xal neepe' lezo' U'.

⁴⁰ Co'se' mbye'th tee hui' Jesús máa Pedr con ryop hues myen' co' nac xgan' mbi' co' lèe Zebede co'te' mtan' Jesús Pedr con myen', ale le'le' nzi yàt myen'. Sya, ndxab Jesús loo Pedr:

—Pedr, ¿ché' ne'nglide gu' gan mbe naa gu' con daa nec thib hor, cà'? ⁴¹ Gure naa gu', yey. No gurez gu' Diox par ne'ta'de Diox lugar loo gu' ne'aselide gu' cua'n gu' xquin gu'. Lìcpe' ba'i, xtùuz gu' no lezo' gu' anze'f ndlya's le' gu' cuez Diox. Per bél'yòo lad gu' ba' ndli nden' gu' ngo zan gu'. No ngulàa fuerz gu'. Por con'a, ale mbuu's gu' nzi gu'.

⁴² Mbryop vez mbere Jesús. Nda Jesús leque tya. Ngurez Jesús Diox taandxè':

—Diox, U' co' nac xuden, chele' yaltì co' gac loon yende mod riid tua'te, gaca loon xal neepe' lezo' U'.

⁴³ Mbere Jesús. Ndyè'th Jesús tedib vez co'te' mtan' Jesús Pedr con taachop myen'a. Lomisque', ñèe Jesús nzi yàt myen' tac ngudloo myen' ya ne'xecte tant thib mcal' nzo loo myen'. ⁴⁴ Taate mblá' Jesús myen'. Mbyon vez mbere Jesús, nda Jesús par ngurez Jesús Diox tedib vez. Leque di's co' ndxab Jesús ndoore' ndxab Jesús tedib vez loo Diox.

⁴⁵ Ngoloa, mbere Jesús, ndye'th Jesús tedib vez loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Nase bli gu' descans no bdàt gu'. Ya mzinle' hor co' ta'xù' thib mbi' daa loo mèn co' ncu'a'n xquin no xtol, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn. ⁴⁶ Jer goo too gu'. Ya' gu' ndyáa na'. Mbi' co' ta'xù' daa loo mèn, mbi' nzole' ned, nde mbi'.

Trè' ndlu' le' mèn ye'rsin' mxenxù' Jesús xal thib pres.

(Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

⁴⁷ Tatabe' ngue toodi's Jesús co'se' gunèe Jesús le' Jud co' ndxòo cuent nac si' fchop myen' xin' mté'th Jesús ngro zi'fle' nde con huax mèn. Ale nzo spad no nzo yaa ya' mèn. Nde mèn con Jud. Rye mèn na nde por mnibe' mèn co' nac jef che'n nguley' no por mnibe' rye mèn gool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. ⁴⁸ Le' Jud co' mblu'xù' Jesús no co' mda'xù' Jesús loo mèn na, Jud mbli thib con' con mèn na ndoore'. Ndxab Jud loo mèn:

—Mbi' co' seron cuat, mbi'a nac Jesús. Luega tyen gu' mbi' no bli gu' segur mbi' co' huen huen.

⁴⁹ Sya, mbii gax Jud loo Jesús. Mde's Jud yen Jesús. No msero Jud cuat Jesús. Ndxab Jud:

—San, Maistr.

⁵⁰ Jesús mcàb loo Jud. Ndxab Jesús:

—Amiu, ¿chó zin' ndel, à'?

Sya, mbii gax mèn na loo Jesús. Mxen mèn na Jesús. Mbe' mèn na Jesús xal ndxe' mèn thib pres.

⁵¹ Láth ndxàc con'a, thib mbi' co' nac xin' mté'th Jesús ngua ya' rlan'. Mdo'f mbi' spad le'n cubiert. Chàa, mblàa mbi' thib ya' spad nza thib moz co' nac

moz che'n nguley'. Ale mcho' mbi' nza moz. ⁵² Sya, ndxab Jesús loo mbi' co' ngòc xin' mté'th Jesús:

—Blosua' spadl le'n cubiert. Tac ryete mèn co' ndxuth xtàa con spad, leque loo spad ya mèn looi, ne. ⁵³ ¿Ché' inontel no ché' tarte ta'l cuent le' daa nzoque' mod bez Diox co' nac xuden no nzoque' mod ña'ben loo Diox co' nac xuden tel' Diox masre' thap gal mil solndad co' nac angl par tí' no làa angla daa la's ya' mèn ndxè', cà'? ⁵⁴ Per chele' daa tataa li, ¿xá mod gàcque' no xá mod tyaaque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez no co' ndlu' taandxè'que' ndxàal gaca loon, sya?

⁵⁵ Ngoloa, ndxab Jesús loo mènà:

—¿Ché', lìcque', co'se' ngro' gu' mxen gu' spad no mxen gu' yaa par tyen gu' daa xal thib mbi' co' nac xal thib huan', cà'? Gu' nda'que' cuent no ndlibe'que' gu' daa le' daa mdubque' làth gu' le'n templ atate huiz par mblu'en gu'. No ne'nglide gu' ryes nden gu' daa xal ndyen mèn thib huan' xal ngue ten gu' daa nalle', ¿lé'? ⁵⁶ Per ndxàc ryete con' ndxè' loon nalle' par gàcque' no tyaaque' xalque' mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's cón chenen.

Látha, rye myen' xin' mté'th Jesús mxon'. Mblá' myen' thidte Jesús.

Trè' ndlu' le' Jesús mdoo loo rye mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner; no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel.

(Mr. 14.53-65; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Le' sya, mèn co' mxenxù' Jesús mbe' Jesús loo Caifás co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' tiempa tac liz Caifás mqueltàa ryete mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no rye mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. ⁵⁸ Le' Pedr na, tith tith mdoo mque xís Jesús axta mzin Pedr loo lue' liz mbi' co' lèe Caifás co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley'. Pedr ngòo. No ndub Pedr làth rye mèn co' mqueltàa tya, mèn co' nquenap con' co' nac che'n templ no co' nque zin' le'n templ par ñee Pedr ñeene' xá mod tolo quexù' que' fals mèna Jesús no tolo li la's mèna cón che'n Jesús.

⁵⁹ Nde nxon', mèn co' nac jef che'n rye nguley', no rye mèngool, no rye mèn co' nxo'f zin' zin' che'n templ, no mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel, sate más mcua'n mèna mod xá mod tolo quexù' que' fals mèna Jesús axtaque' li mèna gan gáp mèna razon guth mèna Jesús. ⁶⁰ Per yende mod li mèna gan tolo ntec mèna Jesús mastale' huax mèna mqueltàa loo Jesús no mastale' antub yalgutyè'túb ngòc di's co' ngue zib quì mèna Jesús. Por lult, mbi'th chop mèn co' mbi'th ta' cuent cón che'n Jesús co' nac di's yalgutyè'túb. ⁶¹ Mèna ndxab:

—Nu' mbìn le' mbi' ba' gunii pezea, ndxab mbi' le' mbi' cobii templ che'n Diox. No bere mbi', xít te'f mbi' templ le'n son huiz no maste. ¿Xá nee gu'? ¿Ché', lìcque', li mbi' con'a?

⁶² Sya, ngo too nde'f mbi' co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley'. Ndxab mbi' loo Jesús:

—¿Ché' yende mod càbl loo ryop mbi' ba', cà'?

¿Xá mod chonon tatua' nac rye di's co' mbez ryop mbi' cón che'n'l, à'? ¡Fcàb!

⁶³ Per Jesús yende chó di's mcàb. Sya, ndxab mbi' co' nac jef loo rye nguley' loo Jesús:

—Por lèe Diox co' naban, daa ngue te'th Diox lool: Nu' ndlya's ñeel loo nu: ¿Ché', lìcque', lùu nac Crist, xgan' Diox o ché' inacte lùu Crist, cà'?

⁶⁴ Jesús ndxab loo jef:

—Aa. Nacque' daa xgan'pe' Diox, pues, xalque' ngue bezl ba'. No thidte vez ngue niin loo ryete gu' le' gu' hui' loon, daa co' mbal yáal loo izlyo' ndxè' xalque' ndxáal chol mèn loo izlyo', co'se' tuben cuat Diox, Diox co' ndxàppe' ryethe con' la's ya' Diox no la's nii Diox. No hui' gu' loon co'se' gac huiz co' ro'en loo bé' par galen le'n xcuaui loo izlyo' ndxè' tedib vez.

⁶⁵ Sya, jef co' más ñibe' loo nguley' ngo too nde'f. Mched jef xab jef. No ndxab jef:

—Mbi' ndxè' thidteneque' ñii yèe ñii tìi cón che'n Diox con di's co' ndyoodi's mbi'. ¿Cón li taamas mèn co' ta' cuent cón che'n mbi' ba' loo na'? Ya inquite na' taamas mèn, ¿lé'? Gu' nde tee'le' ndxòn di's co' ndyoodi's mbi' co' ñii yèe ñii tìi mbi' cón che'n Diox. ⁶⁶ ¿Xá nee gu'? ¿Xá gac mbi'? ¿Cón li no na' mbi'?

Mèna mcàb:

—Ndxàalque' gath mbi' tac mbi' ndxàp dol.

⁶⁷ Sya, ale msuc mèna rloo Jesús. No mda' mèna golph Jesús. Le' taandxep mèna mdis rloo Jesús.

⁶⁸ No mbez mèna loo Jesús:

—Com le' lùu mbez lùu nac Crist, ¿lé'?, bli divin ¿chó nu' mda' che'n'l?

Trè' ndlu' le' Pedr mcà di's Jesús loo mèn le' Pedr indlibe'de Jesús.

(Mr. 14.66-72; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Láth ngue tetii mènà Jesús no nzi li mènà xal ndlya's mènà con Jesús, Pedr ndub par fuer ro ned loo lue'. Sya, mbii gax thìb mozgot loo Pedr. Mozgota ndxab loo Pedr:

—Pedr, lùu, ne, mque tee noque' Jesús co' nac mèn gulàaz che'n mèn galile, ¿lé'?

⁷⁰ Pedr mcà di's Jesús loo mozgota loo rye mèn co' nziri' tya. Ndxab Pedr loo mozgota:

—Aa'a. Ne'needen chó cuent ngue ta'l.

⁷¹ Le'pe' nda ro Pedr ro puert co'se' gunèe tedib mozgot Pedr. Sya, ndxab mozgota loo mèn co' nziri' tya:

—Mbi' ba', ne, mque tee noque' Jesús co' nac mèn yèez Nazaret.

⁷² Mbere Pedr, mcà di's Pedr Jesús tedib vez. Ndxab Pedr:

—¡Tyoxca lica, cara! Ne'libeden mbi'a.

⁷³ Pente ndxàc mcà di's Pedr cón che'n Jesús, mbere mèn co' nziri' tya, ngua bii gax mènà loo Pedr. Ndxab mènà loo Pedr:

—Lìcpe' ba'ì, cara, lùu, ne, nac thìb mbi' co' mque tee noque' Jesús tac ndxàc be'l axta por mod co' ndyoodi's lùu.

⁷⁴ Sya, leque Pedr, nazab gunii yèe gunii tii Pedr cón che'n Jesús. No mde'th Pedr Diox. Ndxab Pedr:

—¡Tyoxca lica, cara! Ne'libeden mbi'a.

Leque hor co'se' ndxab Pedr di'sa, chàa, ngrozèe nguiidtee mblé' nguiidtee yál'.

⁷⁵ Sya, chàa, mte' lezo' Pedr di's co' ndxab Jesús loo Pedr co'se' ndxab Jesús loo Pedr: Ndoore' cozèe

nguiidtee lé' nguiidtee yál', lùu cà di's daa son vez. Sya, mbii Pedr tya. No ne'tí' ne' ñee lezo' Pedr; mbín' Pedr tant mxi lezo' Pedr no mthyon Pedr por mcà di's Pedr Jesús loo mèna.

27

Trè' ndlu' le' mèn mbe' Jesús, natub dó' Jesús, loo thib mbi' co' lèe Pilat.

(Mr. 15.1; Lc. 23.1-2; Jn. 18.28-32)

¹ Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, ryete mèn co' nac jef loo rye nguley' co' más ñibe' loo rye nguley', no ryete mèngool co' ñibe' loo mèn naciòn Israel, thidte gunii rye mèna no thidte mdoodi's rye mèna par mblo xnee mèna le' mèna guthque' Jesús. ² Sya, mbe' mèna Jesús, natub dó' ya' Jesús, loo tedib mbi' co' ngro' lèe Pons Pilat co' nac gobernador le'n ciuda Jerusalén tiempa.

Trè' ndlu' leque Jud mbeth Jud.

³ Co'se' gunee Jud co' mda'xù' Jesús loo mèna le' mèna mquexù' mque' fals Jesús par guth mèna Jesús, axta syare' ngulàa yéc Jud no ngulàa lezo' Jud. Ale ngua sere Jud gal psi' pes plat co' mdix mèn loo Jud loo mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley' no loo mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn naciòn Israel. ⁴ Ndxab Jud loo mèna:

—Daa mcuan xquin daa no xtol daa loo Diox por mdaxù'len thib mbi' loo gu' co' yende chó xquin ndxàp no co' yende chó xtol ndxàp par guth gu' mbi'.

Per mèna mcàb loo Jud. Ndxab mèna:

—Yende chó mport nzo lezo' nu' con' mblil. Lùu nee cón lil. Con'a ya nacle' cón che'nl.

⁵ Sya, ndxecleque' tmia mblobii Jud rloo mènà le'n templ. Ngoloa, ndyàa Jud. Ngua lo Jud dó' yen Jud. Ale leque Jud setilte mbeth Jud.

⁶ Sya, mèn co' nac jef che'n nguley' co' más ñibe' loo nguley' mthop tmi co' mblobii Juda. Ndxab mènà loo xtàa mènà:

—Yende mod co na' tmi ndxè' le'n caj co'te' ndxòo tmi co' ndyop gòn o ofrend. Tmi ndxè' nac tmi, co' nee di's, mxi na' mbi' ba' par guth na' mbi'.

⁷ Ngoloa, luega mdoodi's mènà con xtàa mènà. Ndxab mènà:

—Más huen tyen na' tmi ba' par ti' na' thib le' yòo bte'f co' nac yòo co'te' ntoxcua' mèn plat no taz no taamas con' par gac yòoa thib lugar co'te' cuec mènà thib panteón par ca's mènà mèn co' nac mèn tedib nación co' nzo ban ciuda ndxè'.

⁸ Por cona, axta huiza no axta huiz nalze lèe lugar co' ngòc yòo bte'fa yòo bte'f co' mdyu' con tmi co' ngòc tmi co' mxi mèn thib mbi' co' mbethxù' mèn par mxyo ren mbi' loo izlyo'. ⁹ Tataa mod ngòcque' no mdyaaque' cón che'n di's co' gunii Jeremi co' mde'th di's co' ndxab Diox co'se' ndxab Jeremi:

Mxen mèn gal psi' pes plat co' ngòc tmi co' ndxab mèn ntac mbi'a.

¹⁰ No con tmia mxi mènà thib le' yòo bte'f co'te' ndli mèn zin', mèn co' ntoxcua' plat no taz no taamas con'. Mblique' mèn con'a xalque' mnibe' Tad Diox loon par mdethen di's ndxè' co' ngòc di's co' gunee Tad Diox loon.

Trè' ndlu' le' Jesús mdooxù' loo Pilat.

(Mr. 15.2-5; Lc. 23.3-5; Jn. 18.33-38)

¹¹ Ngoloa, mbe' mènna Jesús loo gobernador co' ngro' lèe Pilat. Sya, mnibdi's gobernador loo Jesús. Ndxab gobernador loo Jesús:

—¿Ché', lìcque', lùu nac rey che'n mèn nación Israel, cà'?

Jesús ndxab loo gobernador:

—Aa. Nac daa rey che'n mèn nación Israel, pues, xalque' ngue bezla ba'.

¹² Per co'se' ngue quexù' ngue que' fals mèn co' nac jef co' más ñibe' loo nguley' no mèngool Jesús, nec thib di's ne'ncàbte Jesús loo mènna. ¹³ Sya, ndxab Pilat loo Jesús:

—¿Ché' indxònte lùu no ché' inden'te lùu rye di's co' mbez mèn ba' cón che'n lùu, cà'?

¹⁴ Per Jesús nec thib di's ne'ncàbte loo gobernador. Ante mbui' no ante gunaa gobernador loo Jesús axta ne' ne' ñee gobernador cón li gobernador xtùuz.

Trè' ndlu' le' Jesús nzole' la'sya' mèn par guth mèn Jesús.

(Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38–19.16)

¹⁵ Nde nixon', mque no mèn co' ndxàc gobernador thib costumbr ngo' mèn co' ndxàc gobernador thib pres co' mbez mèn loo gobernador ryo' cad lín' co'se' ndxáal lni pasc. ¹⁶ Le'pe' lín'a, ngo thib mbi' co' anze'f mxyo'f lèe no co' anze'f mxyo'f xti's co' ngòc thib mbi'guth mèn. Mbi'a ngro' lèe Barrabás. ¹⁷ Láth co'se' mqueltàa rye mènna loo Pilat co' nac gobernador, Pilat mnibdi's loo mènna. Ndxab Pilat:

—De loo ryop mbi', Barrabás co' ngue lezi'f no Jesús co' nda gu' cuent loon, ¿chó mbi' ndlya's gu' telá'en par bii mbi', à'? ¿Ché' ndlya's gu' telá'en Barrabás o ché' ndlya's gu' la'en bii Jesús co' ne' tedib lèe Crist, cà'?

¹⁸ Tac Pilat nonque' no nda'que' Pilat cuent por ndxecloo mèna ñèe mèna Jesús no por ndxàn lezo' mèna ñèe mèna Jesús, por cona asembli mèna mda'xù' mèna Jesús loo Pilat.

¹⁹ Láth ndub Pilat co'te' ndub rez Pilat di's cón che'n mèn, xa'got co' nac sa'l Pilat mtel' mandad par ndxab sa'l Pilat loo Pilat: Anderhuenl, Pilat. Ne'tetiidel mbi' ba'. No yende cón li nol mbi' co' nac mbi' nalì no mbi' nambì ba'. Tac daa msa' lezo' thib mcal' fier no anze'f mzeb mcal' daa por cón che'n mbi' ba' ná' xhuina.

²⁰ Per mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' no mèngool co' ñibe' loo mèn nación Israel, thidte ngòc ryop ned mèna. Thidte ndxab rye mèna loo Pilat más huen ryo' no lyá' Barrabás. Le' Jesús ba' na, gath. ²¹ Mbere Pilat co' nac gobernador, ndxab Pilat loo mèna. No mnibdi's Pilat loo mèna tedib vez:

—De loo ryop mbi', ¿chó mbi' ndlya's gu' telá'en, à'?

Mèna ndxab:

—Blo' Barrabás lezi'f. No bla' bii Barrabás.

²² Pilat mnibdi's tedib vez loo mèna. Ndxab Pilat:

—Le' loo Jesús co' mbez mèn nac Crist, ¿cón ndlya's gu' li non Jesús, à'?

Ryete mèna mcàb:

—Fcàa Jesús. Fque' loo cruz.

²³ Mbere Pilat, ndxab Pilat loo mèna:

—Per ¿chó con' ye'rsin' mbli mbi' ndxè', yey?

Per ale le'le' mcàb rye mèna. Ndxab rye mèna loo Pilat:

—Pues, nu' ngue bez lool: Fcàa mbi' ba'. Fque' loo cruz.

²⁴ Co'se' ñee Pilat ya yende mod li Pilat gan no, ndxe'leque', sate más ndxátbèe mèna no ndxecloo mèn ñee mèn Jesús, mbli Pilat mandad. Ngua xi mèn nít par mtech Pilat ya' Pilat loo mèna. Láth ngue tech Pilat ya' Pilat, ndxab Pilat loo mèna:

—Yende chó cón chenen par la's ron cón che'n mbi' ba' par niin guthen mbi'. Ne' ne' la's ron cón che'n mbi' ba' par niin loo gu' guth gu' mbi' ba'. Mbi' indxàpte nec thìb xquin no xtol par guthen mbi'. Con' co' ndlya's gu' li gu' ba' ya nacle' cón che'n gu'. Gu' nee cón li no gu' mbi'. Yende chó cón chenen par xon ren mbi'. Nambìi ndoon loo gu'.

²⁵ Sya, ryete mèna mcàb loo Pilat. Ndxab mèna:

—Yan' cón che'n mbi' co' gath ba' cón che'n nu' no cón che'n xin' nu', xàa. Mbi' gath. Ngolo cuent.

²⁶ Sya, mblo' Pilat Barrabás lezi'f. No mtelá' Pilat Barrabás. Le' Jesús na, mbli Pilat mandad ngua ta' mèn che'n Jesús. Ngoloa, mda' Pilat Jesús loo mèna par ya que' mèna Jesús loo cruz.

²⁷ Ngoloa, mbe' solndad co' nac solndad Pilat, co' nac gobernador, Jesús co'te' nac palas che'n Pilat. Tya mqueltàa rye solndad dib vult loo Jesús. ²⁸ Mteche solndad xab Jesús co' noc Jesús. Ngoloa, mtegor solndad Jesús thìb ned xab Jesús co' ngòc lar' nanee. ²⁹ Ale mtoxcua' solndad thìb coron yis. Ngoloa, mdub solndad coron yisa yéc Jesús. No mblo solndad thìb le' yaa ya' Jesús co' nac ladli. Sya, asembli solndad, mdyub xib solndad loo Jesús. No mxìis no solndad Jesús. No ale ndxáp

nxyán' solndad ñèe solndad Jesús. Mbez solndad loo Jesús:

—San, Rey, lùu co' mbez nac lùu rey che'n mèn naciòn Israel.

³⁰ Ale msuc solndad rloo Jesús. No leque yaa co' mblo solndad ya' Jesús, mxen solndad par mblàa solndad yaaa yéc Jesús. ³¹ Ngoloa tataa mxìis no solndad Jesús no mbli solndad ngòc nguàal con' con Jesús, mteche solndad cap co' noc Jesús. Mbere solndad, mtegor solndad xab Jesús. Ngoloa, mbe' solndad Jesús par ya que' solndad Jesús loo cruz.

*Trè' ndlu' le' mèn mque' Jesús loo thib cruz.
(Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27)*

³² Láth nda ro' solndad ro ciuda Jerusalén con Jesús, asal' too solndad con mènna thib mbi' co' nac mbi' gulàaz che'n làaz mèn siren. Mbi'a ngro' lèe Mon. Ale mtau' solndad loo mbi'. No mnibe' yèe solndad loo mbi'a par mbe' mbi' cruz Jesús.

³³ Co'se' ngolo mzin no solndad Jesús con mèn co'te' lèe Gólgota, co' nee di's, thib den co' ñaa xal thib calaver yéc mèn, ³⁴ tya, mcos solndad vin con thib loo cuan' co' anze'f nala par ta' solndad vina gu Jesús. Per co'se' ngolo mbli Jesús preb vin co' nos cuan' nalaa, ne'càbte Jesús gu Jesús vina.

³⁵ Co'se' ngolole' mque' solndad Jesús loo cruz, mblo solndad xab Jesús rif. No mdith no solndad dad loo xab Jesús par ñee solndad ñeene' chó solndad gác che'n xab Jesús. Tataa ngòc con'a par ngòcque', no mdyaaque', no mdubque' di's co' gunii thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox co' ndxab:

Mblo mèn xaben rif no mdith no mèn dad loo xaben par ñee mènna ñeene' chó mèn gác che'n xaben.

³⁶ Ngolo mdith no solndad dad loo xab Jesús, tya gaate ngure solndad par mquenap solndad Jesús bzyèa. ³⁷ Nde nxon', mnibe' Pilat loo solndad mque' solndad plá di's co' mbez no co' ndlu' loo thib ye's yéc cruz Jesús xá mod mquexù' mque' fals mèn Jesús. Di'sa mbez: Mbi' ndxè' nac Jesús co' nac rey che'n mèn nación Israel.

³⁸ Mque' solndad chop huan' ryop lad cuat Jesús loo cruz leque huiza, ne. Thib mbi' mquée cuat Jesús ladli. Tedib mbi' mquée cuat Jesús lad rebes.

³⁹ Látha, asembli mèn mbri'th mèn co'te' ngue Jesús loo cruz. No be' taa mcuin mèn yéc mèn. Mbez mèn loo Jesús: Mzyalque'la, ndee. No sate más mxìis no mèn Jesús no ndxáp nxyán' mèn ñèe mèn Jesús.

⁴⁰ No mbez mènna loo Jesús:

—Lùu co' gunee loo nu' le' lùu cobii templ loo yòo no le'n sonte huiz berel xít te'fl templ tedib vez, nalle' leque lùu bli par lyá'l. Chele' lùu, lìcque', nac xgan'pe' Diox, bilàa loo cruz co'te' nguel ba'.

⁴¹ Lomisque' ne, mxìis no ryete mèn ndxè' Jesús, mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no mèn co' nac mèn xley' farise, no mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Mbez mènna loo xtàa mènna, ne:

⁴² —¿Xá góoc mbi' ba' mtelá' mbi' chol mèn loo chol yaltìi no nalle' ale ne'ngácte mbi' li mbi' par lyàa mbi' loo cruz co'te' ngue mbi' ba'? Chele' mbi' nacque' rey che'n mèn nación Israel, leque mbi' li

par lyàa mbi' loo cruz co'te' ngue mbi' ba' par yila's na' no li la's na' lìcque' nac con' co' mbez mbi' nac mbi'. ⁴³ Anze'f ngòp mbi' yalxla's loo Diox. Nee Diox xá mod telá' Diox mbi' loo cruz co'te' ngue mbi' ba' chele' mbi' nac anze'f ngudloo Diox no lezo' Diox. Más de cona, mbi' guneeque' loo na' le' mbi' nac xgan' Diox. Nal ñee na'i ñeene' ¿ché', lìca?

⁴⁴ Axta ryop huan' co' mquée loo cruz con Jesús mbez ngòc nguàal con' loo Jesús, ne.

Jesús nguth yub loo cruz.

(Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30)

⁴⁵ No dib lal ngue tetii mèna Jesús, ngóol rol huiz. Desde hora axta hor mquée guyon bzyè, dib lal hora mcuau loo izlyo'. Ale mbyau' loo huiz. Syare', mtenii huiz loo izlyo' tedib vez. ⁴⁶ No leque hor mquée guyon bzyèa cabii ngrozèe yii ngrozèe den Jesús. Ndxab Jesús:

—Eli, Eli, ¿lama sabactani? Di'sa nee di's ndxab Jesús loo Diox: Ay, Diox, Ay, Diox, ¿chonon mblá'ya' U' daa, à'?

⁴⁷ Ndxep mèn co' nziri' tya mbìn di's co' ndxab Jesús. Sya, ndxab mèna loo xtàa mèna:

—Mbi' ba' ngue bez Lii. Gu' neeque' no nonque' gu' le' Lii ngòc thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox póla, ¿lé'?

⁴⁸ Leque hora mque' thib mbi' co' nzo làth mèn carre. Ngua xi mbi' thib sponj. Mtegaz mbi' sponj con vin co' nos con cuan' nala. Mdub mbi' sponja loo thib punt bar. Ale mzi mchep mbi' sponja ro Jesús par gu Jesús vin co' nos cuan' nala. ⁴⁹ Per taamas mèna ndxab loo mbi'a:

—Lá'a. Tee quée mbi' tua' par ñee na' ñeene' ché ti'th Lii par telá' Lii mbi' no làa Lii mbi' co'te' ngue mbi' ba'.

⁵⁰ Mbere Jesús, ngrozèe yii no ngrozèe den Jesús. Ngoloa, site nguth Jesús. ⁵¹ Leque hor co'se' nguth Jesús, mbli Diox le' cortin co' ngue le'n templ mbryed grolthe axta gáp no axta xàn'. Ale chop le' ngòc cortin. Látha, mbuin thib xòo brut. No ngulàa bes huax quèe rhue' no ngulàa bes huax quèe co' ngóol yub loo izlyo'. ⁵² No mxyal' ro bá' co'te' mbua's huax thebol co' ngola's loo Diox. Rye mèna ngro xban hora. ⁵³ Ngolo ngro xban mèna, ngro' mèna le'n panteón co'te' mbua's mèna. Ndyàa mèna par ciuda Jerusalén co' nac ciuda natú' che'n mèn nación Israel. Huax mèn ciuda Jerusalén gunèe mèn co' ngro xbanda, ne.

⁵⁴ Le' sya, co'se' ñèe capitán con solndad co' nzi quenap Jesús mbuin xòo no tolo ngòc taamas con' naze'f, anze'f mzyeb capitán con taamas solndada. Ale ndxab capitán no mèn co' nziri' no capitana:

—Lìcpe' ba'i, ndee gu'. Mbi' ba', lìcque', ngòc xgan' Diox.

⁵⁵ Ngure huax mèngot tya, mèngot co' ngure hui' xal ngòc con' loo Jesús. Mèngota mdoo nque xís Jesús axta co'se' ngro' Jesús le'n yèezya' che'n làaz mèn galile. Mblyath no mèngota Jesús. ⁵⁶ Láth rye mèngota ngo son xa'got. Thib xa'got lèè Mari. Xa'gota ngòc mèn yèez Magdala. Mbryop xa'gota ngòc Mari co' ngòc xna' ryop hues myen' co' ngro' lèè Cob no Chè. Mbyon xa'gota ngòc xin' sa'l thib mbi' co' lèè Zebede, Zebede co' ngòc xud myen' co' lèè Juàn no Cob.

Trè' ndlu' le' thib mbi' ngua lo thebol Jesús le'n thib ye'r quèe.

(Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)

⁵⁷ Co'se' nde làale' yál' izlyo' huiza, mbi'th thib mbi' ric co' lèe Chè. Mbi'a ngòc mbi' yèez co' lèe yèez Arimate. Ngòc mbi'a xin' mté'th Jesús, ne. ⁵⁸ Ngua nee Chè loo Pilat ta' Pilat lugar par hue' Chè thebol Jesús. Sya, mnibe' Pilat loo mèn. Ngua ta' mèn thebol Jesús mcàa Chè. ⁵⁹ Sya, mbe' Chè thebol Jesús. Mchì'x Chè thib sab co' ante nagus bèeleque' ñaa lad thebol Jesús. ⁶⁰ Ngoloa, ngua lo Chè thebol Jesús le'n thib ye'r quèe co' mbli Chè mandad mden' mèn par ga's Chè yiloo. Per ndxe'leque', le'n ye'r quèe co'te' ya lo mèn Chèa, mblo Chè thebol Jesús. Ngolo mblo Chè thebol Jesús tya, mtau' Chè ro ye'r quèea con tedib quèe roo. Ngoloa, ndyàa Chè. ⁶¹ Le' Mari co' nac mèn yèez Magdala no tedib Mari co' mqueltàa no Maria, nguled ryop Maria ro ye'r quèea axta ngolo mblo Chè thebol Jesús le'n ye'r quèea.

Trè' ndlu' le' solndad mquenap ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús.

⁶² Co'se' ngo nì izlyo' tedib huiz co' nde nquea, co' nee di's, ngolo nguri'th huiz co' ngòc nab mèn par huiz lni co' nac huiz yub lni, mqueltàa mèn co' ngòc jef co' más mnibe' loo rye nguley' no mèn xley' farise yòlao co'te' nzo Pilat. ⁶³ Ndxab mèna loo Pilat:

—Tad, nu' nte' lezo' cón che'n mbi' gutyè'a co'se' be' naban mbi', mbi' gunee loo nu' co'se' yilo son huiz nguth mbi', mbi' ryo xban làth mèn nguth.

⁶⁴ Cona, nde nee nu' loo U', le' U' ñibe' ya quenap

solndad ro ye'r quèe axta yilo son huiz par tataa mod ne'yade myen' xin' mté'th mbi' yál' no ya lo' myen' mbi' co' ngòc thebola le'n ye'r quèe. Le' sya, gab myen' no te'th myen' loo mèn le' mbi' ngro xbanle' làth mèn nguth. Le' sya, tataa mod más ndoo líte toxcuca' myen' yalgutyè' leque yalgutyè' co' ngòc di's co' gunii Jesús ndoore' láth co'se' be' naban Jesús.

⁶⁵ Pilat ndxab loo mèna:

—Gu' ngue no thib tant solndad la's ya' gu' co' ngue li sirv loo gu'. Más huen leque gu' nibe' par ya quenap solndad ro ye'r quèe thib mod co' más gác solndad quenap solndad ye'r quèe co' nac bá'.

⁶⁶ Sya, mxen mèna ned. Nda mèna ro ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús. Mque' mèna thib le' ye's loo quèe co' ngue di'sbè' co' ñibe' yende chó mèn cuin quèe co' ndoo nau' ro ye'r quèe co'te' mblo mèn thebol Jesús. Ngoloa, mtan' mèna solndad co' mbyan' quenap ro ye'r quèea par ñee solndad ñeene' cón gác le'n yon huiza.

28

Trè' ndlu' le' thebol Jesús ngro xbanle'.

(Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

¹ Co'se' ngolo nguri'th huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa no nde yiniile' izlyo' huiz doming co' nac ner huiz che'n sman, Mari co' nac mèn yèez Magdala no tedib Mari ngua tee hui' ryop Mari ro ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús. ² Leque hora, chàa, mbuin thib xòo brut. Láth ngüin xòoa, ngulàa thib angl che'n Tad Diox loo bé'. Co'se' mzin angl ro ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús,

mteche angl quèe co' ndoo nau' ro ye'r quèea. Ngoloa, mdub angl loo quèe co' mteche angla. ³Látha, ante nquée xnii angla xal co'se' ndxà'x bèel gundi. Le' xab angla na, ante nagus béeleque' ñaa xal ñaa xil'. ⁴Co'se' gunèe solndad angl, ale mxi'th solndad tant mzyeb solndad. Ngob solndad loo yòo. Ale mcuau solndad. Ngòca loo solndad xal mèn co' nguth. ⁵Sya, ndxab angl loo mèngota:

—Ne'zyebte gu', ey. Na nanee no ndaquen cuent le' gu' nde cua'n Jesús co' mque' mèn loo cruz. ⁶Ya yende Jesús le'n ye'r quèe ba'. Jesús ngro xbanle'. Ngòcle' con' loo Jesús xalque' mde'th Jesús loo gu' le' Jesús ryo xban. Que de gu' ndxè' par hui' gu' co'te' mdi'x Chè thebol Jesús par yila's gu' le' thebol Jesús yende trè'. ⁷Lijer byàa gu'. No fta' gu' cuent ndxè' loo myen' xin' mté'th Jesús le' Jesús ngro xbanle' làth mèn nguth. Fta' gu' cuent loo myen' no guuz gu' loo myen' le' Jesús ya ner loo gu' le'n thib yèez che'n làaz mèn galile. Tya, hui'pe' gu' loo Jesús. Diox mtel' daa par tan cuent cón che'n di's ndxè' loo gu'.

⁸Sya, sirs sirs mxen mèngota ned. Mbii mèngota ro ye'r quèea. Thib part mzyeb mèngota. Tedib part na, más ndyac lezo' mèngota. Ale tolo mque' mèngota carre par ya ta' mèngota cuent loo myen' xin' mté'th Jesús. ⁹Látha, chàa, ngro' too Jesús loo mèngota. No gunii Jesús Diox loo mèngota. Sya, mbii gax mèngota loo Jesús. No mdub xib mèngota loo Jesús. No thidte ngua mèngota. Mde's mèngota nii Jesús. ¹⁰Sya, ndxab Jesús loo mèngota:

—Ne'zyebte gu', ey. Huàa ta' gu' cuent ndxè' loo myen' huesen. Guuz gu' loo myen' ya bed myen'

daa le'n thib yèez che'n làaz mèn galile. Tya, hui' myen' loon.

Trè' ndlu' cón che'n cuent co' mda' solndad loo mèn.

¹¹ Láth ndoo mèngota ned, ndyàa mèngota, mxen plá solndad co' mquenap ye'r quèe co'te' mblo Chè thebol Jesús ned. Nda ta' solndad cuenta loo mèn le'n ciudad Jerusalén loo mèn co' ngòc jef co' más ñibe' loo rye nguley' cón che'n ryete con' co' ngòca. ¹² Le' sya, mèn co' nac jef co' más ñibe'a ngua toodi's no mèngool co' ñibe' loo mèn nación Israel par thidte gác mèna no thidte tyoodi's mèna par li nèe mèna cón che'n di's co' mda' solndad cuenta. Ngoloa, mda' mèna huax tmi par mcàa solndad.

¹³ No ndxab mèna loo solndad:

—Taandxè' gab gu' loo mèn che'n ciuda Jerusalén. Gab gu': Láth nzi yàt nu' xhuina, ne'nden'te nu' no ne'nda'de nu' cuent xal mbi'th li huan' myen' xin' mté'th thebol Jesús thebol Jesús le'n ye'r quèe. ¹⁴ No chele' gobernador ta' nza gobernador par gòn gobernador cón che'n di's co' ngolo mdoodi's na' ndxè', nu' tolo li nèe par yila's gobernador di's ndxè'. Tataa mod li nu' par ne'gàcte con' ryes loo gu' no ne'tub rezte gobernador cón che'n gu' loo gu'.

¹⁵ Le' sya, ndoo lite mxèn solndad tmia. Ngua li solndad xal ndxab mèna. Di'sa be' nac di's co' mbez mèn nación Israel axta huiza no axta huiz nalze.

Jesús mnibe' loo myen' xin' mté'th Jesús par ta' myen' cuent cón che'n Jesús no co myen' yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn.

(Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

16 Le' sya, rye si' fthìb myen' xin' mté'th Jesús na, myen' mxen ned. Nda myen' par le'n thìb yèez che'n làaz mèn galile co'te' ndub thìb yii co' ndxab Jesús loo myen' cued myen'. 17 Co'se' gunèe myen' Jesús, mdub xib myen' loo Jesús no mcò' myen' yéc myen' loo Jesús mastale' be' ngan lezo' myen' no mastale' be' ndxàc chop lezo' myen' ché', lìcque', nac mbi'a Jesús. 18 Sya, mbii gax Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Ndxab Jesús loo myen':

—Hui' gu' nexa, ey. Diox mbli par ndxàpen rye loothe con' roo con' xèn la's niin no la's yan par ñibe'en loo ryethe con', que naca con' co' nziri' loo izlyo' ndxè', que naca con' co' nzo loo bé'. 19 Nalle' daa gue ñibe' loo gu': Huàa gu' loo rye mèn le'n rye nación co' nziri' dib athu loo izlyo'. Huàa lu' gu' loo mènà co' nac cón chenen no bli gu' le' mènà gàc xin' mté'thpe' daa. No bli gu' bautizar mènà por lèe xuden Diox no por lèen, daa co' nac xgan' Diox, no por lèe Xpii Natú' che'n Diox. 20 Blu' gu' loo mènà tyubdi's mènà loo rye di's co' nac di's co' ñibe'en loo gu' lu' gu' loo mènà. No fte' lezo' gu' le' daa nzo noque' gu' thidtene no ne'lá'ya'den gu' ryethe huiz desde huiz nalze no axta co'se' gàc huiz co' lith no izlyo'. Taandxè' gàca loo gu', ey.

**Testament cub co' nac di's ndac che'n Tad
Jesucrist
New Testament in Zapotec, Miahuatlán
(MX:zam:Zapotec, Miahuatlán)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Miahuatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Miahuatlán [zam], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Miahuatlán

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

64c75c38-fe26-5ca1-b0d8-d75cd0576d77